

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۵

۱۴۰۰/۱۱/۰۸ جمعه

آزمودهای سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۵۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

فارسی

-۱ در ابیات کدام گزینه معادل معنایی واژه‌های «فجر، آبادانی، ریشخند» به ترتیب، آمده است؟

- الف) شیخون زند دزد مر خفته را
کند سخنه فرزانه، آش فته را
بیشتر خ بمه عدل باید کرد
زان بدو راست شد امارت او
ریخته چون جو از رهش خرمون راه کهکشان
که این صباحت آن آفتاب را فلق است
بی پرده جلوه‌ها به نگاهی توان خربد

(۴) ه - ب - ۴

(۳) ه - ب - الف

- ب) این عمارت به عدل شاید کرد
ج) شد ت رازوی دین وزارت او
د) نعل در آتش از سمش صخره قله احمد
ه) فروغ حسن تو را هست سوی حق روشن
و) صبح و ستاره و شفق و ماه و آفتاب
(۱) و - ب - ۵ (۲) و - ج - ۵

-۲ معنی چند واژه، نادرست است؟

راهب (ترسای پارسا و گوشنهشین) / عنود (دشمن) / الزام (واجب گردانیدن) / هزیر (شیر) / برگاشتن (بازمدن) / غارب (چنبره‌گردن) / حقه (جعبه) / یله (ناله) / غوک (قورباغه) / قیاس کردن (براورد کردن) «

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

-۳ تعداد اشتباه در معنی واژه‌های کدام گزینه، کمتر است؟

- ۱) خدو، رُعب، نسیان، تَّجلی: نیرنگ، هراس، فراموشی، هویداکننده
۲) نظاره، رَّتَر، تومن، مِلاک: تماشاگر، فوق، اسب رام، ابزار سنجش
۳) گلشن، معیار، سوله، جُنود: گلزار، اندازه، سکان، سپاهی
۴) حنین، استدعا، اجابت کردن، مقریان: نام یک نیرد، درخواست کردن، پاسخ گرفتن، قرآن خوان

-۴ عبارت‌های کدام گزینه، فاقد غلط املایی است؟

- الف) مهر بر زبان اعتراض ما نهاده و تا انقراض کار، هر که قدم تعدی فراتر نهد و پیکار او را متصدی شود، منکوب و مغلوب آید.
ب) صانعان حاذق و رسامان چرب دست آوردهند و از دریا گذرانیدند و بدان بیابان فرستادند تا آن جا کوشکی کنند.
ج) از آن‌گه که حوایل فراغ در میان آمد و جبایل وصال به انقطاع رسید در کنجی از زوایای ازوا و وحشت، نشیمن ساخته‌ام.
د) دانم آنان که رجوع معظمات امور با ایشان است، روزی به تعرّض منسّب من متصدی شوند و کار وزارت بر من پریشان کنند.
ه) آن سخن نغز در قالب آرزو نشیند و بسیار بخیلان را سخی و بدلال را دلیر و لعیمان را کریم و سفیهان را فاضل گرداند.

(۴) الف - ب

(۳) ه - ۵ (۲) ج - ۵

-۵ در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

بعد از این، از درون دل‌ها آلایش عداوت و خباثت پاک گردانیم و عقد موالات را خار نگردانیم و معونت و مظاهرت واجب دانیم و ظاهر و باطن به رعایت حقوق صحبت مراقب گردانیم و اگر این بگذریم و قضیّه شرع و رسم، مهمل گزاریم، سستی در عهد و ایمان کرده باشیم و حدود اوامر حق را باطل داشته.«

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

-۶ در کدام بیت، غلط املایی وجود دارد؟

- گرد خودرایی و معاصی گشت
گاه داری، گه گدازی، هر چه خواهی می‌کنی
گریزی در شقاوت گر سعادت را ضمانت بینی
خواست مرا آرزوش، قرب سه سال است

- ۱) سر بپیچید و ضمال و عاصی گشت
۲) گه در اوج عصمت، گه در حضیض شر و شور
۳) چنان مشتاق خذلانی که با صد بند و صد زندان
۴) در خبری خواندهام فضیلت آن را

-۷ در کدام گزینه، اشتباہ وجود دارد؟

- (۱) اسرالتوحید: محمدبن منور / دیوار: جمال میرصادقی / مائدہ‌های زمینی و مائدہ‌های تازه: آندره ژید / خسرو: عبدالحسین وجدانی
- (۲) گلستان: سعدی / گوشواره عرش: سیدعلی موسوی گرمارودی / اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی / سیاستنامه: خواجه نصیرالدین توosi
- (۳) قابوس‌نامه: عنصرالمعالی کیکاووس / سه پرسش: تولستوی / جوامع‌الحكایات: سیدالدین محمد عوفی / سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی
- (۴) من زنده‌ام: مقصومه آباد / تفسیر سوره یوسف (ع): احمدبن محمدبن زید طوسی / اتفاق آبی: سهراب سپهری / ارزیابی شتاب‌رده: جلال آل‌احمد

-۸ آرایه‌های نوشته شده در برابر کدام بیت، نادرست است؟

فال به نام تو زدم، ای تو مرا فال بیا: جناس - تشبيه
 ای همه شغلی به تو خوش، با همه اشغال بیا: ایهام - حس‌آمیزی
 رسنم جان گشت زبون، ای خرد زال بیا: تشبيه - ایهام تناسب
 این ورق و حرف بهل، ای سخن لال بیا: جناس - استعاره

- (۱) سخت به حال از تو من، ای مدد حال بیا
- (۲) دور شدی، دیر مکش برمچشان زهر و مچش
- (۳) بهمن غم کرد درون، دست به دستان و فسون
- (۴) این بصر و طرف بهل، وین نظر ژرف بهل

-۹ در کدام بیت همه آرایه‌های «تضاد - جناس تام - استعاره - کنایه - نغمة حروف» وجود دارد؟

وای برآن کس که این جا ناتمام افتاد به خاک
 پرتو خورشید پیش خاص و عام افتاد به خاک
 هر که را برداشت صبح از خاک شام افتاد به خاک
 اشک گردد دانه و از چشم دام افتاد به خاک

- (۱) می‌شود خرج زمین چون میوه خام افتاد به خاک
- (۲) نیست کبر و سرکشی در طینت روشن‌دلان
- (۳) از طلوع و از غروب مهر روشن شد که چرخ
- (۴) از نوای دل خراش من به یاد گلستان

-۱۰ در ایات زیر مجموعاً چند تشبيه به کار رفته است؟

دائم گرفته چون دل من روی ماهش است
 دائم گرفتگی است که بر روی ماهش است
 وین بادهای سرد خزان پیک راهش است»

- (۱) ماهم که هاله‌ای به رخ از دود آهش است
- (۲) بگریخته است از لب لعلش شکفتگی
- (۳) این برگ‌های زرد چمن، نامه‌های اوست

(۴) شش

(۳) هفت

(۲) هشت

(۱) نه

سوخت در فصل گلم حسرت بی‌بال و پری
 خون کند خاطر من خاطره عهد قدیم
 چشم دارم که دگر دامن نفرت نفسانی
 شاهد عشق و شبایم به کنار آمده بود
 که آتش است گلستان، زرگداخته را

- (۱) در ایات کدام گزینه به ترتیب، آرایه‌های «تشخیص، تشبيه، ایهام، تلمیح، مجاز» آمده است؟
- (۲) من آن مرغ گرفتار که در کنج قفس
- (۳) چه شد آن عهد قدیم و چه شد آن یار ندیم
- (۴) از من آن روز که خاکی به کف باد بیمار است
- (۵) دوش در خواب من آن لاله‌عذار آمده بود
- (۶) ز داغ نیست محابا به درد ساخته را

(۴) ج - ب - د - ه

(۳) ج - د - ب - ه - الف

(۲) ب - د - ه - الف - ج

(۱) ج - ه - ب - د - الف

-۱۲ کدام بیت با بخش «گزاره» آغاز شده است؟

خانه آیننه راگر در نباشد گو مباش
 تنگ بر بلبل شود از جوش گل، جا در قفس
 حاصل جم از جهان، آوازه جام است و بس
 چند روزی صبر کن میراب جوی شیر باش

- (۱) سخت‌رویی میهمان را روی‌گردان می‌کند
- (۲) دور باش شرم اگر حایل نگردد در میان
- (۳) نام شاهان از بنای خیر می‌گردد بلند
- (۴) شیر خالص می‌شود هر خون که این جا می‌خوری

- ۱۳- زمان فعل جملهٔ پیرو در کدام بیت «مضارع اخباری» است؟
- ز یکزنگی کنون از غنچهٔ منقار می‌چینم
کاتش از کلک جهان سوز تو در دفتر فتداد
ورنه می در جام و میناگاه هست و گاه نیست
فتادهای چو من از خاک برخاسته است
- ۱) گلی کز بوستان چون بلبلان زین پیش می‌چیدم
۲) دیگر از حسن گلوسوز که می‌گویی سخن؟
۳) مستی جاوید خواهی غوطه زن در بحر خم
۴) ز تندباد حسادت نمی‌روم از جای
- ۱۴- نقش همهٔ ضمیرهای متصل در هر گزینهٔ یکسان است؛ به جز ..... .
- مرا خود جز تو در خاطر، کسی دیگر نمی‌آید
ز که خواهمت که با کس ننشینی و نخیزی
گر مرا خواب دگر گیرد تو دیگرسان مشو
پرسدم که خوشی گوییم که آری خوش
- ۱) چو رویت هرگز ننقشی به خاطر در نمی‌آید
۲) ز کجات جویم ای جان که کست نیافت هرگز
۳) از غمت شبها نخفتم و آن زمان کت یافتم
۴) به رغم مدعیان در فراق او هر کس
- ۱۵- کدام گزینهٔ دربارهٔ ابیات زیر نادرست است؟
- «تا نگار من ز محفل، پای در محمل نهاد
دلبران بی دل شدند آن‌گه که او بربست بار
- ۱) در ابیات سه ترکیب اضافی وجود دارد.
۳) در هر دو بیت جملهٔ مرکب وجود دارد.
- ۱۶- در ترکیب‌های وصفی کدام گزینه، واژه‌ای به کار رفته که در زبان فارسی دارای هم‌آواست؟
- به مشک سوده ز بهر ثواب بنویسند
زان فراق و زان بلا حیران شدند
گهی که عشق شود غالب و خرد مغلوب
آفتاب ار بازگشت از آسمان اندیشه نیست
- ۱) برات من چه بود گر بر آن لب شیرین
۲) از وصال یک‌دگر گریان شدند
۳) چگونه گوش توان کرد بر خردمندان
۴) از فضای آسمانی خلق را بیم است و باز
- ۱۷- کدام گزینه با بیت «گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ، تسبیح‌گوی و من خاموش» تناسب معنایی ندارد؟
- تسبیح تو گوید به چمن، بلبل گویا
تا سحر تسبیح‌گویان روی در محراب داشت
در رکوع است بنششه که دوتا می‌آید
جمله زبان از پی تسبیح تو سرت
- ۱) توحید تو خواند به سحر، مرغ سحرخوان
۲) نقش نامت کرده دل، محراب تسبیح وجود
۳) در نمازند درختان و به تسبیح طیور
۴) پرده سوسن که مصابیح تو سرت
- ۱۸- کدام گزینه با بیت «ارباب حاجتیم و زبان سوال نیست / در حضرت کریم، تمّاً چه حاجت است؟!» ارتباط مفهومی بیشتری دارد؟
- به آب تلخ دریا احتیاجی نیست گوهر را
که می‌روید زر از کف همچو گل، اهل سخاوت را
گوش این طایفه آواز گدا نشنیده است
نگیرد پس، کریم از سایلان بخشیده خود را
- ۱) دل قانع ز احسان کریمان است مستغنى
۲) کریمان را خدای مهریان درمانده نگذارد
۳) ندهد فرصت گفتار به محتاج، کریم
۴) صد از ابر نیسان می‌کند بی جا گهر پنهان
- ۱۹- مضمون کدام بیت متفاوت است؟
- حیله باشد خصم روبه‌باز را افتادگی
قطره را شد سوی دریا رهنما افتادگی
کم نمی‌گردد فروع گوهر از افتادگی
افتادگی چو جاده در این ره عصا بس است
- ۱) نیست از راه تواضع، خاکساری دام را
۲) کرد شبنم را به خورشید آشنا افتادگی
۳) از تواضع افسر خورشید، زرین گشته است
۴) آخر سری به منزل مقصود می‌کشیم

۲۰- کدام گزینه با بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد» ارتباط مفهومی دارد؟

هر که چون گل پیش خار و خس، سپر می‌افکد
که پیش از مرگ چشم از عالم غدار می‌بندد
به خاک راه‌گذر ریخت ناچشیده مرا
ز دستبرده اجل پی‌بریده مرکب‌ها

- ۱) پای بر سر می‌گذارد سرکشان خاک را
- ۲) نبیند داغ غربت وقت رحلت عاقبت‌بینی
- ۳) چو جام اول مینا، سپهر سنتگین دل
- ۴) بیا به عالم آسودگان خاک و بیین

۲۱- کدام گزینه با بیت «گر در طلب رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

ریگ بر کشمکش خار مغیلان خندد
از غم خار مغیلان، نقش پا آسوده است
بیخودی در ته پا تخت سليمان دارد
کعبه‌رو دلگیر از خار مغیلان کی شود؟

- ۱) نشود زخم زبان، خار ره گرم‌روان
- ۲) درع دادی است در راه طلب، افتادگی
- ۳) رهرو عشق چه پروای مغیلان دارد؟
- ۴) توشه راه است برق گرمرو را خار و خس

۲۲- کدام گزینه با عبارت «الصّبَرِ مِنْتَاجُ الْفَرَاجِ» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

کاین چنین از تنگنای غنچه شد هموار، گل
کز شکوه تو تیغ حوادث دودم شود
خورشید در دو هفته، ماه تمام سازد
تو را هم از گره خود گره‌گشا بخشنند

- ۱) صبر کن بر تنگ‌چشمی‌های گردون خسیس
- ۲) زنهار در کشاكش دوران صبور باش
- ۳) ناقص به صبر گردد کامل که ماه نورا
- ۴) اگر به تنگ‌دلی همچو غنچه صبر کنی

۲۳- کدام گزینه با بیت «خدمت حق کن به هر مقام که باشی / خدمت مخلوق افتخار ندارد» تناسب معنایی دارد؟

مکار غیر جبین در زمین درویشان
در سجده خاک شد سر تسلیم‌خوی ما
از مردمان حجاب برای چه می‌کنی؟
چاشتگه خود را مکن در خدمت دونی حقیر

- ۱) خداست حاصل خدمت‌گزین درویشان
- ۲) چون نقش پا عجز نگردید روی ما
- ۳) نقش است هر چه هست در این خانه، غیر حق
- ۴) بامداد «ایاک نعبد» گفته‌ای در فرض حق

۲۴- مفهوم کدام گزینه، متفاوت است؟

تشنه از خواب همان تشننه‌جگر برخیزد
که مرگ مور، مهیا در انگبین باشد
زان‌که آز است خود سر آزار
که حرص دانه در دام بلا انداخت آدم را

- ۱) از حریصان نرود حرص زر و سیم به مرگ
- ۲) برای لقمه، حریص از حیات می‌گذرد
- ۳) از پی آز، جانست آزده است
- ۴) بهشت جاودان خواهی، به دل خوردن قناعت کن

۲۵- کدام گزینه با بیت «صورت زیبای ظاهر، هیچ نیست / ای براذر، سیرت زیبا بیار» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

ز آب، شوری و شیرینی زمین پیداست
که برون‌ساز، محال است درون‌ساز شود
پاکی ظاهر، متاع روی بازار صلاح
سینهای صاف‌تر از آب رواننم دادند

- ۱) توان ز ظاهر هر کس به باطنش ره برد
- ۲) نبود سیرت شایسته، خودآرایان را
- ۳) سعی کن چون عارفان در پاکی باطن، که نیست
- ۴) ظاهر و باطن من آینه‌یک‌گزند

زبان عربی (عمومی)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو التعریب (٣٥ - ٢٦):

٢٦- «و لا تستوي الحسنة ولا السيئة إدفع بالتي هي أحسن»:

(١) «و نيكى و بدى برابر نيسست، [بنابراین] با روشي نيكوترا پاسخ ده.»

(٢) «و خوبى و بدى را يكسان مكن و با روши كه بهتر است، دفاع كن.»

(٣) «و نيكى و بدى هرگز برابر نبوده است، [پس] با روشي نيك پاسخ بدنه.»

(٤) «و خوبى و بدى يكسان نيسست، [پس] با روشي كه نيكوترا است، دفع كن.»

٢٧- «إن طالبات الصّفّ الثاني عشر يُشّعرون بالمسؤوليّة و تقوم كلّ منهنّ بدورها بأحسن وجه!»:

(١) دوازده نفر از دانشآموزان کلاس احساس مسئولیت می‌کنند و نقش خود را به بهترین وجه انجام می‌دهند!

(٢) دانشآموزان کلاس دوازدهم احساس مسئولیت دارند و همه آنان وظيفة خود را به بهترین شکل ایفا می‌کنند!

(٣) دانشآموزان دوازده کلاس احساس مسئولیت داشته و هر یک از آنان به بهترین شکل به وظيفة خود می‌پردازند!

(٤) دانشآموزان کلاس دوازدهم احساس مسئولیت می‌کنند و هر یک از آن‌ها نقشش را به بهترین وجه انجام می‌دهد!

٢٨- «من حق كلّ مواطن أن يحتفظ بعقائده حرّاً كما عليه أن يحترم عقائد الآخرين!»:

(١) از حقوق هر شهروندی آن است که بتواند آزادانه عقائد خود را حفظ کند، همچنین باید به دیگر عقاید احترام گذارد!

(٢) هر شهروندی حق دارد که آزادانه عقائد خود را نگاه دارد، همچنانکه باید به عقیده‌های دیگران احترام بگذارد!

(٣) هر شهروندی می‌تواند عقائد خود را آزادانه حفظ کند، همچنین باید به عقيدة دیگران نیز احترام گذارد!

(٤) همه شهروندان حق دارند عقائد خود را آزادانه نگه دارند و به عقاید دیگران هم باید احترام گذارند!

٢٩- «تمارس طالبات المدرسة نشاطات حرّة و هذا يُساعد على إعدادهنّ للمستقبل!»:

(١) دانشآموزان در مدرسه فعالیت‌های آزاد انجام می‌دهند و این به آماده‌سازی شان برای آینده کمک می‌کند!

(٢) دانشآموزان مدرسه فعالیت‌هایی آزاد را تمرین می‌کنند و این به آماده‌سازی ایشان برای آینده کمک می‌کند!

(٣) دانشآموزان مدرسه به فعالیت‌هایی آزاد می‌پردازند که به آماده‌سازی آنان در آینده کمک می‌کند!

(٤) دانشآموزان کارهای آزادی را تمرین می‌کنند و این به آماده‌تر شدن‌شان برای آینده کمک می‌کند!

٣٠- «لدي جواّل اشتريته قبل ثلاث سنوات و تُصبّح بطّاريته بحاجة إلى الشّحن بعد سُتّ ساعات!»:

(١) من سه سال پیش یک گوشی همراه خریدم و پس از شش ساعت باتری آن نیازمند شارژ است!

(٢) من گوشی همراهی دارم که سه سال قبل آن را خریدم و باتری آن هر شش ساعت نیاز به شارژ دارد!

(٣) من گوشی همراهی دارم که سه سال قبل آن را خریدم و پس از شش ساعت باتری آن نیازمند شارژ می‌شود!

(٤) من یک گوشی همراه دارم که سه سال قبل خریداری شده است و هر شش ساعت باتری اش نیازمند شارژ می‌شود!

٣١- «تعلّموا العلم و تواصّعوا لمن تتعلّمون منه و لمن تعلّمونه!»:

(١) دانشی را یاد بگیرید و تواضع کنید به آن کسانی که از ایشان یاد می‌گیرید و یاد می‌دهید!

(٢) علم را بیاموزید و فروتنی کنید برای کسی که از او آموخته‌اید و برای کسی که به او یاد می‌دهید!

(٣) علم بیاموزید و تواضع کنید برای کسی که از او یاد می‌گیرید و برای کسی که به او آموزش می‌دهید!

(٤) دانش را یاد دهید و فروتنی کنید به کسی که از او علم می‌آموزید و به کسانی که آموزش می‌دهید!

٣٢- «أنظر إلى السماء وما تُسِيرُ فيها من كواكب تُرَبَّع عظمة الله و حكمته البالغة!»:

- ١) به آسمان و هر آنچه از سیاره‌ها در آن است بنگر تا به عظمت خداوند و حکمت کاملش پی ببری!
- ٢) به آسمان و هرچه از سیاره‌ها در آن است، نگاه کن تا بزرگی خداوند و کامل بودن حکمت‌ش را ببینی!
- ٣) به آسمان و هر آنچه از سیاره‌ها در آن حرکت دارند، نگاه کن تا بزرگی الله و حکمت کامل او را ببینی!
- ٤) چنانچه به آسمان و هر آنچه در آن از سیاره‌های است بنگری، بزرگی خداوند و حکمت کاملش را می‌بینی!

٣٣- عيّن الخطأ:

- ١) إنَّ عِقَادَ النَّاسِ فِي الْمُجَمَّعِ لَيْسَ سَوَاءً؛ عِقِيدَةِهَايِّ مَرْدُمُ در جامعه، يکسان نیست!
- ٢) يَنْجِلُّ اِتْحَادَ الْمُسْلِمِينَ فِي اِجْتِمَاعِ الْحَجَّ؛ اِتْحَادَ مُسْلِمِينَ در اجتماع حج نمایان می‌شود!
- ٣) إِنْ تُسَبَّبَ مَعْبُودَاتُ الْمُشْرِكِينَ فَهُمْ يَسْبِّونَ اللَّهَ؛ اگر به خدایان مشرکان دشنام دهی، به خداوند دشنام می‌دهند!
- ٤) الْمُسْلِمُونَ لَا يَتَفَرَّقُونَ لِأَنَّهُمْ يَعْتَصِمُونَ بِحَبْلِ اللَّهِ؛ مُسْلِمَانَ پراکنده نمی‌شوند، چون به ریسمان خداوند چنگ می‌زنند!

٣٤- عيّن الصحيح:

- ١) قَدْ تَدَلَّنَا الْحَيَوانَاتُ عَلَى الْأَعْشَابِ الطَّبِيَّةِ بِسَلْوَكِهَا؛ حَيَوانَاتٍ با رفتارشان ما را به گیاهان دارویی راهنمایی کرده‌اند!
- ٢) يُمْكِنُ التَّقَاطُ الصُّورَةَ فِي أَعْمَاقِ الْمَحِيطِ؛ در اعمق دریا می‌توان عکس‌هایی گرفت!
- ٣) إِنَّ الْبَوْمَةَ لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنَاهَا لِأَنَّهُمَا ثَابِتَتَانِ؛ جُنْدٌ چشم‌اش را حرکت نمی‌هد، چون ثابت هستند!
- ٤) كَانَ سَائِقُ الْحَافَلَةِ يَسِيرُ فِي اِتْجَاهِ خَاطِئٍ؛ رَانِنَهُ اتْبُوُسُ در مسیری اشتباه حرکت می‌کردا

٣٥- «سُرُورُ قَوْمٍ، در سُفَرِ خَدْمَتَگَرَازَ آنَانِ اَسْتَ!»؛ عيّن الصحيح:

- ١) سَيِّدُ الْقَوْمِ مَنْ يَخْدِمُهُمْ فِي السُّفَرِ!
- ٢) الخادِمُ فِي السُّفَرِ سَيِّدُ الْقَوْمِ!
- ٣) قَائِدُ الْقَوْمِ فِي السُّفَرِ يَخْدِمُهُمْ!
- ٤) سَيِّدُ الْقَوْمِ يَخْدِمُهُمْ فِي السُّفَرِ!

■■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (٤٢ - ٤٦):

إن الجُرذ هو نوع من الفئران حازِئَة الإنسان في كل زمان و مكان. هناك أنواع عديدة من الجرذان مُعظمها لطيف و غير مُؤذٍ لكن هناك صنفين فقط يُفعلن وراء هذا المقت الشديد الذي يشمل الجُرذان كلّها و هما الجُرذ الأسود و الجُرذ الأسمرا و سبب ذلك أن هذه الجُرذان تُنْتَلِف سنويًا ما يعادل مئات الملايين دولارات من الحبوب والأطعمة في المخازن و البيوت و السفن! تُقضى الجُرذان أنابيب الغاز و الماء و أسلاك الكهرباء و قد تُتَعَرَّضُ الأثاث و المفروشات في المنازل للضرر بسبب هذا الحيوان الصغير! بالإضافة إلى ذلك أخطر ما قد تُفعله الجُرذان هو نقل الأمراض القاتلة كالطالعون! لكن الجُرذان لا تخلو مع ذلك من نفع للإنسان. فالناظر إلى أنّ أعضاء جسمها تعمل بطريقة مماثلة (مُشابهة) لجسم الإنسان فهي تُستخدم في الكثير من التجارب الطبيعية!

٣٦- عيّن الصحيح حسب النص:

- ١) كَانَ النَّاسُ فِي الرَّمَنِ البعِيدِ يُحَارِبُ الْجُرذَانَ وَلَكِنْ فِي الْوَقْتِ نَفْسِهِ يَسْتَفِيدُ مِنْهَا فِي التَّجَارِبِ!
- ٢) لَمْ يَكُرِهِ الإِنْسَانُ الْجُرذَانَ إِلَّا نَوْعَيْنِ مِنْهَا: الْجُرذُ الأَسْوَدُ وَ الْجُرذُ الأَسْمَرُ!
- ٣) عَلَى الإِنْسَانِ أَلَا يُحَارِبُ الْجُرذَانَ لِأَنَّ لَهَا فَوَادِي لَمْ تُكَتَّشِفْ حَتَّى الْآنِ!
- ٤) كَلَّمَا يَزِدَادُ الإِنْسَانُ عِلْمًا يَدْرِكُ أَنَّ الْكَائِنَاتَ كُلَّهَا تَأْتِي لَهُ بِنَفْعٍ!

٣٧- «غالباً تُرى الجُرذان .....!»؛ عيّن الخطأ:

- ١) على متن السفينة
- ٢) في الحقول و المزارع
- ٣) في أنابيب الغاز
- ٤) في المختبرات

٣٨ - عيّن الخطأ:

- ١) كان الجرذ و مازال العدة الأول و الأقوى للإنسان!
  - ٢) كان الإنسان يسعى دائمًا للقضاء على الجرذان!
  - ٣) إنَّ الإنسان والجرذان عدوان يكره أحدهما الآخر!
  - ٤) الجرذان قد تسبِّب الموت للإنسان كما يُمكِّن أن يكون سبباً في إنقاذ حياته!

-٣٩- عين ما ليس من الخسائر والأضرار التي قد تُسبّبها الجرذان:

- ١) نقل الجراثيم القاتلة!
٢) احتراق البيوت و غرقها في الماء!
٣) تلوث الطبيعة خاصة التراب و الماء!
٤) إفساد المحاصيل الزراعية و الأطعمة!

■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفى (٤٢ - ٤٠):

-٤٠ «حارت» :

- ١) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب مفاعة - متعدٌ / فعل و الجملة فعلية

٢) للمرد المذكّر الغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد / فعل و فاعله ضمير «هـ»

٣) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (مضارعه: يُحارب) - معلوم / فعل و الجملة فعلية

٤) للغائب - مزيد ثلاثي - معلوم - متعدٌ - مبنيٌ / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

-٤١ «تُتلف» :

- ١) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معلوم / فعل و مفعوله «ما»
  - ٢) للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي - معرب / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
  - ٣) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - مجهول - معرب / فعل و الجملة فعلية
  - ٤) للغائبة - مزيد ثلاثي (ماضيه: أتلف) - معرب / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر

- ٤٢ - «المخازن»:

- ١) اسم - جمع تكسير - معرف بـأي / مجرور بحرف الجرّ

٢) جمع مكّسر (مفرد): خزانة و هو اسم مفعول / مجرور بحرف الجرّ

٣) اسم - معرف بـأي - معرب / مجرور بحرف جرّ «في»

٤) جمع تكسير (مفرد: المخزن) - معرب / مجرور بحرف الجرّ

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠):

-٤٣- عين الخطأ في ضبط حركات المفردات في العبارة التالية:

- ١) قال - يُفرقُ
٢) المسلمين - التَّفْرِقَةُ
٣) أحدٌ - حاصلٌ
٤) عالمٌ - بُحَارَّ

٤٤ - ميّز الخطأ في التعرّيف:

- ٤) المأهات: حميات تعشش . فـ. المزارع و العيارات كالبيق و الأسد!
٢) الحَنْفِيَّة الماء: ما يقع على الأنابيب و يفتح أو يغلق به!
١) الإقتراح: ما يُطرح أو يقترح لحل مسألة!

٤٥ - عَنْ الْخَطَأِ

- ١) الناس نيام فإذا ماتوا انتبهوا!: جمع تكسير و مفرده: «نائم»

٢) ليث هذا النبي في قومه سنوات!: متراوذه «دعا»

٣) أرأى القائد المسؤولين من نصائحه: مفهوم ذكر حمزة: «قدّة»

٤) أرأى القائد المسؤولين من نصائحه: مفهوم ذكر حمزة: «قدّة»

-٤٦- عین ما لیست فيه الصفة:

- ١) طوبى لشعب يتعايشه أعضاؤه تعايشاً سلمياً!
٢) إنّ تلاميذنا على حدّ سواء في الدراسة!
٣) سافر والدai العزيزان إلى رحلة و سيرجعان قريباً!
٤) حُسن الخلق يزيد في الكسب و العمر!

-٤٧- عین ما جاء فيه جملة فعلية:

- ١) تساقط الأسماك من السماء محير جداً!
٢) تشجيع الناس على الحفاظ على المرافق العامة ضروري!
٣) إنّ معلّمنا راضٍ عنّا لأنّنا مجتهدون!

-٤٨- عین فعلاً لا يحتاج إلى المفعول:

- ١) قالت لنا المديرة: الحفاظ على نظافة المدينة واجب!
٢) أطفأت الطالبة المصابيح قبل خروجها من الصّف!
٣) بقيت المديرة ساعةً حتى فرغت المدرسة من التلاميذ!

-٤٩- عین الصحيح في البناء للمجهول:

- ١) تُرْضِعِ الأمْ صغارها! ← يُرْضِعِ صغارها!
٢) استخرج العمال الذهب من المنجم! ← يُستخرج الذهب من المنجم!
٣) تُشَجِّعُنا المعلّمة على قبول المسؤولية! ← تُشَجِّعُ المعلّمة على قبول المسؤولية!
٤) تُفْتَشِّشُ الشرطة حقائب المسافرين في المطار! ← تُفْتَشِّشُ حقائب المسافرين في المطار!

-٥٠- عین حرف «على» يختلف من حيث المعنى:

- ١) إذا الدّهر عليك فلا تيأس و لا تفقد الأمل!
٢) علق المعلم على عنق الطالب المثالى وساماً!
٣) امشوا على الأرض و تأملوا في مختلف الثقافات!

سایت کنکور

Konkur.in

دین و زندگی

- با امعان نظر به آیه ۱۹ سوره إسراء «کسی که به او پاداش داده خواهد شد.» چند ویژگی باید داشته باشد و تفاوت ثانویه انسان با سایر

موجودات در کدام یک مندرج است؟

(۱) ویژگی - انسان دارای روحیه‌ای بینهایت طلب است.

(۲) ویژگی - انسان دارای روحیه‌ای بینهایت طلب است.

(۳) ویژگی - انسان برخلاف حیوانات و گیاهان مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است.

(۴) ویژگی - انسان برخلاف حیوانات و گیاهان مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است.

- اگر گفته شود: «حق تعالی انسان را ارزش بسیار داده است پس ببین که برای چه انسان را خلق کرده است» این عبارت با کدام یک هم‌آوایی دارد؟

(۱) خداوند متعال همه آن چه که در آسمان و زمین است، برای انسان خلق کرده و این چنین او را تکریم کرده است.

(۲) انسان برخلاف سایر موجودات دارای استعدادهای مادی و معنوی گوناگون و متنوع است.

(۳) میان اهداف انسان و موجوداتی هم‌چون گیاهان و حیوانات که طبیعی و غریزی است تمایز وجود دارد.

(۴) در عالم یک چیز فراموش کردنی نیست و اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک نیست.

- کدام موارد درباره بیت زیر صحیح است؟

«دوست نزدیک‌تر از من به من است ویتن عجب‌تر که من از وی دورم»

الف) خداوند سرشت انسان را با خویش آشنا کرده و گرایش به خود را در وجود انسان قرار داده است.

ب) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که انسان در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد.

ج) هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی‌ها و سرمایه‌هایش هماهنگی دارد و انسان به خدا قرب وجودی دارد.

د) به علت وجود فطرت، هر کس سیر افسوسی و آفاقی داشته باشد خدا را می‌یابد و محبت او را در دل احساس می‌کند.

(۱) «الف» و «ب»   (۲) «ب» و «ج»   (۳) «ج» و «د»   (۴) «الف» و «د»

- قدم اول برای سیر در مسیر فلاح و رستگاری چیست و آیه شریفه **«إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كُفُورًا»** به کدام یک از ودیعه‌های الهی

اشاره دارد؟

(۱) معرفت نسبت به جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی یعنی قرب الهی - اراده و اختیار

(۲) معرفت نسبت به جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی یعنی قرب الهی - رابطه هدایت و شکر و کفر

(۳) شناخت انسان یعنی شناخت سرمایه‌ها و چگونگی به کارگیری آن‌ها - رابطه هدایت و شکر و کفر

(۴) شناخت انسان یعنی شناخت سرمایه‌ها و چگونگی به کارگیری آن‌ها - اراده و اختیار

- با تدبیر در آیات قرآن کریم «عدم محدودیت مکان و زمان» و «حیات لاینقطع» به ترتیب بیانگر کدام یک از ویژگی‌های ابعاد وجود آدمی است؟

(۱) جسمانی - جسمانی   (۲) روحانی - روحانی   (۳) جسمانی - روحانی   (۴) روحانی - جسمانی

- قرآن کریم خاستگاه نگاه مادی‌گرای کافرانی که زندگی را منحصر به دنیا و گذشت روزگار می‌دانند، چگونه بیان داشته است؟

(۱) «وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ»

(۲) «مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةً الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيِي»

(۳) «وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ»

- سامان دادن استخوان‌های ریز و درشت مؤید کدام صفت الهی است و درباره چه موضوعی است؟

(۱) علم الهی - آفرینش نخستین انسان

(۲) قدرت الهی - آفرینش نخستین انسان

(۳) قدرت الهی - نظام مرگ و زندگی در طبیعت

- ۵۸- هر کدام از عبارت‌های زیر به ترتیب مبین کدام موضوعات هستند؟
- نشانگر قدرت خدا به صورت محسوس‌تر»
  - «زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است»
  - «گریزان بودن از نابودی و فنا»
- (۱) امکان معاد - پیدایش نخستین انسان - معاد لازمه حکمت الهی   (۲) ضرورت معاد - پیدایش نخستین انسان - معاد لازمه عدل الهی
- (۳) ضرورت معاد - نظام مرگ و زندگی در طبیعت - معاد لازمه عدل الهی   (۴) امکان معاد - نظام مرگ و زندگی در طبیعت - معاد لازمه حکمت الهی
- ۵۹- بیداری و هوشیاری انسان چه زمانی فراموشد و چه موضوعی را به طور قطع خواهید فهمید؟
- (۱) «يَوْمَ تَرْجُحُ الْأَرْضُ وَ الْجِنَّالُ» - «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ»
  - (۲) «يَوْمَ تَرْجُحُ الْأَرْضُ وَ الْجِنَّالُ» - «وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ»
  - (۳) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ» - «وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ»
  - (۴) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ» - «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ»
- ۶۰- کدام‌یک از موارد زیر با موضوعات ارائه شده درباره بزرخ هماهنگی دارد؟
- (الف) «يَبْيَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخْرَ» ← وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیا
- (ب) قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به این کلام شنواترند ← گفت‌وگو با کشتگان جنگ احمد
- (ج) تلقین میت به هنگام دفن ← وجود شعور و آگاهی
- (د) انجام خیرات و طلب آمرزش برای گذشتگان ← وجود حیات
- (۱) «الف» و «ج»   (۲) «ب» و «د»   (۳) «الف» و «د»   (۴) «ب» و «ج»
- ۶۱- در کلام آیات قرآنی، با بدکارانی که در روز رستاخیز متول به ترفند دروغ می‌شوند تا شاید خود را از مهلکه دهشتگان جهنم اخروی برها نند، چگونه برخورد می‌گردد؟
- (۱) «كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا»
  - (۲) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىَ أَفْوَاهِهِمْ»
  - (۳) «عَلَيْكُمْ لَحافِظِينَ كِرَاماً كَاتِبِينَ»
  - (۴) «يَبْيَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخْرَ»
- ۶۲- چه تعداد از گزاره‌های زیر، در مورد احوال و حوادث قیامت صحیح است؟
- (الف) رسول خدا (ص) شاهد و ناظر بر همه بیامبران و امت‌هاست.
- (ب) با حضور شاهدان و گواهان، رسیدگی به اعمال در قیامت، آغاز می‌شود.
- (ج) در بروپایی دادگاه عدل الهی، صرفاً اعمال انسان در ترازوی عدل پروردگار سنجیده می‌شود.
- (د) بعد از پیچیده شدن بانگ سهمناک و زنده شدن همه مردگان، همگی به دنبال راه فرار می‌گردند.
- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴
- ۶۳- اگر بخواهیم برای حدیث نبوی «الْأَدْنِيَا مَزْعَعَةُ الْآخِرَةِ» مفهومی مناسب برگزینیم به کدام عبارت قرآنی استناد می‌کنیم؟
- (۱) «رَبُّ اذِجَعُونَ لَعَلَّيْ أَعْمَلُ صَالِحًا»
  - (۲) «يَوْمَ تَرْجُحُ الْأَرْضُ وَ الْجِنَّالُ»
  - (۳) «وَ إِنَّ عَلَيْكُمْ لَحافِظِينَ كِرَاماً كَاتِبِينَ»
  - (۴) «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ تَارًا»
- ۶۴- آن جا که ناله حضرت دوزخیان برمی‌خیزد و می‌گویند: «ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و بیامبر او را اطاعت می‌کردیم» سپس چه بهانه‌ای را مستمسک خویش قرار می‌دهند؟
- (۱) ای کاش فلاں شخص را به دوستی نمی‌گرفتیم.
- (۲) ای کاش همراه و هم‌مسیر با بیامبر می‌شدیم.
- (۳) شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم.
- (۴) شیطان و بزرگان و سورانمان سبب گمراهی ما شدند.

۶۵- کدامیک به اوین گام در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن اشاره دارد و صاحبان عزم قوی دارای چه ویژگی می‌باشند؟

(۱) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» - باقی ماندن بر پیمان خویش با خدا و وفای به عهد و در مسیر خشنودی او گام برداشتند.

(۲) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» - با قدرت به سوی هدف قدم برمی‌دارند و سرنوشت خویش را به دست حوادث نمی‌سپارند.

(۳) «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ» - با قدرت به سوی هدف قدم برمی‌دارند و سرنوشت خویش را به دست حوادث نمی‌سپارند.

(۴) «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ» - باقی ماندن بر پیمان خویش با خدا و وفای به عهد و در مسیر خشنودی او گام برداشتند.

۶۶- پیامبر عظیم الشأن اسلام اوقات روزانه خود را به چند قسمت تقسیم می‌کرد و کدام قسمت را میان خود و مردم تقسیم می‌کرد و مردم را به حضور می‌پذیرفت و به کارهای ایشان رسیدگی می‌کرد؟

(۱) سه - قسمتی که برای رسیدگی به کارهای شخصی اختصاص می‌داد.

(۲) چهار - قسمتی که برای عبادت و بندگی خداوند اختصاص می‌داد.

(۳) سه - قسمتی که برای عبادت و بندگی خداوند اختصاص می‌داد.

(۴) چهار - قسمتی که برای رسیدگی به کارهای شخصی اختصاص می‌داد.

۶۷- با امعان نظر به عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حَبَّ لِلَّهِ» چگونه مؤمنان مورد محاسبه واقع می‌شوند و مأجور می‌گرددند؟

(۱) «مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يَحْتَمِلُهُمْ كَحْبَتُ اللَّهِ»

(۲) «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ»

(۳) «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمُ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ»

۶۸- در مصراج «کیشت کن پس تکیه بر جبار کن» هم‌نوایی شاعر با کدام گزینه صحیح است و مبنای احساس نیاز بیشتر به توکل بر خدا در دوره نوجوانی و جوانی چیست؟

(۱) توکل کردن فقط در گفتن و لفظ نیست بلکه باید در قلب هم باشد - آرمان طلبی و شجاعت روحی

(۲) توکل کردن فقط در گفتن و لفظ نیست بلکه باید در قلب هم باشد - تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز

(۳) توکل در جایی درست است که انسان وظیفه خود را به خوبی انجام دهد - تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز

(۴) توکل در جایی درست است که انسان وظیفه خود را به خوبی انجام دهد - آرمان طلبی و شجاعت روحی

۶۹- با تدبیر در قرآن دلیل اعتقاد به عبارت شریفه قرآنی «قُلْ حَسِبِيَ اللَّهُ» کدام است و در کلام نبوی چه کسانی «سریار دیگران» هستند؟

(۱) در برابر اراده الهی عامل بازدارنده و تأثیرگذاری وجود ندارد - متولکین بی‌اراده

(۲) در برابر اراده الهی عامل بازدارنده و تأثیرگذاری وجود ندارد - متولکین بی‌کار

(۳) در برابر علم و آگاهی الهی عامل آماده‌تر و آگاه‌تری وجود ندارد - متولکین بی‌کار

(۴) در برابر علم و آگاهی الهی عامل آماده‌تر و آگاه‌تری وجود ندارد - متولکین بی‌اراده

۷۰- توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمالی که موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند در کدام عبارت قرآنی مشهود است و فلسفه برتر و جو布 نماز کدام است؟

(۲) «يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» - «تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ»

(۴) «يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ» - «تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ»

۷۱- چه چیزی مانع سرکشی نفس و افتادن در دره‌های هولناک گناه می‌گردد و تمثیل امیر دل‌ها درباره انسان‌های باتفاق و بی‌تقوا مؤید چه موضوعی است؟

(۴) تقوا - حقیقت تقوا

(۳) ایمان - حقیقت تقوا

(۲) تقوا - مراتب تقوا

(۱) ایمان - مراتب تقوا

۷۲- قرآن کریم زیاده‌روی در آراستگی را با چه نامی به کار برد است و آن را متصف به چه گروهی می‌شمارد؟

(۴) تبرّج - دشمنان خدا

(۳) تبرّج - نادانان

(۲) افراط - نادانان

(۱) افراط - دشمنان خدا

۷۳- اگر از ما پرسیده شود: «به کدام علت است که مسلمانان به آراسته ترین ملت‌ها تبدیل شدند؟» کدام پاسخ ما را به آن رهنمون می‌کند و با کدام کلام نبوی هم‌آوایی دارد؟

(۱) عزتمندی و اعتماد به نفس مسلمانان - «خدای تعالیٰ دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آماده و آراسته باشد»

(۲) عزتمندی و اعتماد به نفس مسلمانان - «دو رکعت نماز که با بُوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بُوی خوش است»

(۳) شیوه رسول خدا (ص) و سایر پیشوایان - «دو رکعت نماز که با بُوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بُوی خوش است»

(۴) شیوه رسول خدا (ص) و سایر پیشوایان - «خدای تعالیٰ دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آماده و آراسته باشد»

۷۴- از آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَا إِذَا حَجَّ وَ بَنَاتُكَ وَ نِسَاءُ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِبِهِنَّ ...» کدام موارد مستفاد می‌گردد؟

(الف) فلسفه حجاب در این آیه به پاکی و عفاف شناخته شدن و مورد اذیت و آزار قرار نگرفتن زنان بیان شده است.

(ب) استفاده از زینت و زیورآلات نباید به گونه‌ای باشد که توجه نامحترمان را به خود جلب کند.

(ج) در احکام الهی میان همسران و دختران و زنان مؤمنان مثل حکم حجاب تفاوت و تبعیض وجود ندارد.

(د) این آیه مؤید عدم جلوه‌گری و تبرّج است و زنان باید پوشش خود را به گونه‌ای تنظیم کنند که علاوه بر موی سر، گربیان خود را هم بپوشانند.

«۴

«۳

«۲

«۱

۷۵- هر کدام از عبارات قرآنی زیر درباره کدام موضوع است؟

- «كُتُبُ اللَّهِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ»

- «لَعَلَّكُمْ تَتَّقَوْنَ»

(۱) وجوب روزه بر مسلمانان - مهم‌ترین فایده نماز حفاظت و نگهداری است.

(۲) وجوب روزه بر مسلمانان - هدف روزه تقوای الهی است.

(۳) وجوب روزه در ادیان گذشته - مهم‌ترین فایده نماز حفاظت و نگهداری است.

(۴) وجوب روزه در ادیان گذشته - هدف روزه تقوای الهی است.

سایت کنکور

Konkur.in

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- I'm sorry I was out when you called yesterday afternoon. Look, I'm free ..... , can we meet then?
 1) in Sunday   2) on 5 o'clock   3) in March   4) at the morning
- 77- Our new car is smaller, so it uses less petrol. They tested some small cars, and this one costs ..... to run of all the cars in the test.
 1) less than   2) more than   3) as much as   4) the least
- 78- I rang at about three yesterday afternoon, but you weren't in. I didn't know where you were, so I asked your mom and she said you ..... your dad's car.
 1) were repairing   2) are repairing   3) will repair   4) repaired
- 79- We intend to take care of the environment, so we ..... cut down all the trees. Only a few of them, and we're going to plant even more.
 1) will   2) are going to   3) won't   4) might
- 80- It's not just about dinosaurs; like other creatures, birds have come, some to flourish and stay, others to ..... .
 1) destroy   2) die out   3) hope   4) observe
- 81- Something always drew him toward those people who were richer and more ..... than himself. He used to take advantage of people.
 1) clear   2) dangerous   3) weak   4) powerful
- 82- At the young age of twelve, Ben Franklin wanted to ..... something that would make him swim faster, but unfortunately, he was not successful.
 1) label   2) give up   3) invent   4) solve
- 83- You shouldn't stay at home for a long time, otherwise you may feel depressed; all of this ..... and outdoor activity can make you feel happy.
 1) entertainment   2) harm   3) paradise   4) health
- 84- I'm sure it's not your real opinion. You ..... him because you work for him and you're a loyal employee, but I bet you've wondered why he's so unresponsive.
 1) pump   2) collect   3) pay attention   4) defend
- 85- In contrast with your ..... that we will fail, I am confident that we will succeed.
 1) knowledge   2) belief   3) reality   4) visit
- 86- I can't tolerate living in this city and having connection with its people. They are ..... to people of their own town, but to no others.
 1) angry   2) hospitable   3) endangered   4) mental
- 87- It wasn't like we didn't have the money to ..... clothes or anything like that. I just have lots of clothes and I don't like to be a stupid consumer.
 1) buy   2) develop   3) help   4) paint

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Teachers have moms and dads, brothers and sisters, and grandmothers and grandfathers just like you do too. It's hard to think that once your teachers were kids like you are now. I'm your teacher and I'd like to tell you a little bit about when I was just five or six years old. I ...88... with my Mom and Dad and little brother at a small house in the country. My grandparents lived in a house close by and they had a huge yard. Our yard was not ...89... their yard. There was a big garden where they grew all kinds of vegetables for us to eat. For me, ...90... place was the chicken house. There were eight hens in the chicken house that had fresh eggs and one rooster that would crow every morning to wake us up. ...91... the spring my grandmother would put some of the eggs in a warm place so they could turn into baby chickens. One day I asked my grandmother to let me take the baby chicken, but the chicken was so fast. I ...92... after it for a few minutes when suddenly its mother got very angry and stopped me. So, I couldn't hold the baby chick.

88- 1) live	2) lived	3) was living	4) will live
89- 1) bigger	2) the biggest	3) big	4) as big as
90- 1) the more interesting	2) as interesting as	3) the most interesting	4) the less interesting
91- 1) On	2) At	3) In	4) Next to
92- 1) was running	2) will run	3) ran	4) must run

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Chocolate that we eat starts with cacao trees, also called cocoa trees. Cacao trees grow in a warm climate like Central and South America, Africa or parts of Asia. This tree produces a seed pod and cocoa beans are the seeds inside the pod. Cocoa beans eventually become chocolate. At the chocolate factory, the beans are cleaned and then they are roasted for up to 2 hours in large rotating drums. The cocoa beans tumble in these drums like clothes in a clothes dryer. As they dry, the beans turn to a rich brown color.

After roasting, the shell of the cocoa bean is removed and the inside of the cocoa beans are then ground by heavy steel plates. This grinding process forms a chocolate liquid. When chocolate liquid is molded and cooled, the product is called unsweetened or bitter chocolate. Sometimes the chocolate liquid is made into dry cocoa powder. When cocoa is made, oil from the cocoa bean is pressed out and is known as cocoa butter. Add sugar, cocoa butter, and vanilla flavoring to unsweetened chocolate and you have a chocolate candy. If you also add milk, the product is milk chocolate.

Next the milk chocolate mixture goes through heating and cooling cycles before being molded. Finally, it is molded into milk chocolate candy bars or it is made into ten-pound blocks of chocolate that are sold to other candy bar manufacturers.

93- Where do cacao trees grow?

1) asia and the United States	2) central and South America, Africa and Asia
3) south America and Mexico	4) europe and Africa

94- What is unsweetened chocolate?

1) It is another name for milk chocolate.	2) It is another name for cocoa.
3) It is another name for bitter chocolate.	4) It is another name for a candy bar.

95- What is the best substitute for the word "rotating" in line 4?

1) orbiting	2) developing	3) collecting	4) dropping

96- What does the word "liquid" in line 8 mean?

1) The smallest basic unit of a plant or animal
2) A small piece of sweet food made of sugar
3) A physical substance that things can be made from
4) A substance, that is not solid or a gas and that can be poured easily

Passage 2:

Do you think that a snowshoe rabbit wears snowshoes? Do you know what snowshoes are? Perhaps you live in a warm area like Florida where it doesn't snow. You would then never need to wear snowshoes. Snowshoes look like tennis racquets that you put on your feet. Snowshoes will keep you from sinking into deep snow and people wear snowshoes when they want to walk over snow where the snow hasn't been removed, like in the woods.

Snowshoe rabbits are not really rabbits, but are cousins of the rabbits called hares. Hares look so much like rabbits that people call hares rabbits. The name snowshoe hare and snowshoe rabbit mean the same animal. Perhaps you've heard about the very fast jackrabbits. Jackrabbits are another kind of hare too.

Baby rabbits are born blind and without any fur. They get vision and fur when they get a little older before they leave their nest. When they are born, baby hares can see and already have fur. Hares have longer ears than rabbits and longer back legs so they run faster than rabbits.

Snowshoe rabbits live in places that have a cold winter. Just like leaves of trees turn color in the fall, snowshoe rabbits turn from brown to white during the winter so they can blend in and hide from predators. Snowshoe rabbits turn brown again in the spring.

97- Which statement is true about rabbits and hares?

1) Jackrabbits are a type of rabbit.	2) Hares are brown and rabbits are white.
3) They look very much alike.	4) Hares do not live in cold climates.

98- Snowshoes look like what kind of sports equipment?

1) tennis racquets	2) snowboards
3) baseball bats	4) soccer balls

99- Some animals turn white in winter because .....

1) they want to stay clean	2) a white coat keeps them warmer in winter
3) the leaves change color	4) they need to match the snow to hide from predators

100- What would be the best substitute for the word “woods” in line 5?

1) plain	2) forest	3) lake	4) park

سایت کنکور

Konkur.in

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۵

۱۴۰۰/۱۱/۰۸

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۶۵	مدت پاسخگویی: ۱۷۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال از تا	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار ۱	۲۵	زوج کتاب	۱۰۱	۳۰ دقیقه
	ریاضی و آمار ۲	۲۵		۱۲۶	
۲	اقتصاد	۱۵	اجباری	۱۵۱	۱۵ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی ۱	۲۰	زوج کتاب	۱۶۶	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰		۱۸۶	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۲۰۶	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ ۱	۲۰	زوج کتاب	۲۱۶	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۲	۲۰		۲۳۶	
۶	جغرافیای ایران	۲۰	زوج کتاب	۲۵۶	۲۰ دقیقه
	جغرافیا ۲	۲۰		۲۷۶	
۷	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	اجباری	۲۹۶	۲۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰		۳۰۶	
۸	منطق	۱۰	اجباری	۳۱۶	۲۰ دقیقه
	فلسفه	۱۰		۳۲۶	
۹	روان‌شناسی	۱۵	اجباری	۳۳۶	۱۵ دقیقه

ریاضیات

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۰۱ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۰۱ تا ۱۲۵)

۱۰۱- اگر ریشه‌های معادله $(x-3b)(x+a)=0$ برابر ۲ و -۴ باشد و a و b هر دو اعدادی منفی باشند، حاصل $b-a$ کدام است؟

$$\frac{4}{3}(4)$$

$$-\frac{4}{3}(3)$$

$$\frac{2}{3}(2)$$

$$-\frac{2}{3}(1)$$

۱۰۲- جواب‌های کدام معادله ۴ واحد بیشتر از جواب‌های معادله $-20 = 5x^2$ است؟

$$x^2 - 6x + 8 = 0(2)$$

$$x^2 + 3x + 2 = 0(1)$$

$$x^2 - 4x + 3 = 0(4)$$

$$x^2 - 8x + 12 = 0(3)$$

۱۰۳- در مورد معادله $\frac{x}{x+2} - \frac{2}{1-x} = 0$ کدام گزینه صحیح است؟

۱) یک جواب مثبت دارد.

۲) دو جواب مثبت و منفی دارد.

۳) یک جواب منفی دارد.

۱۰۴- دو شیر آب استخری را در $7/5$ ساعت پر می‌کنند. اگر شیر A بتواند به تنها یک ساعت زودتر از شیر B (به تنها یکی) استخر را پر کند،

شیر A پس از چند ساعت استخر را پر می‌کند؟

$$13(4)$$

$$12(3)$$

$$11(2)$$

$$10(1)$$

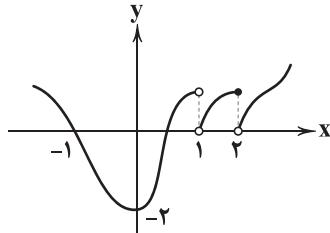
۱۰۵- نمودار تابع $f(x)$ به صورت زیر است، در مورد دامنه و برد آن کدام گزینه صحیح است؟

$$D_f = \mathbb{R}, R_f = \{y \mid y \geq -1\}(1)$$

$$D_f = \mathbb{R} - \{-2\}, R_f = \{y \mid y \geq -2\}(2)$$

$$D_f = \mathbb{R} - \{1\}, R_f = \mathbb{R}(3)$$

$$D_f = \mathbb{R} - \{1\}, R_f = \{y \mid y \geq -2\}(4)$$

$$48(4)$$

$$35(3)$$

$$24(2)$$

$$15(1)$$

۱۰۶- اگر $f(2a) - f(a) = 12$ و $f(x) = x^2 - 1$ باشد، حاصل $f(3a)$ کدام است؟

$$\frac{4}{9}(4)$$

$$\frac{2}{9}(3)$$

$$\frac{3}{5}(2)$$

$$\frac{2}{7}(1)$$

۱۰۷- در تابع خطی g دارای $g(-1) = 2$ و $g(-2) = 4$ ، نمودار تابع g محور x را با کدام طول قطع می‌کند؟

$$\frac{1}{3}(4)$$

$$3(3)$$

$$-\frac{1}{3}(2)$$

$$-3(1)$$

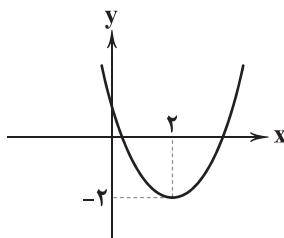
۱۰۸- به ازای چه حدودی از a نمودار تابع درجه دوم $y = (a+1)x^2 - ax + \frac{1}{4}(a+3)$ دارای ماکزیمم است و محور x را قطع نمی‌کند؟

$$4) هیچ مقدار$$

$$3) هر مقدار$$

$$-1 < a < -\frac{3}{4}(2)$$

$$a < -1(1)$$

۱۱۰- نمودار زیر مربوط به تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ است، مقدار b کدام است؟

- ۳ (۱)
-۳ (۲)
 $\frac{3}{4}$ (۳)
 $-\frac{3}{4}$ (۴)

۱۱۱- شرکتی x واحد محصول تولید کرده و هر یک را به قیمت ۲۰۰ واحد پولی می فروشد. اگر تابع هزینه این شرکت $C(x) = \frac{x^2}{4} + 120x + 300$ باشد، ماکزیمم سود شرکت چقدر است؟

- ۶۴۰۰ (۴)   ۶۳۰۰ (۳)   ۶۲۰۰ (۲)   ۶۱۰۰ (۱)

۱۱۲- «مریم بزرگ‌تر از نسترن است» دارای چه نوع مقیاسی است؟

- (۱) اسمی (۲) ترتیبی (۳) فاصله‌ای (۴) نسبتی

۱۱۳- تغییرات مقادیر متغیر در یک جامعه آماری کدام مشخصه زیر را سریع‌تر تحت تأثیر قرار می‌دهد؟

- (۱) مدد (۲) میانگین (۳) میانه (۴) چارک‌های اول و سوم

۱۱۴- در داده‌های آماری ۴, ۵, ۸, ۱۲, ۷ و ۵ کمترین اختلاف مربوط به کدام دو معیار زیر است؟

- (۱) دامنه تغییرات و مدد (۲) میانگین و مدد (۳) میانگین و میانه (۴) دامنه تغییرات و میانه

۱۱۵- اگر میانه داده‌های مرتب شده به صورت $2a, 2, 3, a+1, 5, 7, 12, 15, 18, 16, 17, 13, 17, 18, 15, 18, 16, 19, 14$ باشد، دامنه تغییرات آن‌ها کدام است؟

- ۶/۵ (۴)   ۶ (۳)   ۵/۵ (۲)   ۵ (۱)

۱۱۶- در نمودار جعبه‌ای داده‌های زیر اختلاف میانگین داده‌های داخل جعبه با میانه کل داده‌ها کدام است؟

- ۱۰, ۱۶, ۱۷, ۲۰, ۱۵, ۱۸, ۱۶, ۱۸, ۱۷, ۱۳, ۱۷, ۱۸, ۱۵, ۱۸, ۱۶, ۱۹, ۱۴
۱/۴ (۴)   ۱/۳ (۳)   ۰/۴ (۲)   ۰/۳ (۱)

۱۱۷- انحراف معیار ۲۰ داده آماری ۲ و میانگین آن‌ها ۱۵ است. اگر داده‌های ۱۸ و ۱۳ را حذف و داده‌های ۲۰ و ۱۱ را اضافه کنیم، انحراف معیار داده‌های اخیر کدام است؟

- ۳/۶۸ (۴)   ۳/۱۶ (۳)   ۲/۹۴ (۲)   ۲/۳۲ (۱)

۱۱۸- در ۶۰ داده آماری مجموع داده‌ها ۱۸۰ و واریانس آن‌ها $1/44$ محاسبه شده است. اگر به هر داده ۹ واحد اضافه شود، نسبت انحراف معیار به میانگین داده‌های اخیر کدام است؟

- ۰/۴ (۴)   ۰/۳ (۳)   ۰/۲ (۲)   ۰/۱ (۱)

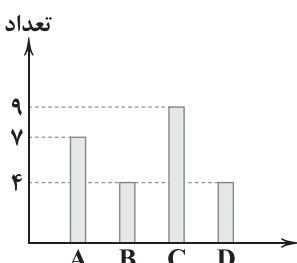
۱۱۹- در نمودار دایره‌ای مقابل اگر تعداد داده‌ها در کوچک‌ترین دسته ۳۳ باشد، فراوانی بزرگ‌ترین دسته کدام است؟

- ۷۵ (۱)
۷۸ (۲)
۸۶ (۳)
۹۰ (۴)

۱۲۰- شکل زیر نمودار میله‌ای داده‌ها در چهار دسته است. در نمودار دایره‌ای زاویه مرکزی دسته C چند درجه است؟

- ۱۰۸ (۱)
۱۲۴ (۲)
۱۳۵ (۳)
۱۴۰ (۴)

۱۲۱- در یک نمودار دایره‌ای، فراوانی دسته اول $\frac{5}{4}$ فراوانی دسته دوم است. نسبت زاویه دسته دوم به زاویه دسته اول کدام است؟

(۱) ۰/۸۰ (۴)

(۲) ۰/۷۰ (۳)

(۳) ۰/۴۵ (۲)

(۴) ۰/۲۵ (۱)

۱۲۲- با توجه به نمودار نقطه‌ای زیر چه تعداد از عبارات زیر درست هستند؟

(الف) مجموع داده‌ها برابر ۳ است.

(ب) چارک اول داده‌ها ۵ است.

(پ) میانه داده‌ها برابر ۱۰ است.

(ت) دامنه میان چارکی داده‌ها برابر ۷ است.

(۱) چهار (۴)

(۲) سه (۳)

(۳) دو (۲)

(۴) یک (۱)

۱۲۳- کدام گزینه درست است؟

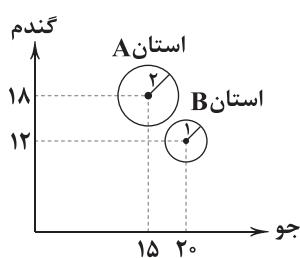
(۱) در نمودار حبابی برای نمایش تعداد متغیرها محدودیتی وجود ندارد.

(۲) در نمودار حبابی شعاع دایره متناسب با مقادیر متغیر دوم است.

(۳) نمودار راداری یک نمودار دو بعدی است که برای نمایش سه متغیر یا بیشتر استفاده می‌شود.

(۴) در نمودار راداری تعداد متغیرها از تقسیم زاویه بین شعاع‌های مجاور بر 360° به دست می‌آید.

۱۲۴- نمودار حبابی زیر مربوط به تولید سه محصول گندم، جو و ذرت در دو استان A و B (برحسب هزار تن) است. نسبت حاصل ضرب محصولات تولیدی استان A به استان B کدام است؟

(۱) $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{5}{4}$ (۳) $\frac{9}{2}$ (۴) $\frac{9}{4}$

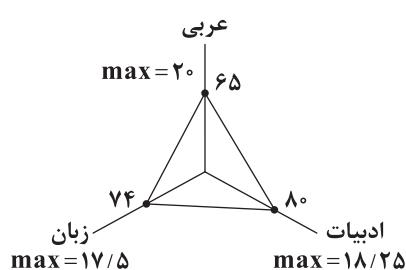
۱۲۵- نمودار راداری شکل زیر نمرات سه درس ادبیات، عربی و زبان خارجه یک دانش‌آموز است. معدل نمرات این سه درس تقریباً کدام است؟

(۱) ۱۲/۷۵

(۲) ۱۳/۵

(۳) ۱۴/۲۵

(۴) ۱۵/۵

زوج درس ۲

Konkur.in

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۵۰)

۱۲۶- گزاره $(p \wedge q) \vee \sim p$ هم‌ارز کدام است؟(۱) $\sim q$ (۴)(۲) $\sim p$ (۳)(۳) $p \wedge \sim q$ (۲)(۴) $p \vee \sim q$ (۱)۱۲۷- $p \wedge q$ و $p \vee q$ دو گزاره دلخواه هستند، ارزش کدام گزاره زیر همواره درست است؟(۱) $p \Rightarrow (\sim p) \wedge (\sim q)$ (۴)(۲) $p \Rightarrow \sim (p \vee q)$ (۳)(۳) $p \Rightarrow (\sim p \wedge q)$ (۲)(۴) $p \Rightarrow (p \vee q)$ (۱)

۱۲۸- نقیض گزاره «قطراهای مستطیل برابرند و ۶ عددی اول نیست» کدام است؟

(۱) قطراهای مستطیل نابرابرند و ۶ عددی اول است.

(۲) قطراهای مستطیل نابرابرند یا ۶ عددی اول است.

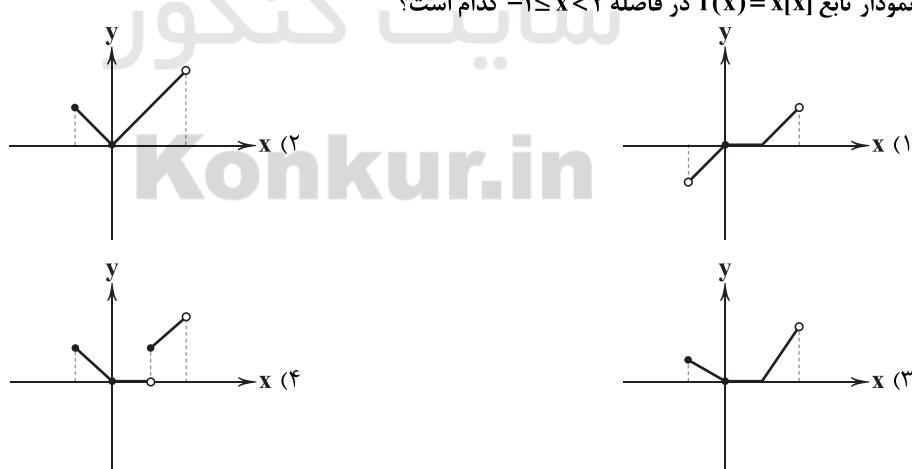
(۳) قطراهای مستطیل نابرابرند یا ۶ عددی اول نیست.

محل انجام محاسبات

- ۱۲۹- عکس نقیض گزاره $\sim p \wedge q \Rightarrow \sim (p \wedge q)$ کدام است؟
 $\sim p \Rightarrow (p \wedge q)$ (۴) $p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$ (۳) $p \Rightarrow (p \wedge q)$ (۲) $p \Rightarrow (p \vee q)$ (۱)
- ۱۳۰- اگر p گزاره‌ای درست باشد، ارزش کدام گزاره زیر همواره درست است؟
 $(\sim p \wedge q) \Rightarrow (\sim p \vee r)$ (۴) $p \Rightarrow (q \vee r)$ (۳) $(r \wedge p) \Rightarrow \sim p$ (۲) $p \Rightarrow (p \wedge q)$ (۱)
- ۱۳۱- نقیض گزاره $\sim (p \vee \sim q)$ هم‌ارز کدام گزاره است؟
 $\sim (\sim p \Rightarrow q)$ (۴) $\sim q \Leftrightarrow p$ (۳) $\sim (q \Rightarrow \sim p)$ (۲) $\sim p \Rightarrow q$ (۱)
- ۱۳۲- با توجه به استدلال «الف» و «ب» کدام گزینه صحیح است?
الف) اگر هوا ناسالم باشد، آن‌گاه مدارس تعطیل است.
ب) فردا هوا ناسالم پیش‌بینی شده است.
نتیجه: فردا مدارس تعطیل است.
- ۱۳۳- نماد ریاضی عبارت زیر کدام است؟
«مربع مجموع دو عدد همواره کوچک‌تر از مجموع مکعبات آن دو عدد است».
 $x^3 + y^3 > (x + y)^2$ (۴) $(x + y)^2 > x^3 + y^3$ (۳) $(x + y)^3 > (x + y)^2$ (۲) $x^3 + y^3 > (x + y)^3$ (۱)
- ۱۳۴- اگر $g(\frac{1}{x}) - 3f(\frac{1}{x})$ حاصل $f(x) = [3x - 2]$ و $g(x) = -|x - 2|$ کدام است؟
 4 (۴) 3 (۳) 2 (۲) 1 (۱)
- ۱۳۵- مساحت مثلث حاصل از تلاقی $y = |x|$ و $g(x) = |x - 2|$ کدام است؟
 72 (۴) 48 (۳) 36 (۲) 24 (۱)
- ۱۳۶- اگر $f(x) = \begin{cases} |x+1| & x < -2 \\ |x-1| & x > -2 \end{cases}$ آن‌گاه حاصل $f(x) = 2 - \sqrt{3}$ کدام است؟
 $-5/5$ (۴) -5 (۳) $-4/5$ (۲) -4 (۱)
- ۱۳۷- اگر $x = 2$ باشد، حدود مقادیر x کدام است؟
 $1 < x \leq \frac{3}{2}$ (۴) $2 \leq x < \frac{5}{2}$ (۳) $3 \leq x < 4$ (۲) $2 \leq x < 3$ (۱)

نمودار تابع $f(x) = x[x]$ در فاصله $2 \leq x < 1$ کدام است؟

$$-1 \leq y < 2 \quad (4)$$

$$-2 < y \leq 2 \quad (3)$$

$$0 < y \leq 2 \quad (2)$$

$$-2 \leq y < 1 \quad (1)$$

-۱۴۰ - اگر $f(x)$ با دامنه $-1 \leq x < 4$ و $g(x) = |\frac{x}{2} - 4|$ آن‌گاه حاصل $(f+g)(x)$ کدام است؟

$$5 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

-۱۴۱ - اگر $\frac{f \times g}{f-g}$ آن‌گاه برد تابع کدام است؟

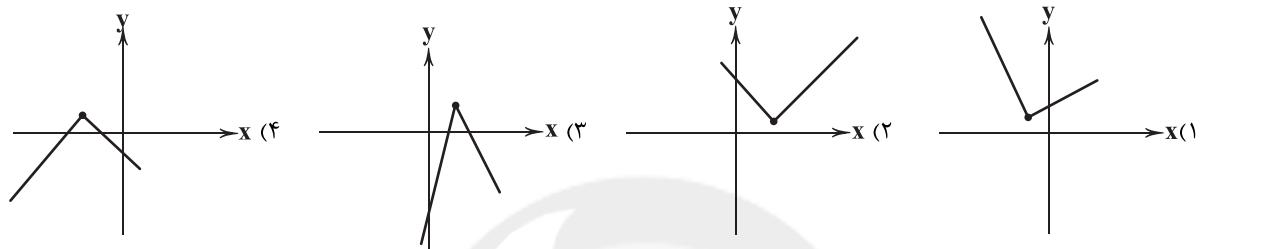
$$\{-4, -12, -\frac{\lambda}{\sqrt{3}}\} \quad (4)$$

$$\{4, -12, -\frac{\lambda}{\sqrt{3}}\} \quad (3)$$

$$\{4, -12, \frac{\lambda}{\sqrt{3}}\} \quad (2)$$

$$\{-4, 12, \frac{\lambda}{\sqrt{3}}\} \quad (1)$$

-۱۴۲ - اگر $f(x)$ یک تابع همانی و $g(x) = |3x-1|$ آن‌گاه نمودار $(f-g)(x)$ کدام است؟

-۱۴۳ - اگر $f(x) = x-2$ و $g(x) = x^3 - x + 1$ آن‌گاه حاصل $(g-f)(x)$ کدام است؟

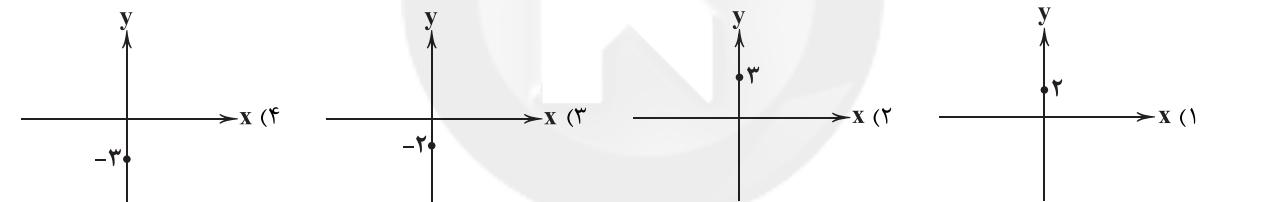
$$3 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\text{صفر} \quad (1)$$

-۱۴۴ - اگر $f(x) = \text{sign } x$ و $g(x) = x^3$ آن‌گاه نمودار تابع $(f+g)(x)$ در $x=-2$ کدام است؟

-۱۴۵ - کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) میانه درآمد ماهیانه افراد یک جامعه را خط فقر می‌نامند.
 ۲) نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت فعلی به جمعیت بیکار جامعه.
 ۳) شاخص پایه تحصیلی همواره عددی بین ۱ تا ۱۰ است.
 ۴) تغییر متوسط قیمت کالاهای خدمات در طول زمان را تورم می‌گوییم.
 -۱۴۶ - در یک جامعه آماری مورد بررسی، درآمد ماهیانه افراد (اعداد بر حسب میلیون تومان) به صورت زیر است، با روش مناسب چند نفر زیر خط فقر هستند؟

- ۴/۵, ۱۲, ۸/۵, ۱۴, ۱۰, ۷/۵, ۱۱, ۵/۵, ۹/۵, ۱۱/۵
 ۱) صفر
 ۲) یک
 ۳) دو
 ۴) سه
- ۱۴۷ - اگر شاخص پوشش در سال ۹۶ برابر ۱۷۰ و در سال ۹۹ به ۲۹۰ رسیده باشد و قیمت یک لباس در سال ۹۶ برابر هشتاد هزار تومان بوده باشد، قیمت آن در سال ۹۹ چند تومان است؟

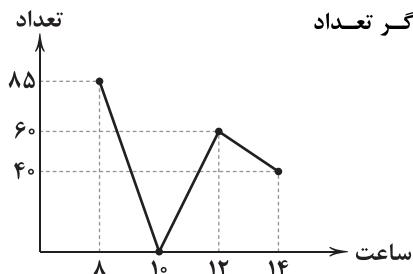
$$146800 \quad (4) \quad 136400 \quad (3) \quad 128400 \quad (2) \quad 124200 \quad (1)$$

- ۱۴۸ - در یک کشور نرخ بیکاری ۱۵ درصد است. اگر جمعیت فعلی این کشور ۲۰ میلیون نفر باشد، به ترتیب تعداد بیکاران و تعداد شاغلین چند میلیون نفر است؟

$$15 - 5 \quad (4) \quad 17 - 3 \quad (3) \quad 16 - 4 \quad (2) \quad 18 - 2 \quad (1)$$

- ۱۴۹ - اگر شاخص توده بدنی (BMI) شخصی برابر ۲۲ و قد او ۱۵۰ سانتی‌متر باشد، وزن او بر حسب کیلوگرم کدام است؟

$$49/5 \quad (4) \quad 48/5 \quad (3) \quad 47/5 \quad (2) \quad 46/5 \quad (1)$$

۱۵۰- نمودار مقابل تعداد ورود مشتریان به یک فروشگاه در ساعت مختلف روز را نشان می‌دهد. اگر تعداد دقیق ورود مشتریان در ساعت ۱۱ برابر ۳۵ نفر باشد، خطای درون‌بایی کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

(۵)

اقتصاد

۱۵۱- کارخانه‌ای با ۳۰ کارگر، سالیانه ۱۵,۰۰۰ عدد شلوار جین با قیمت هر عدد ۱۹۵,۰۰۰ تومان تولید می‌کند؛ با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، میزان سود یا زیان آن در انتهای سال چقدر است؟

۲,۸۰۰,۰۰۰	حقوق ماهیانه هر کارگر	۱
۱۶,۰۰۰,۰۰۰	اجاره ماهیانه کارخانه	۲
۸,۵۰۰,۰۰۰	هزینه‌های آب و برق ماهیانه	۳
۴۵,۰۰۰,۰۰۰	استهلاک دستگاه‌ها (سالیانه)	۴
۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	هزینه مواد اولیه سالیانه	۵

۱۵۲- کدام گزینه پاسخی درست و کامل به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) سرمایه مالی .....

(ج) کدام یک از نتایج حاصله از ابداع شاخص HDI نیست؟

- (۱) الف: به صورت مستقیم در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. ب: همگی از گرفتن یا پرداخت ربا امتناع می‌کردند. ج: علاوه‌بر شاخص‌های کیفی از شاخص‌های کمی هم در پیشرفت صحبت می‌کند. د: ابداع پول تحریری
- (۲) الف: برخلاف سایر عوامل تولید، به صورت مستقیم در فرآیند تولید نقشی ندارد. ب: همگی به اعطای وام و خلق اعتبار مبادرت داشتند. ج: کشورهایی با درآمد سرانه یکسان، از نظر توسعه متفاوت هستند. د: ایجاد رسیدها توسط صرافان
- (۳) الف: برخلاف سایر عوامل تولید، به صورت مستقیم در فرآیند تولید ندارد. ب: همگی در حال اعطای خدماتی مثل نقل و انتقال پول بودند. ج: علاوه‌بر شاخص‌های کیفی از شاخص‌های کمی هم در پیشرفت صحبت می‌کند. د: ابداع پول ثابتی
- (۴) الف: به صورت مستقیم در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. ب: همگی از گرفتن یا پرداخت ربا امتناع می‌کردند. ج: کشورهایی با درآمد سرانه یکسان، از نظر توسعه متفاوت هستند. د: ایجاد رسیدها توسط صرافان

۱۵۳- شرکتی برای تولید لوازم التحریر، دستگاهی به ارزش ۲۹ میلیارد تومان خرید. اگر این کالا پس از ۱۶ سال نیاز به تعویض داشته باشد:

(الف) میزان استهلاک سالیانه این کالا حدوداً چقدر است؟

(ب) اگر در ۳ سال آخر عمر این کالا، ارزش آن ۱۵٪ افزایش یابد، هزینه استهلاک این ۳ سال مجموعاً چقدر است؟

(۱) الف: ۲/۴۱ ب: ۶/۲۴ ۲) الف: ۲/۴۱ ب: ۲/۶۲ ۳) الف: ۱/۸۱ ب: ۶/۲۴ ۴) الف: ۲/۲۴ ب: ۶/۲۴

۱۵۴- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

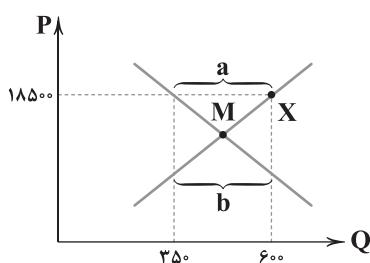
(الف) انقلاب دیجیتال به همراه افزایش حجم و سرعت مبادلات موجب شد تا .....

(ب) کدام یک شرط قانونی و مجاز بودن فعالیت‌های مورد محاسبه در تولید کشور را ندارد؟

(ج) تعریف «خدمات» در کدام‌یک به درستی نشان داده شده است؟

(د) کدام‌یک به درستی اثر احصارگر غیرقانونی را بیان می‌کند؟

- (۱) الف: انسان به دنبال روش‌های سریع‌تر و راحت‌تری برای مبادلات باشد. ب: محمد از برادرش که در سوئد زندگی می‌کند، می‌خواهد تا برای نپرداختن تعرفه‌های گمرکی، تلفن همراهی را از طریق مز زمینی برای او ارسال کند. ج: آن‌چه که غیرملموس است و مابهائزی پول، نیازهای انسان را برطرف می‌کند. د: با افزایش قیمت به رفاه جامعه و مشتریان خود ضربه می‌زند.
- (۲) الف: انسان به دنبال روش‌های سریع‌تر و راحت‌تری برای مبادلات باشد. ب: محمد از برادرش که در سوئد زندگی می‌کند، می‌خواهد تا برای نپرداختن گمرک، گوشی موبایلی را از طریق مز زمینی برای او ارسال کند. ج: آن‌چه که انسان برای رفع نیازهای غیرفیزیکی خود مابهائزی پول دریافت می‌کند. د: با ایجاد تغییر در قیمت به تعداد زیادی از تولیدکنندگان و مشتریان سود یا ضرر می‌رساند.
- (۳) الف: شرایط به گونه‌ای شود که تعداد زیادی از کسب و کارهای غیردیجیتال نابود شوند. ب: مادر خانواده‌ای در خانه خود برای فرزندانش میوه‌های ارگانیک تولید می‌کند. ج: آن‌چه که انسان برای رفع نیازهای غیرفیزیکی خود مابهائزی پول دریافت می‌کند. د: با ایجاد تغییر در قیمت به تعداد زیادی از تولیدکنندگان ضرر یا سود می‌رساند.
- (۴) الف: شرایط به گونه‌ای شود که بسیاری از کسب و کارهای غیردیجیتال نابود شوند. ب: مادری در خانه خود برای بچه‌هایش میوه‌های ارگانیک تولید می‌کند. ج: آن‌چه غیرفیزیکی است و مابهائزی پول، نیازهای انسان را برطرف می‌کند. د: با افزایش قیمت به رفاه مشتریان و جامعه ضرر می‌زند.

۱۵۵- با توجه به نمودار رویه‌رو، کدام گزینه به پرسش‌های زیر پاسخ درستی می‌دهد؟

(الف) درآمد تولیدکننده در نقطه X چقدر است؟

(ب) کدام قسمت نمودار نشان‌دهنده مازاد عرضه است؟

(ج) در شرایط مازاد عرضه برای بازار چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

(۱) الف: ۶,۴۷۵,۰۰۰ ب: ج: قیمت کاهش پیدا کرده و عرضه نیز کمتر می‌شود و تقاضا افزایش پیدا کرده تا به نقطه M برسد.

(۲) الف: ۶,۴۷۵,۰۰۰ ب: ج: قیمت افزایش پیدا کرده و عرضه نیز بیشتر می‌شود و تقاضا افزایش پیدا کرده تا به نقطه M برسد.

(۳) الف: ۱۱,۱۰۰,۰۰۰ ب: ج: قیمت افزایش پیدا کرده و عرضه نیز بیشتر می‌شود و تقاضا افزایش پیدا کرده تا به نقطه M برسد.

(۴) الف: ۱۱,۱۰۰,۰۰۰ ب: ج: قیمت کاهش پیدا کرده و عرضه نیز کمتر می‌شود و تقاضا افزایش پیدا کرده تا به نقطه M برسد.

۱۵۶- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) کدام مورد به تولید ناخالص ملی ارتباطی ندارد؟

(ب) عقد قرض‌الحسنه، عقدی است که .....

(ج) هدف دولتها از فروش اوراق مشارکت کدام است؟

(د) درآمد سرانه سالانه در بیش از ۵ کشور ..... فقیر از ..... دلار کمتر است.

(۱) الف: افراد اهل یک کشور ب: فرد مابهای دریافت پول، کاری را بر عهده می‌گیرد. ج: تأمین مالی طرح‌ها د: در حال توسعه - ۱۶۰۰

(۲) الف: داخل مرزهای جغرافیایی یک کشور ب: فرد پس از دریافت مالی، در زمان معین عین مال یا قیمت آن را به فرد دیگر پس می‌دهد. ج: پرداخت سود و بهبود اوضاع مالی مردم د: توسعه‌نیافتنة - ۱۶,۰۰۰

(۳) الف: افراد اهل یک کشور ب: فرد مابهای دریافت پول، کاری را بر عهده می‌گیرد. ج: پرداخت سود و بهبود اوضاع مالی مردم د: توسعه‌نیافتنة - ۱۶,۰۰۰

(۴) الف: داخل مرزهای جغرافیایی یک کشور ب: فرد پس از دریافت مالی، در زمان معین عین مال یا قیمت آن را به فرد دیگر پس می‌دهد. ج: تأمین مالی طرح‌ها د: در حال توسعه - ۱۶۰۰

۱۵۷- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، میزان تولید کل خارجیان مقیم کشور چقدر است؟ (* ارقام به میلیارد ریال است).

۶۹۵	تولید ناخالص ملی	۱
۱۶۹	تولید افراد کشور که مقیم خارج اند	۲
۷۴۷	تولید ناخالص داخلی	۳

(۱) ۴۶۰

(۲) ۱۶۹

(۳) ۵۲۶

(۴) ۲۲۱

۱۵۸- کدام عبارت‌ها درست هستند؟

(الف) برخی انسان‌ها عقلانیت محدود دارند و به جای منافع مادی، نیازهای دیگر خود را در اولویت قرار می‌دهند.

(ب) تولیدکنندگان براساس انگیزه‌های خود به دو گروه انتفاعی و غیرانتفاعی تقسیم می‌شوند.

(ج) بازار نفت و پخش فرآورده‌های آن هم انحصار در خرید محسوب می‌شود و هم انحصار در فروش.

(د) آمارهای اقتصادی در سطوح سه‌گانه «خرد»، «شهری و منطقه‌ای» و «کلان» ارائه می‌شود.

(۱) الف - د

(۲) ب - ج

(۳) ج - د

(۴) الف - ب

۱۵۹- با توجه به اطلاعات موجود در جدول زیر:

(الف) میزان افزایش تولید و ب) میزان تورم در سال دوم چقدر است؟

سال دوم		سال اول		کالا
قیمت	مقدار	قیمت	مقدار	
۱۵,۶۰۰	۹۳۰	۱۳,۷۰۰	۶۴۰	A
۱۲,۱۰۰	۱۰۷۰	۸۶۰۰	۸۵۰	B

(۱) الف: ۲۱,۹۴۳,۰۰۰ ب: ۵,۵۱۲,۰۰۰

(۲) الف: ۲۷,۴۵۵,۰۰۰ ب: ۵,۸۶۵,۰۰۰

(۳) الف: ۵,۸۶۵,۰۰۰ ب: ۵,۵۱۲,۰۰۰

(۴) الف: ۲۷,۴۵۵,۰۰۰ ب: ۲۱,۹۴۳,۰۰۰

۱۶۰- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر را دربر دارد؟

(الف) عبارت «اسلام عبادت را تنها به راز و نیاز محدود نمی‌کند و به تمام ارتباطات اجتماعی و اقتصادی انسان نیز رنگ عبادت می‌زند»

مربوط به کدام آیه یا حدیث است؟

ب) پشتونه پول‌های فلزی در گذشته کدام است؟

ج) سپرده ..... به محض مطالبه مشتری، به وی یا هر کسی که بخواهد، پرداخت می‌شود.

د) کدامیک از انواع بورس کالا نیست؟

(۱) الف: «الكاد على عياله كالمجاهد في سبيل الله» ب: طلا و نقرة موجود در خود پول ج: قرض الحسنة د: نفت

(۲) الف: «الكاد على عياله كالمجاهد في سبيل الله» ب: طلا و نقرة موجود در خود پول ج: دیداری د: موبایل

(۳) الف: «من لا معاش له لا معاد له» ب: طلا و نقرة موجود در نزد صرافان ج: دیداری د: زعفران

(۴) الف: «من لا معاش له لا معاد له» ب: طلا و نقرة موجود در نزد صرافان ج: قرض الحسنة د: نفت

۱۶۱- فردی تعدادی درخت را قطع کرده و هر تنہ درخت را کیلویی ۱۳,۰۰۰ تومان به کارگاهی می‌فروشد. کارگاه پس از برش درخت و تبدیل آن به جوب قابل استفاده، ورقه‌های چوب را کیلویی ۱۶,۵۰۰ تومان به کارگاه نجاری می‌فروشد. کارگاه نجاری با تلاش فراوان ورقه‌های چوب را به میز ناهارخوری تبدیل کرده و هر عدد میز را به قیمت ۲۳,۴۰۰ به خرده‌فروش می‌فروشد. خرده‌فروشی هم هر عدد میز را به قیمت ۳۲,۲۰۰ به مشتری نهایی می‌فروشد. با توجه به این اطلاعات:

الف) ارزش افزوده مرحله اول و چهارم چقدر است؟

ب) مجموع ارزش افزوده مراحل مختلف چقدر است؟

(۱) الف: ۱۳,۰۰۰ - ۸۸۰۰ ب: ۱۹,۲۰۰

(۲) الف: ۳۵۰۰ - ۳۲,۲۰۰ ب: ۶۹۰۰

۱۶۲- کدام گزینه پاسخ کامل و درستی به دو پرسش زیر می‌دهد؟

(الف) کدام‌یک تعریف صحیحی از روش درآمدی در محاسبه تولید کل جامعه می‌دهد؟

(ب) علت عدم استفاده از دلار آمریکا در محاسبه درآمد سرانه چیست؟

(۱) الف: خانوارها مابهاری خدماتی که به بنگاه‌ها ارائه می‌دهند، مقداری پول دریافت می‌کنند که مزد، سود و یا اجراء آن‌هاست؛ با جمع درآمدهای کسب شده از این راه، میزان تولید کل حساب می‌شود. ب: نوسانات روزانه در برخی کشورها

(۲) الف: خانوارها مابهاری خدماتی که به بنگاه‌ها ارائه می‌دهند، مقداری پول دریافت می‌کنند که مزد، سود و یا اجراء آن‌هاست؛ با جمع درآمدهای کسب شده از این راه، میزان تولید کل حساب می‌شود. ب: نداشتن پشتونه قوی

(۳) الف: بنگاه‌ها کالا و خدمات تولیدی خود را به خانوارها می‌فروشند و از این راه درآمد کسب می‌کنند؛ با جمع این درآمدها، میزان تولید کل جامعه حساب می‌شود. ب: نوسانات روزانه در برخی کشورها

(۴) الف: بنگاه‌ها کالا و خدمات تولیدی خود را به خانوارها می‌فروشند و از این راه درآمد کسب می‌کنند؛ با جمع این درآمدها، میزان تولید کل جامعه حساب می‌شود. ب: نداشتن پشتونه قوی

۱۶۳- در کشوری فرضی موارد زیر در مدت یک سال تولید شده‌اند. با توجه به اطلاعات مندرج در این جدول: (الف) تولید خالص ب) تولید سرانه

ناخالص چقدر است؟

هر کیلو ۱۵۰,۰۰۰ تومان	مواد غذایی ۸۰ تن	۱
هر عدد ۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان	عدد ماشین‌آلات ۴۶۰	۲
هر عدد ۲۵۰,۰۰۰ تومان	عدد پوشاک ۶۰۰۰	۳
۵۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان	خدمات ارائه شده	۴
$\frac{1}{3}$ مواد غذایی	استهلاک	۵
۱۸۰ میلیون نفر	جمعیت	۶

(۱) الف: ۱۱,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۶۲/۴۴

(۲) الف: ۱۵,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۶۲/۴۴

(۳) الف: ۱۵,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۸۴/۶۶

(۴) الف: ۱۱,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۸۴/۶۶

۱۷۰- با توجه به ویژگی‌های سبکی، ابیات زیر می‌تواند سروده کدام شاعر باشد؟	بهار تازه دمید ای به روی، رشک بهار همی به روی تو ماند بهار دیباروی بهار تازه اگر دارد بنششه و گل رخ تو باغ من است و تو باغبان منی
۱۷۱- ویژگی‌های غالب سبک چه دوره‌ای در ابیات زیر دیده می‌شود؟	(۱) کلیم کاشانی (۲) عبدالرحمن جامی (۳) فخری سیستانی (۴) سعدی
۱۷۲- چنان‌چه بخواهیم ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «جناس ناقص افزایشی - اشتراق - جناس ناقص اختلافی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟	(۱) قرن‌های سوم و چهارم (۲) قرن‌های هفتم و هشتم (۳) قرن‌های نهم و دهم (۴) قرن‌های یازدهم و دوازدهم
۱۷۳- آرایه‌های درج شده در برابر هر گزینه صحیح است؛ به جز	(الف) ما را به حال خود بگذارید و بگذرید ب) منصوروار اگر زانالحق زدیم دم ج) تا چشم می‌پرست تو بیمار خفته است د) نی زر به دست مانده و نی زور در بدن ه) رفتی و هست چاره بیچارگان، سفر (۱) الف - ه - د (۲) ج - ۵ - ه (۳) ه - ۵ - ج (۴) الف - ج - ۵
۱۷۴- ارزش موسیقایی «سجع»‌ها در کدام گزینه، کمتر است؟	(۱) روى اين عهد سيه روی ستمکاره، سياه ۲) نه بتاري ز سر خشم بر اين صيد ضعيف ۳) خامده در نامه اگر شرح دهد حال دلم ۴) تا ببيند كه كه آرد خبری از راهم
۱۷۵- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس تمام - موافنه - اشتراق - مراتعات نظری - جناس ناقص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟	(الف) چرا بر خاک این منزل نگریم تا بگیرد گل ب) بر برگ گل به خون شقایق نوشته‌اند ج) گفتی که ز من مرنج هنگام بدی د) نه گریه داد مرا بی رخ تو تسکینی ه) در آرزوی گنار تو از میان بروم (۱) ج - ه - ب - الف - د (۲) ج - ۵ - الف - ۵ - ب (۳) ه - ۵ - الف - ب - ج (۴) ه - ج - ب - الف - ۵
۱۷۶- قافیه کدام بیت، درست است؟	(۱) پادش اهان تخت روحانی ۲) بر هر سر بازار، نوای دهل ماست ۳) هر که را سوز فراوش باشد ۴) دل، نام سر زلف تو را مشک ختاکرد

۱۷۷- کدام بیت، «ذوقافیتین» است؟

ما بی خور و خوابیم و جهان مطبخ ماست
گویند که زشت است بهل تا باشد
می‌گفتم عشق و می‌دانستم چیست
که در جانان رسی آن‌گه که از جان، عیب برهانی

۱۷۸- قافیه همه گزینه‌ها با الگوی «مصوت + صامت + حرف الحاقی» مطابقت دارد؛ بهجز ..... .

تاكه ابر و بحر، جود آموخته
جز به دیدار تو چشم هیچ کس نگشاده‌اند
رفتی سوی روشه‌گاه لیلی
بر مقامش نایی می‌خواستند

۱۷۹- نظم هجایی کدام گزینه با بیت «کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را؟ / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟» بیکسان است؟

زین واقعه دارد خبر آن دل که خراب است
آینه کیست؟ تا تو نهی پایه خانه‌اش
درویش ندارد ره، بر تخت شهنشاهی
که بودی طبع و عقلم را به پنهانی و پیدایی

گر تو کنی جور به از صد و فاست
خودشکن، آینه شکستن خطاست
زنده شود جان من از لب جانان من
مشتغل و بنده و مولای شب

۱۸۰- مفهوم کدامیک از گزینه‌ها به مفهوم بیت «مرا در منزل جانان چه امن عیش؟ چون هر دم / جرس فریاد می‌دارد که برپنده‌ید محمل‌ها» نزدیک‌تر است؟

بنگرید آخر به کارم، مرگ به زین زندگی
کی بود بر باد آخر هیچ بنیاد استوار؟
نرفت آخر به زیر خاک هم گنج از کف قارون
کز پس یک عمر زحمت، استراحت لازم است

۱۸۱- کدام گزینه با بیت «ما ز بالاییم و دریا می‌رویم» تناسب معنایی دارد؟

آن چه کفash داد دوش، ما و تو را نوش باد
از سر ماکم مباد سایه این کی قباد
بگسلم این ریسمان، باز روم در معاد
هیچ‌کسی هست کاو آرد آن را به یاد؟

ما خس و خاریم، اما کم به ساحل می‌رویم
وز نیک و بد عالم دلگی‌ر، گذشته
جهان به دیده پوشیده می‌توان دیدن
هیچ کس نهاد غیر از داغ، دستی بر دلم
از تپش آسوده است، باز نظردوخته

۱۸۲- ایات کدام گزینه، مفهوم مشترک دارند؟

(الف) نیست خاشاک وجود ما جدا از سیل غم

(ب) دل از غم بیش و کم تقدير، گذشته

(ج) غبار کلفت (= سختی) او چشم را زیان دارد

(د) لا اله ارم، دل ز غم، صد چاک شد در می‌کسی

(ه) مایه آرام دل، چشم هوس بستن است

(ی) ب - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵

۱۸۳- مفهوم بیت «کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم / عصا بیار که وقت عصا و انبان بود» با کدام گزینه متناسب نیست؟

چنان زشت ناید که از پیر خام
پیری چه زیان دارد گر عشق جوانستی
مُرده بود گرچه به صد جان زید
زشت بود لعب جوانان ز پیر

(۱) هوس پختن از کودک ناتمام

(۲) از مرگ نیندیشم جان گر به تو پیوندد

(۳) پیر که بر رسم جوانان زید

(۴) پیر شدی پیشه پیران پذیر

- ۱۸۵- کدام گزینه با بیت «مرنجان دلم را که این موغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند» تضاد مفهومی دارد؟
- چو گفتی نیاید به زنجیر باز
که دارد در سر زلف تو مسکن
چون دلم از دوستان هیچ صفاای ندید
باز آمدنش زودتر از رنگ پریده است
- (۱) دل است ای خردمند زندان راز
  - (۲) دلم را مشکن و در پامیندار
  - (۳) تیرگی حال خویش پیش که روشن کنم
  - (۴) دل از سرکوی تو اگر پای کشیده است

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۸۶ تا ۲۰۵)

- ۱۸۶- کدام عبارت از نظر اطلاعات ادبی، نادرست است؟
- (۱) در دوره صفوی هنرها بیان چون قالی بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی رشد یافتدند.
  - (۲) «ملّاحسین واعظ کاشفی»، کلیله و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را «انوار سهیلی» نامید.
  - (۳) در زمان «بایسنقر میرزا» هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند و با تصاویری زیبا آراستند.
  - (۴) «کمال الدین اسماعیل»، مذاج جلال الدین خوارزمشاه بود که در سال ۶۳۳ ه. ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

۱۸۷- شخصیت ادبی معرفی شده در عبارت زیر در چه قرنی می‌زیست؟

«وزیر مقندر غازان خان و اولجایتو که تأسیس عمارت ربیع رشیدی در تبریز از اقدامات مهم فرهنگی وی است.»

- (۱) نهم
- (۲) هشتم
- (۳) هفتم
- (۴) ششم

۱۸۸- در معرفی آثار کدام گزینه، اشتباه وجود دارد؟

- (۱) عین الحیات: ملاحسین واعظ کاشفی) / رسالت دلگشا: عبید زakanی) / (محبوب القلوب: میرزا برخوردار فراهی)
- (۲) ظفرنامه: شامی) / (مجالس المؤمنین: قاضی نورالله شوستری) / (احسن التواریخ: حسن بیگ روملو)
- (۳) بداعی الواقع: محمود واصفی) / (تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی) / (حبیبالسیر: خواندمیر)
- (۴) محکمۃ اللغتین: امیرعلی شیر نوابی) / (جامع التواریخ: خواجه رشید الدین فضل الله همدانی) / (مجالس سبعه: جلال الدین بلخی)

۱۸۹- با توجه به مضمون و اطلاعات ادبی، ایيات زیر سروده کدام شاعر است؟

- بر خود چون مه و خورشید بنشاند
حکایت کرد یک یک پیش خورشید
که خسرو سیرت و خسرو نژاد است
- فرستاد افسر و خورشید را خواند
حدیث صیدگاه و شیر و جمشید
بدو گفت این پسر، خسرو نژاد است
- عطّار نیشابوری
- (۱) عطّار نیشابوری
  - (۲) نظامی گنجوی
  - (۳) سلمان ساوجی
  - (۴) فردوسی

۱۹۰- کدام بیت نمی‌تواند در دوره رواج «سبک عراقی» سروده شده باشد؟

- نستارد غمّم آن کرز او بگذرد
بایتیر قضاس پر نباشد
عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد
سر آن نستارد امشب که برآید آفتابی
- نخست آن که هر کس که دارد خرد
ای خواجه بروکه جهاد انسان
در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
نوع نثر آثار ذکر شده در هر گزینه یکسان است؛ به جز .....
- (۱) نخست آن که هر کس که دارد خرد
  - (۲) ای خواجه بروکه جهاد انسان
  - (۳) در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
  - (۴) سر آن نستارد امشب که برآید آفتابی

۱۹۱- نوع نثر آثار ذکر شده در هر گزینه یکسان است؛ به جز .....

- (۱) عین الحیات - مجالس المؤمنین
- (۲) عیسی نامه - عالم آرای عباسی
- (۳) دیباچه شرفنامه - محبوب القلوب

۱۹۲- با توجه به ویژگی‌های سبکی، ایيات زیر می‌تواند سروده کدام شاعر باشد؟

- پشم‌های کنده بسیار است قالی می‌کنم
چینی‌ام هر چند دل باشد سفالی می‌کنم
مولانا جلال الدین
- بوچ بافی‌های جا هم‌گر شود موى دماغ
ننگم انجام غنا از فقر من پوشیده نیست
- منوچهری دامغانی
- (۱) پشم‌های کنده بسیار است قالی می‌کنم
  - (۲) بوچ بافی‌های جا هم‌گر شود موى دماغ
  - (۳) چینی‌ام هر چند دل باشد سفالی می‌کنم
  - (۴) مولانا جلال الدین

۱۹۳- در همه ابیات آرایه «تشبیه» وجود دارد؛ به جز .....

- (۱) چشم از پرتو خورشید رخت، گیرد آب
- (۲) چشم مست توکه بر هر طرفی، می‌افتد
- (۳) به تمّنای لب لعل تو گردد، بر کف
- (۴) چون تو را شمع صفت، با همه کس رویی هست

استعاره مصّرّحه
که این سفینه ز موج خطر برآورده است؟
تشبیه
من به یک چشم ز دیدار تو چون سیر شوم؟
کنه
که این ز روز ازل تکیه‌گاه ما شده است:
کنایه
۴) دو
۳) سه
۲) چهار

۱۹۴- آرایه درج شده در برابر چند بیت درست است؟

- (الف) باع و صحرابا سهی سروان نسرین بر، خوش است
- (ب) که کرده است ز دل، دست آرزو کوتاه؟
- (ج) کدام زهره جبین، بی نقاب گردیده است؟
- (د) تو به صد آینه از دیدن خود، سیر نهای
- (ه) ز گرد بالش داغ جنون چه سر پیچیم؟
- (۱) پنج

وز رفیقان ره، استمداد همت می‌کنم
در حضورش نیز می‌گوییم نه غیبت می‌کنم
در کمینم و انتظار وقت فرصت می‌کنم
یاد دار ای دل! که چندینت نصیحت می‌کنم

استعاره مکنیه

به کار رفته است؟

ای تماش‌گاه عالم، در تماشای کهای؟
تو چنین حیران ابروی دلارای کهای؟
ای بهار زندگی آخر تو شیدای کهای؟
در کمین جلوه سرو دلارای کهای؟

مجاز

- کنایه

.....

چو اشک از نظر افتاد نگارخانه چینم
ترانه غزل شهریار را مانی
کنون به خواری ای گلبن شکفته چه رانی؟
تا در آغوش تو سوز غزلی ساز کنم

تشبیه

- کنایه

در کدام گزینه آرایه‌های «حسن تعليل» - حس‌آمیزی - کنایه - استعاره مکنیه - اسلوب معادله - تشبیه وجود دارد؟
که فلس ماهی این بحر، حلقة دام است
که این وظيفة زندان دردی آشام است
که سرو فارغ از اندیشه سرانجام است
شکر ز چرب‌بازی، حصار بادام است

گچه سخن همی برد قصه من به هر طرف
چه غم است اگر چو قارون به جوال زر نداری
گو شرم باداش از عنده‌لیان
گهی بر رکن بام تو، گهی بگرفته صhra را

فعلاتن فعالتن فعالتن فعالتن
مفاعلن فاعلن // مفاعلن فاعلن
فعالتن فاعلانن فاعلانن فاعلن
مفوعل مفاعيلن مفعول مفاعيلن
که محب صادق آن است که پاک‌باز باشد:
عشق در آمد ز بام، عقل ره در گرفت:
چون دو بار او همه یاری ده و من یاری خواه:
وز دست شما زهر نه زهر است که حلواست:

۴) یک
۳) چهار
۲) دو

زخم خسروی چون هدف از پر بی‌تیسر او
گلگونه او را بجهز خار مدارید
پرش دهد خدای که بر تن سوار نیست
روی زمین گرفته، عشق فَدَرِ مجالت

۱۹۵- در کدام بیت، آرایه‌های «تشبیه فشرده و استعاره مکنیه» به کار رفته است؟

- (۱) با صبا افتان و خیزان می‌روم تا کوی دوست
- (۲) واعظ ما بوی حق نشنید، بشنو کاین سخن
- (۳) تا کی اندر دام وصل آرم تذوی خوش خرام
- (۴) زلف دلبر، دام راه و غمزه‌اش تیر بلاست

۱۹۶- در کدام گزینه، همه آرایه‌های «تشبیه فشرده - کنایه - مجاز - استعاره مکنیه» به کار رفته است؟

- (۱) ای جهانی محو رویت، محو سیمای کهای؟
- (۲) عالمی را روی دل در قبله ابروی تو سرت
- (۳) شمع و گل چون بلبل و بروانه شیدای تواند
- (۴) چشم می‌پوشی ز گلگشت خیابان بهشت

۱۹۷- در همه بیت‌ها هر دو آرایه «تشبیه» و «مجاز با علاقه شباهت» وجود دارد: به جز.....

- (۱) ز پرده گر به درآید نگار پرده‌نشین
- (۲) غزال من تو به افسون فسانه در همه شهر
- (۳) تو غنچه بودی و من عنديلیب باغ تو بودم
- (۴) سرم ای ماه به دامان پراز مهر گزار

۱۹۸- در کدام گزینه آرایه‌های «حسن تعليل» - حس‌آمیزی - کنایه - استعاره مکنیه - اسلوب معادله - تشبیه وجود دارد؟

- (۱) فراغ بال طمع کردن از فلک، خام است
- (۲) صفائ وقت ز صافی کشان مجو، زنهار
- (۳) ز تازه‌رویی جاوید می‌تسوان دانست
- (۴) نصیب پاکدهانسان بود حلوات عیش

۱۹۹- وزن کدام بیت «دوری» نیست؟

- (۱) طرف کرم ز کس نبست این دل پر امید من
- (۲) مس هستی ات چو موسی نه ز کیمیاش زر شد
- (۳) آن گل که هر دم در دست بادی است
- (۴) منم ای برق! رام تو برای صید و دام تو

۲۰۰- وزن چند بیت در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- (الف) ز محبت نخواهم که نظر کنم به رویت
- (ب) بیار در آمد به کوی، شور برآمد ز شهر
- (ج) کشتی آورد و نشستیم در او هر دو به هم
- (د) از روی شما صبر نه صبر است که زهر است
- (۱) دو

۲۰۱- کدام گزینه وزن «همسان دولختی» دارد و می‌توان آن را به دو صورت رکن بندی کرد؟

- (۱) مرغ دل عاشق است آن که چو قصدش کنی
- (۲) گه زلف برافشاند و گه جیب گشاید
- (۳) بر اسب تن ملرز سبکتر بیاده شو
- (۴) پشت فلک شکسته، مهر قضاتوان

۲۰۲- مضمون کدام رباعی با بیت «جهان را سر به سر آیینه می‌دان / به هر یک ذره‌ای صد مهر تابان» متناسب است؟

بی‌خودش و با بای خودی خویش بساز
توکی یلای چو در خودی جوبی باز!
تـا برخیـزـد نقـاب از هـر ذـرهـ
مـی تـافـتـ صـدـ آـفـتـاب اـزـ هـرـ ذـرهـ
یـکـ ذـرهـ بـهـ مـلـکـ دـوـ جـهـانـ نـتوـانـ دـادـ
هـرـگـزـ دـیـگـرـ اـزـ اوـ نـشـانـ نـتوـانـ دـادـ
یـکـ لـحظـهـ حـمـایـتـ توـمـیـ بـایـدـ و~ بـسـ
بـارـانـ عـنـایـتـ توـمـیـ بـایـدـ و~ بـسـ

- ۱) گـرـ مـیـ خـواـهـیـ کـهـ باـزـیـابـیـ اـیـنـ رـازـ
چـونـ بـیـ خـودـیـ اـسـتـ اـصـلـ هـرـ چـیـزـ کـهـ هـسـتـ
- ۲) زـآنـ گـشـتـ دـلـمـ خـرـابـ اـزـ هـرـ ذـرهـ
چـونـ پـرـدـهـ بـرـ اوـفـتـادـ دـلـ درـنـگـرـیـسـتـ
- ۳) جـانـاـ غـمـ عـشـقـ تـوـبـهـ جـانـ نـتوـانـ دـادـ
درـ بـادـیـةـ عـشـقـ تـوـ هـرـ دـلـ کـافـتـادـ
- ۴) یـکـ ذـرهـ هـدـایـتـ تـوـمـیـ بـایـدـ و~ بـسـ
ترـدـامـنـیـ اـیـنـ هـمـهـ سـرـگـرـدـانـ رـاـ

۲۰۳- کدام گزینه با بیت «بـگـفـتـ آـنـ گـهـ کـهـ باـشـمـ خـفـتـهـ درـ خـاـکـ» قـرـابـتـ مـفـهـومـیـ کـمـ تـرـیـ دـارـدـ؟

بـهـ زـنـدـگـیـ نـتـوـانـمـ رـهـاـ شـدـنـ زـشـماـ
مـگـرـ آـنـ رـوزـ کـهـ درـ خـاـکـ نـشـانـیـ بـدـنـ
زـینـ هـاـمـگـرـ بـهـ مـرـگـ بـودـ باـزـرـتـشـانـ
کـهـ خـفـتـهـایـ تـوـ درـ آـغـوشـ بـخـتـ خـوـبـزـدـهـ

- ۱) مـگـرـ اـجـلـ بـرـهـانـدـ مـرـازـ عـشـقـ،ـ اـرـ نـهـ
- ۲) آـنـشـ عـشـقـ تـوـ اـزـ سـيـئـهـ مـنـ نـشـيـنـدـ
- ۳) آـنـهـاـکـهـ تـنـ بـهـ مـهـرـ سـپـارـنـدـ و~ دـلـ بـهـ عـشـقـ
- ۴) وـصـالـ دـولـتـ بـيـدارـ تـرـسـمـتـ نـدـهـنـدـ

۲۰۴- مـفـهـومـ بـیـتـ «آـیـینـهـ سـكـنـدـرـ،ـ جـامـ مـیـ اـسـتـ بـنـگـرـ /ـ تـاـ بـرـ توـ عـرـضـهـ دـارـدـ اـحـوالـ مـلـکـ دـارـ» اـزـ کـدـامـ گـزـینـهـ درـیـافتـ مـیـ شـودـ؟

بـهـ جـزـ خـيـالـ جـمـالـتـ نـمـيـاـيدـ باـزـ
حـيـفـ اـزـ اـيـنـ آـيـنـهـ کـاـرـايـشـ دـيـوارـ مـنـ اـسـتـ
خـوـيـشـ رـاـ آـرـاسـتـنـ،ـ آـيـنـهـ پـنـهـانـ سـاخـتـنـ
اـزـ دـلـ تـنـگـ بـهـ يـكـ دـمـ گـرـ چـنـدـيـنـ سـالـهـ خـاـسـتـ

- ۱) بـهـ پـيـشـ آـيـنـهـ دـلـ هـرـ آـنـ چـهـ مـىـ دـارـ
- ۲) اـزـ دـلـ روـشـنـمـ اـسـرـارـ دـوـ عـالـمـ پـيـداـسـتـ
- ۳) چـنـدـ بـزـمـ بـادـ پـنـهـانـ باـ حـرـيفـانـ سـاخـتـنـ
- ۴) مـاهـ مـجـلسـ نـيـمـشـبـ آـيـنـهـ باـ مـنـ صـافـ كـرـدـ

۲۰۵- هـمـهـ گـرـبـنـهـاـ باـ بـیـتـ «دـامـنـ کـشـانـ کـهـ مـیـ روـیـ اـمـروـزـ بـرـ زـمـینـ /ـ تـاـ بـرـ توـ عـرـضـهـ دـارـدـ اـحـوالـ مـلـکـ دـارـ» تـنـاسـبـ مـعـنـاـيـ دـارـدـ؛ـ بـهـ حـزـ .....ـ

کـاـيـنـ سـبـزـهـ بـسـیـ دـمـدـ زـ خـاـکـ مـنـ و~ تـوـ
فـرـداـ هـمـهـ اـزـ خـاـکـ تـوـ بـرـ خـوـاـهـدـ رـسـتـ
دـيـدارـ تـوـ و~ شـكـرـ تـوـ رـاـ چـشـمـ و~ زـيـانـ اـسـتـ
گـوشـ سـخـنـشـنـوـ كـجـاـ؟ـ دـيـدـهـ اـعـتـبارـ كـوـ؟ـ

- ۱) درـ سـبـزـهـ نـشـيـنـ و~ مـىـ روـشـنـ مـىـ خـورـ
- ۲) کـاـيـنـ سـبـزـهـ کـهـ اـمـرـوـزـ تـماـشـاـگـهـ تـوـسـتـ
- ۳) هـرـ چـشمـهـ و~ هـرـ سـبـزـهـ کـهـ اـزـ خـاـکـ بـرـآـيـدـ
- ۴) هـرـ گـلـ نـوـزـ گـلـ رـخـيـ يـادـ هـمـيـ كـنـدـ وـلـيـ

سـاـبـیـتـ کـنـکـورـ زـانـ عـربـیـ (ـاـخـتـاصـاصـیـ)

■■ عـيـنـ الـأـصـحـ وـ الـأـدـقـ فـيـ الجـوابـ لـلـتـرـجـمـةـ أـوـ التـعـرـيـبـ (ـ۲۱۰ـ -ـ ۲۰۶ـ):

۲۰۶- «رـبـنـاـ لـاـ تـجـعـلـنـاـ معـ القـومـ الـظـالـمـينـ»:

- ۱) «پـرـورـدـگـارـ؛ـ ماـ رـاـ باـ اـقـوـامـ ظـالـمـ قـرـارـ نـدـهـ»
- ۲) «پـرـورـدـگـارـ؛ـ ماـ رـاـ باـ سـتـمـکـارـانـ قـرـارـ نـدـهـ»
- ۳) «پـرـورـدـگـارـ؛ـ ماـ رـاـ باـ قـومـ و~ خـوـيـشـ قـرـارـ نـمـيـ دـهـ»

۲۰۷- «يـحـاـولـ الـعـلـمـاءـ مـعـرـفـةـ الـظـواـهـرـ الـطـبـيـعـيـةـ الـتـيـ تـحـدـثـ فـيـ الـعـالـمـ»:

- ۱) تـلاـشـ دـانـشـمـدـانـ،ـ شـناـختـ پـدـيـدهـهـاـيـ طـبـيـعـيـ استـ كـهـ درـ دـنـيـاـ اـتـفـاقـ مـيـ اـفـتـدـاـ
- ۲) دـانـشـمـدـانـ سـعـيـ درـ شـناـختـ پـدـيـدهـهـاـيـ طـبـيـعـتـ دـارـنـدـ كـهـ درـ دـنـيـاـ رـخـ مـيـ دـهـدـاـ
- ۳) دـانـشـمـدـانـ تـلاـشـ مـيـ كـنـنـدـ پـدـيـدهـهـاـيـ رـاـ كـهـ درـ طـبـيـعـتـ اـتـفـاقـ مـيـ اـفـتـدـ،ـ بـشـنـاسـدـاـ
- ۴) دـانـشـمـدـانـ تـلاـشـ مـيـ كـنـنـدـ پـدـيـدهـهـاـيـ طـبـيـعـيـ رـاـ كـهـ درـ دـنـيـاـ اـتـفـاقـ مـيـ اـفـتـدـ،ـ بـشـنـاسـدـاـ

۲۰۸- «إـذـاـ حـرـمـ سـكـانـ المـدـنـ مـنـ الـهـوـاءـ النـقـيـ سـوـفـ يـضـطـرـوـنـ إـلـىـ تـرـكـهـاـ وـ الرـحـلـةـ إـلـىـ الـرـيـفـ!ـ»:

- ۱) هـرـگـاهـ شـهـرـنـشـيـنـانـ اـزـ هـوـاـيـ پـاـكـيـزـهـ مـحـرـومـ شـوـنـدـ،ـ نـاـچـارـ بـهـ تـرـكـ آـنـ و~ سـفـرـ بـهـ روـسـتـاـ خـوـاـهـنـدـ شـدـ!
- ۲) هـنـگـامـيـ کـهـ سـاـكـنـيـنـ درـ شـهـرـ هـوـاـيـ پـاـكـيـزـهـ نـدـاشـتـهـ باـشـنـدـ،ـ بـهـ نـاـچـارـ آـنـ رـاـ تـرـكـ و~ بـهـ روـسـتـاـ سـفـرـ مـيـ كـنـنـدـ!
- ۳) زـمانـيـ کـهـ سـاـكـنـيـنـ شـهـرـيـ اـزـ هـوـاـيـ پـاـكـيـزـهـ مـحـرـومـ بـمـانـنـدـ،ـ مـجـبـورـ بـهـ تـرـكـ آـنـ و~ رـفـتـنـ بـهـ روـسـتـاـ مـيـ شـوـنـدـ!
- ۴) چـنانـ چـهـ سـاـكـنـانـ شـهـرـهاـ هـوـاـيـ پـاـكـيـزـهـ نـدـاشـتـهـ باـشـنـدـ،ـ بـهـ نـاـچـارـ آـنـ جـاـ رـاـ تـرـكـ كـرـدـ و~ بـهـ روـسـتـاـ سـفـرـ مـيـ كـنـنـدـ!

٢٠٩ - **لما احترق أحد البيوت في حيننا قام الجيران بإطفاء النار وإنقاذ المصابين!**:

- (١) هنگامی که خانه‌ای در محله ما آتش گرفت، همسایگان برای خاموش کردن آتش و نجات مصدومان برخاستند!
- (٢) هرگاه یکی از خانه‌های محله ما آتش بگیرد، همسایگان اقدام به خاموش کردن آتش و نجات مصدومان می‌کنند!
- (٣) هنگامی که در محله ما یکی از خانه‌ها آتش گرفت، همسایه‌ها به خاموش کردن آتش و نجات مصدومان پرداختند!
- (٤) زمانی که خانه‌ای در محله ما دچار آتش‌سوزی شد، همسایه‌ها شروع به خاموش کردن آتش و نجات مجروحین کردند!

٢١٠ - **بـه روسـتـايـي سـفـرـ كـرـدـيمـ، زـيرـاـ ماـ نـيـازـ بـهـ آـرـامـشـ دـارـيمـ؛ عـيـنـ الصـحـيـحـ:**

- (١) بما أَنْتَا كَنَّا بِحَاجَةٍ إِلَى الْهُدُوْمِ، سَافَرْنَا إِلَى قَرْيَةٍ!
- (٢) سَافَرْنَا إِلَى الْقَرْيَةِ، لَأَنَّنَا نَحْتَاجُ إِلَى الْإِسْتِرَاحَةِ!
- (٣) سَافَرْنَا إِلَى قَرْيَةٍ، لَأَنَّنَا بِحَاجَةٍ إِلَى الْهُدُوْمِ!

■■■ **عيـنـ الـمنـاسـبـ فـيـ الجـوابـ عـنـ الـأـسـلـةـ التـالـيـةـ (٢١٥ - ٢١١):**٢١١ - **الـنـاسـ نـيـامـ فـإـذـاـ مـاتـواـ اـنـتـهـيـواـ؛ عـيـنـ الصـحـيـحـ فـيـ الإـعـرـابـ وـ التـحـلـيلـ الـصـرـفيـ:**

- (١) الناس: اسم - جمع مذكر أو تكسير - معرب / مبتدأ و مرفوع بالضمة
- (٢) نيام: اسم - جمع تكسير (مفرده: نائم) / خبر و مرفوع بالضمة
- (٣) ماتوا: فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثالثي - متعدٌ / فعل شرط مع فاعله و الجملة فعلية
- (٤) انتبهوا: فعل ماضٍ - مزيد ثالثي بزيادة حرفين (من باب انفعال) / جواب شرط

٢١٢ - **عيـنـ غـيرـ الـمنـاسـبـ لـلـفـرـاغـ:**

- (٢) من ..... بين صفوتنا فهو عميل العدو!: يتفرق
- (٤) يُحَبُّ الـوـالـدـانـ كـلـ وـاحـدـ مـنـ أـولـادـهـماـ عـلـىـ حـدـ .....!: سواء

٢١٣ - **عيـنـ الـخـبـرـ مـوـصـفـاـ:**

- (١) رـتـنـاـ ذـوـ حـكـمـةـ بـالـغـةـ!
- (٣) ليـ أـصـدـقاءـ ..... نـجـتـمـعـ مـعـ كـلـ أـسـبـعـ!: حـمـيمـونـ

٢١٤ - **عيـنـ مـاـ فـيـ الـأـسـمـاءـ الـمـبـنـيـةـ أـكـثـرـ:**

- (١) اسـمـيـ حـسـيـنـ وـ ماـ اسـمـكـ الـكـرـبـيـ؟!
- (٣) هـؤـلـاءـ الـفـتـيـاتـ يـشـعـرـنـ بـالـمـسـؤـلـيـةـ تـجـاهـ وـطـنـهـ!

٢١٥ - **كمـاـ مـجـرـورـأـ بـحـرـ الجـرـ يـوـجـدـ فـيـ هـذـهـ الـعـبـارـةـ؟ـ ذـاتـ صـبـاحـ إـسـتـيقـظـتـ بـصـوتـ الـعـصـافـيرـ الـجمـيلـةـ الـتـيـ كـانـتـ تـعـنـيـ فوقـ الـأـغـصـانـ؟ـ**

- (١) واحد
- (٢) اثنان
- (٣) ثلاثة
- (٤) لا يوجد فيها مجرور

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ١ (تاریخ ١)، شماره ٢١٦ تا ٢٣٥ و زوج درس ٢ (تاریخ ٢)، شماره ٢٢٦ تا ٢٥٥)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ١

تاریخ (١) (سؤالات ٢١٦ تا ٢٣٥)

٢١٦ - مورخان دوران اسلامی، بیشتر به بیان کدام مطالب می‌پرداختند؟

- (١) تمام جنبه‌های زندگی مردم و جوامع گذشته
- (٢) بررسی علل و نتایج رویدادهای تاریخی
- (٣) مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
- (٤) حوادث سیاسی و نظامی

٢١٧ - به ترتیب بیان کنید عبارت زیر به کدام مرحله از مراحل ششگانه پژوهش در تاریخ اشاره دارد و پس از این مرحله، پژوهشگر وارد کدام مرحله می‌شود؟

«علاوه بر آن که هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.»

- (١) مرحله سوم - گردآوری و تنظیم اطلاعات
- (٢) مرحله سوم - تفسیر و تحلیل اطلاعات
- (٣) مرحله دوم - تدوین پرسش‌های تحقیق
- (٤) مرحله دوم - شناسایی منابع

٢١٨ - ویژگی کدام گاهشماری در مقابل آن به درستی بیان شده است؟

- (١) «خورشیدی - قمری»: هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزویند.
- (٢) «اوستایی»: پنج روز اضافی سال را به آخر ماه دوازدهم می‌افرویند.
- (٣) «مصری»: سال به دوازده ماه بیست و نه یا سی روزه تقسیم می‌شود.
- (٤) «خورشیدی»: سال را ٣٦٥ روز محاسبه می‌کرند.

-۲۱۹- نخستین اقدام باستان‌شناسان، هنگام برخورد با یک بنای تاریخی در مرحله حفاری چیست؟

- (۱) عکسبرداری از آن
  - (۲) مشخص کردن نقشه آن
  - (۳) بیرون آوردن آن از دل خاک
  - (۴) ثبت تمام مشخصات آن به طور دقیق
- ۲۲۰- کدام گزینه درباره تمدن بین‌النهرین به درستی بیان شده است؟

- (۱) اقوامی که در نواحی جنوبی بین‌النهرین می‌زیستند، پس از حکومت بابل قدیم به قدرت رسیدند.
- (۲) قوم اگد که در شمال بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگون بر کشور - شهرهای سومری مسلط شد.
- (۳) قومی که پس از اگدیها به قدرت رسید، قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد.
- (۴) نخستین شهرها در ناحیه مرکزی بین‌النهرین به وجود آمدند.

-۲۲۱- کدام یک از وقایع زیر در دوران سلسله «هان» اتفاق افتاده است؟

- (۱) انتخاب مأموران دولتی بر پایه اصول و تعليمات بودا
- (۲) پایان دادن به تفرقه و تجزیه سیاسی چین
- (۳) مخالفت با اندیشه‌های کنفوشیوس
- (۴) راهیابی آیین بودا به چین

-۲۲۲- هدف ژنگ از نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی چین چه بود؟

- (۱) رونق اقتصاد و تجارت
  - (۲) تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر چین
  - (۳) پیروزی بر حاکمان محلی و اشراف زمین‌دار
  - (۴) ایجاد اتحاد و یکپارچگی در تمام مناطق سرزمین چین
- ۲۲۳- کدام گزینه درباره سیاست و حکومت روم باستان به درستی بیان شده است؟

- (۱) شهروندان رومی حق مشارکت در اداره امور کشور را نداشتند مگر آنکه در ده نبرد شرکت کرده باشد.
- (۲) ریاست قوه اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای سنا به مدت یک سال، بدون تکرار، انتخاب می‌شدند.
- (۳) در قرن دوم قبل از میلاد، جمهوری رم دچار آشفتگی و ژنگ داخلی شد که سرانجام اکتاویان بر رقبیانش غلبه کرد.
- (۴) در نتیجه تغییراتی که اکتاویان در نظام حکومتی به وجود آورد، مجمع سنا به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند که اعضای آن، توسط امپراتور انتخاب می‌شدند.

-۲۲۴- «سنگنوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت» و «الواح گلی کشفشده در تخت جمشید» به ترتیب شامل چه اطلاعاتی هستند؟

- (۱) شرح دوران زندگانی پادشاهان ساسانی - شرح تاریخ عمومی مردم و سرزمین ایران در دوران هخامنشی
- (۲) اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی، اجتماعی و تشکیلات اداری ساسانیان - شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون
- (۳) شرح جنگ‌های پادشاه با رومیان - اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی، اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان
- (۴) اطلاعات سودمندی درباره اوضاع سیاسی و اجتماعی دوران حکومت ساسانیان - شرح دوران زندگانی پادشاهان هخامنشی

-۲۲۵- کدام یک از موارد زیر، یکی از تحولات سرزمین ایران در حدود پنج هزار سال پیش است؟

- (۱) پیدایش نخستین شهرها در فلات ایران
- (۲) ساخت ظروف مسی
- (۳) پیشرفت در ساخت ظروف و ابزار سفالی
- (۴) ورود به دوره یکجانشینی

-۲۲۶- کدام عامل زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد؟

- (۱) استقرار قبایل گوناگون ماد در بخش‌های وسیع مناطق غربی و مرکزی سرزمین ایران
- (۲) گسترش قلمرو قبایل ماد به شمال بین‌النهرین و بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر
- (۳) اتحاد مادها با حکومت بابل علیه آشوریان و پایان دادن به حکومت آشوریان
- (۴) یورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان

-۲۲۷- چه کسی مصر را دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی کرد؟

- (۱) داریوش سوم
- (۲) اردشیر دوم
- (۳) اردشیر سوم
- (۴) خشایارشا

-۲۲۸- اشکانیان در دوران کدام پادشاه، تا رود فرات پیش رفتدند و با امپراتوری روم همسایه شدند؟

- (۱) اردوان چهارم
- (۲) مهرداد دوم
- (۳) مهرداد یکم
- (۴) ارد دوم

-۲۲۹- بهرام چوبین در زمان جانشین کدام پادشاه، سر به شورش برداشت؟

- (۱) خسرو انشویروان
- (۲) هرسو پرویز
- (۳) هرمز چهارم
- (۴) قباد یکم

-۲۳۰- کدام گزینه درباره سپاه و ژنگ‌افزارهای مورد استفاده سلسله‌های ایرانی به درستی بیان شده است؟

- (۱) سلاح اصلی سواره نظام در سپاه هخامنشی، تیر و کمان بود.
- (۲) فرماندهی ناوهای جنگی هخامنشیان بر عهده پارسیان و مادی‌ها بود.
- (۳) دهیوک، سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرد.
- (۴) اصلی‌ترین بخش سپاه هخامنشی را سواره نظام سنگین اسلحه زره‌پوش تشکیل می‌داد.

۲۳۱- به ترتیب بیان کنید سرآغاز شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن مربوط به کدام دوره است و گروه دیبران در کدام دوره، به طبقه حاکم افزوده شد؟

- (۲) ساسانی - هخامنشی
(۴) ماد - ساسانی

(۳) هخامنشی - ساسانی

۲۳۲- سفر دریایی اسکیلاکس چه نتیجه‌ای را در پی داشت؟

- (۱) امکان تردیدکشی‌ها در رودها و دریاهای آسیای صغیر
(۳) شناسایی مسیر دریایی میان هند و مصر

۲۳۳- کدام عبارت‌ها به طور کامل مربوط به دوره اشکانی هستند؟

(الف) ترجمة کتاب‌های بودایی به زبان چینی برای نخستین بار - نقش کردن تصویر آتشدان بر روی سکه‌ها

(ب) تأثیف کتاب‌های اعتقادی بر اساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی - ساخت معابدی برای آناهیتا

(ج) نفوذ آیین بودایی به ایران - راهیابی ستایش ایزدمهر به قلمرو روم در آسیای صغیر

(د) دستور به گردآوری متون پراکنده اوستا - رسمی شدن دین زرتشت

- (۱) الف - ب
(۴) ب - ۵
(۳) الف - ج
(۲) ب - ج

۲۳۴- کدام زبان، دنباله زبان فارسی باستان به حساب می‌آید و در کدام مناطق ایران رواج داشته است؟

- (۱) اوستایی - غرب
(۲) فارسی میانه - شرق

(۳) پهلوی اشکانی - شمال و شمال شرق

(۴) پهلوی ساسانی - جنوب و جنوب غربی

۲۳۵- به اعتقاد پژوهشگران، هنر سنگ تراشانی که در خدمت هخامنشیان بودند، از کدام تمدن الهام گرفته شده بود؟

- (۱) بین‌النهرین
(۴) مصر
(۳) یونان
(۲) روم

تاریخ (۲) (سؤالات ۲۳۶ تا ۲۵۵)

۲۳۶- کتاب «تاریخ بیهقی» جزء کدام نوع از کتاب‌های تاریخی، مربوط به کدام دوران و به کدام شیوه تاریخ‌نگاری تألیف شده است؟ (به ترتیب)

- (۱) عمومی - غزنوی - روایی
(۲) عمومی - سلجوقی - تحلیلی
(۳) سلسله‌ای - غزنوی - تحلیلی
(۴) سلسله‌ای - سلجوقی - روای

۲۳۷- کدام مورخ، از مشهور ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روای است؟

- (۱) دینوری
(۴) بلاذری
(۳) مسعودی
(۲) طبری

۲۳۸- کدام واقعه، زمینه‌ساز هجرت تاریخی پیامبر (ص) شد؟

- (۱) پایان یافتن تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان در سال دهم بعثت
(۲) حمایت خواهی یکی از اشراف مکه از پیامبر (ص) برای بازگشت به آن شهر
(۳) سفر پیامبر (ص) به طائف در جستجوی مردمانی که آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشد.
(۴) پذیرش دعوت پیامبر (ص) توسط تعدادی از مردم مدینه در جریان مراسم حج

۲۳۹- کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب، به وقایع سال ششم و هشتم هجرت اشاره دارد؟

- (۱) بسته شدن پیمان صلح میان مسلمانان و مشرکان - فتح مکه
(۲) نزول سوره برائت - نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز
(۳) وقوع جنگ احراب - تغییر قبیله مسلمانان از بیت المقدس به سوی مکه

(۴) مسلمان شدن تعدادی از حاکمان محلی در گوش و کنار شبه جزیره عربستان - نقض پیمان حدیبیه توسط قریش

۲۴۰- سه جنگی که در دوران خلافت علی (ع) بر جامعه اسلامی تحمیل شد، باعث به وجود آمدن رقابت منطقه‌ای بین کدام سرزمین‌ها شد؟

- (۱) کوفه و مدینه
(۴) شام و حجاز
(۳) مکه و مدینه
(۲) عراق و شام

۲۴۱- فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر در نتیجه کدام عامل بود؟

- (۱) عدم حمایت امپراتوری روم از مردم مصر در برابر مسلمانان
(۲) از بین رفتن سلطه امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین
(۳) مقاومت نکردن مردم مصر در برابر سپاه اسلام
(۴) اختلافات مذهبی میان مردم مصر

۲۴۲- دعوت عباسیان به دنبال کدام واقعه، وارد مرحله سرنوشت‌سازی شد؟

- (۱) به خلافت رسیدن ابوالعباس سفاح در خراسان
(۲) جذب شیعیان و طرفداران اهل بیت به جنبش عباسیان
(۳) پیوستن ابومسلم خراسانی به جنبش و استقرار او در خراسان
(۴) سقوط خلافت اموی و فرار عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا

۲۴۳- طول دوران نهضت ترجمه در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) اوایل قرن چهارم تا اوایل قرن پنجم هجری

(۳) نیمة قرن چهارم تا اواخر قرن پنجم هجری

۲۴۴- به ترتیب اعراب مسلمان در کدام جنگ، پایتخت ساسانیان را تسخیر کردند و در کدام جنگ از سپاه ایران شکست خوردند؟

(۲) قادسیه - نهاوند

(۴) نهاوند - جسر

(۱) نهاوند - جسر

(۳) قادسیه - پل

۲۴۵- کدام یک از موارد زیر، از نتایج جنبش‌های ضد خلافت عباسیان در گوشه و کنار ایران بود؟

(۱) افزایش خشم و نارضایتی مردم ایران و سرکوب عباسیان

(۳) ایجاد زمینه برای شکل‌گیری سلسله‌های ایرانی در جنوب ایران

۲۴۶- کدام گزینه درباره ابونصر محمد بن محمد، به درستی بیان شده است؟

(۱) یک دوره فلسفه به زبان فارسی برای نخستین بار توسط او تألیف شد.

(۲) پایه‌گذار فلسفه مشائی بود و آن را به اوج رساند.

(۳) بدون شک برجسته‌ترین فیلسوف ایران و جهان اسلام است.

(۴) از خراسان به بغداد رفت.

۲۴۷- مدرسه پژوهشی جندی‌شاپور در کدام دوران آغاز به کار کرد و تا چه زمانی به فعالیت خود ادامه داد؟ (به ترتیب)

(۱) باستان - قرن پنجم هجری

(۳) باستان - قرن سوم هجری

۲۴۸- نبرد ملازگرد در زمان چه کسی رخ داد و نتیجه آن چه بود؟

(۱) طغول - گسترش قلمرو سلجوقیان از رود سیحون تا دریای مدیترانه

(۳) الپتگین - شکست غزنیان و گسترش قلمرو سلجوقیان

۲۴۹- کدام گزینه به طور کامل شامل چهره‌های مشهور ادبی یا علمی دوران غزنوی است؟

(۱) ابوالعباس لوكري و ابوالفضل بيهمي و ابوریحان بیرونی

(۳) خیام نیشابوری و خیام نیشابوری

۲۵۰- کدام گزینه درباره نظام مالیاتی مغولان و تیموریان در ایران به درستی بیان شده است؟

(۱) در اواخر دوران مغول‌ها، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها رواج یافت.

(۲) پس از مسلمان شدن مغول‌ها، نظام مالیاتی اصلاح شد و بی‌نظمی‌ها پایان یافت.

(۳) پس از مسلمان شدن مغولان، اخذ خراج از تاجران و کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت.

(۴) سه گونه مالیات کشاورزی، بازرگانی و دامی تا پایان عهد تیموریان تداوم یافت.

۲۵۱- امیرعلیشیر نوایی وزیر چه کسی بود؟

(۱) بایسنقر میرزا

(۳) حسین میرزا باقر

(۲) شاهزاد

(۴) تیمور

۲۵۲- اقدامات کدام یک از پادشاهان صفوی در مقابل آن به درستی بیان شده است؟

(۱) شاه عباس اول؛ افروden عراق و عتبات عالیات به قلمرو صفوی

(۳) شاه عباس دوم؛ انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان

۲۵۳- کتاب «حبیب السیر» در دوره کدام پادشاه صفوی تألیف شد؟

(۱) شاه تهماسب اول

(۳) شاه عباس اول

۲۵۴- صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی، با استفاده از کدام موقعیت، شهر بیت المقدس و چند شهر دیگر منطقه شام را تصرف کردند؟

(۱) پایان جنگ ملازگرد و پیشوای سلجوقیان در آسیای صغیر

(۲) اختلاف داخلی حاکمان مسلمان در سرزمین‌های اسلامی

(۳) غلت سلجوقیان و اختلاف میان فاطمیان و عباسیان

(۴) مشکلات اقتصادی و اجتماعی در سرزمین‌های تحت سلطه اعراب مسلمان

۲۵۵- آلبورک، در کدام مناطق، پایگاه تجاری - نظامی تأسیس کرد؟

(۱) اقیانوس هند و سواحل جنوب شرقی آفریقا

(۳) سواحل آسیا، آمریکای شمالی و آفریقا

(۲) سواحل غربی آفریقا و اقیانوس اطلس

(۴) سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین

جغرافیا

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۵۶ تا ۲۷۵) و زوج درس ۲ (جغرافیا (۲)، شماره ۲۷۶ تا ۲۹۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۲۵۶ تا ۲۷۵)

۲۵۶- پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران ..... مربوط می‌شود و این ناهمواری‌ها طی دوره ..... شکل نهایی یافته است.
 ۱) سنوزوفیک - کواترنر ۲) مژوزوفیک - کواترنر ۳) سنوزوفیک - ترشیاری ۴) کواترنر - مژوزوفیک

۲۵۷- کدام گزینه چگونگی شکل‌گیری دشت نهادوند را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) این دشت بر اثر چین خورده‌گی و در حد فاصل تاقدیس و ناودیس به وجود آمده است.

۲) این دشت بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

۳) این دشت حاصل اتحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین است.

۴) این دشت بر اثر تغییر شرایط اقلیمی و بارش زیاد در نواحی پست به وجود آمده است.

۲۵۸- کدام گزینه مربوط به توده‌های سودانی است؟

۱) از دریای مدیترانه در دوره سرد سال وارد ایران می‌شود.

۲) از اقیانوس اطلس در دوره معتدل سال وارد ایران می‌شود.

۳) از دریای سرخ در دوره سرد سال وارد ایران می‌شود.

۴) بیابان لوت به دلیل قرار گرفتن در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای ..... دارد.

۱) تبخیر شدید ۲) نمکزارهای پفکرده ۳) کمتر از ۳۰ میلی‌متر بارندگی ۴) رطوبت زیاد

۲۶۰- کدام گزینه به ترتیب جهت «دریای خزر» و «خلیج فارس» را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) شمالی - جنوبی) - (شرقی - غربی)

۲) (شمالی - غربی) - (جنوبی - شمالی)

۳) در کدام گزینه، دریاچه‌های دائمی ایران به درستی بیان شده‌اند؟

۱) خزر - جازموریان - هامون

۲) پریشان - زریبار - مهارلو

۳) رشد طبیعی جمعیت لبنان ۲/۶، کویت ۴/۲، آنگولا ۳ و مصر ۲/۱ است. جمعیت کدام کشور تقریباً در ۲۳ سال آینده دو برابر می‌شود؟

۱) کویت ۲) آنگولا ۳) لبنان ۴) مصر

۲۶۳- کدام یک از مهاجرت‌های زیر به دلیل مشکلات اقتصادی صورت گرفته است؟

۱) مهاجرت آریایی‌ها از شمال دریای خزر به جنوب ایران

۲) مهاجرت قبایل کرد به نواحی شمال شرقی کشور

۳) مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ پس از اصلاحات ارضی دهه ۴۰

۴) مهاجرت سیستانی‌ها به سرزمین گرگان

۲۶۴- کدام گزینه به تقسیمات کشوری در دوره قاجار اشاره دارد؟

۱) سرزمین - خوره - توپگ - رستاک

۲) ایالت - استان - شهرستان - دهستان

۳) در کدام گزینه، تعریف «بخش» به درستی بیان شده است؟

۱) از به هم پیوستن چند روستا، مکان، شهرستان و مزرعه همچوar تشکیل می‌شود.

۲) از به هم پیوستن چند شهرستان همچوar با توجه به موقعیت سیاسی آن‌ها تشکیل می‌شود.

۳) از به هم پیوستن چند استان همچوar که از نظر طبیعی و اجتماعی شبیه به یکدیگرند، تشکیل می‌شود.

۴) از به هم پیوستن چند دهستان همچوar، شامل چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر تشکیل شده است.

۲۶۶- بیشترین درصد شهرهای ایران، در کدام «ارتفاع» و «عرض جغرافیایی» است؟ (به ترتیب)

۱) پایین‌تر از سطح دریا تا ۵۰۰ متر - ۲۹ تا ۳۴ درجه شمالی

۲) ۲۰۰۰ متر به بالا - ۲۴ تا ۲۹ درجه شمالی

۳) ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر - ۳۴ تا ۳۹ درجه شمالی

۴) ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متر - ۱۹ تا ۲۴ درجه شمالی

۴) کدام عامل باعث تغییر شکل تدریجی شکل سکونتگاه‌ها شده است؟

۱) مهاجرت از روستا به شهر ۲) افزایش کلان شهرها

۳) افزایش جمعیت ۴) تنوع جغرافیایی

۲۶۸- نقش هر سکونتگاه بر چه اساسی تعیین می شود؟

(۱) سیمای سکونتگاه

(۳) وسعت و جمعیت سکونتگاه

۲۶۹- کدام گزینه در مورد مهاجرت معکوس به درستی بیان شده است؟

(۲) مهاجرت از یک کشور به کشور دیگر به دلیل جنگ و سیل

(۴) تکامل و توسعه یافتنی سکونتگاه

(۱) مهاجرت از روستا به شهر به دلیل کمبود امکانات

(۳) مهاجرت از شهرهای بزرگ به روستاهای مکانهای کوچکتر

۲۷۰- کدام محصولات از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور هستند و کدام استان از استان‌های اصلی تولید کننده همه آن‌ها به شمار می‌رود؟

(۲) پسته، انار و خرما - یزد

(۴) زعفران، انار و پرتقال - یزد

(۱) زعفران، انار و پرتقال - فارس

(۳) پسته، انار و خرما - فارس

۲۷۱- کدام استان‌ها دارای بیشترین شاغلان بخش معدن در کشور هستند؟

(۲) یزد، کرمان و اصفهان

(۴) خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و هرمزگان

(۱) فارس، خوزستان و یزد

(۳) خوزستان، خراسان جنوبی و اصفهان

۲۷۲- کدام عبارت‌ها در مورد گردشگری درست می‌باشند؟

(الف) از نظر WTO، سازمان جهانی گردشگری، ایران دارای جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی در جهان است.

(ب) گردشگری در ردیف شغل‌های کم‌درآمد، پرهزینه و پاک در تمام دنیا است.

(ج) ایران از نظر جاذبه‌های طبیعی در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار دارد.

(د) به گردشگری هوایی و آبی در جهان، ژئوتوریسم می‌گویند.

(۴) ب - ج

(۳) الف - ۵

(۲) ب - ۲

(۱) الف - ج

۲۷۳- کدام گزینه مربوط به فنون جغرافیایی است؟

(۱) GIS - کارتوگرافی

(۳) نقشه‌کشی - جمعیت‌شناسی

(۲) ژئومورفولوژی - جغرافیای سیاسی

(۴) خاک‌شناسی - زمین‌شناسی

۲۷۴- کدام گزینه مربوط به روش میدانی در جمع‌آوری اطلاعات پژوهش جغرافیایی می‌باشد؟

(۲) مصاحبه - پرسشنامه

(۴) مشاهده - سالنامه آماری

(۱) نقشه - عکس هوایی

(۳) عکس ماهواره‌ای - مصاحبه

۲۷۵- فقط مرز آبی و خشکی با ایران دارد. فقط دارای مرز خشکی با ایران است و کشور مرز آبی، خشکی و رودخانه‌ای با ایران دارد.

(۱) افغانستان - عراق - آذربایجان

(۳) پاکستان - ترکیه - ترکمنستان

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۷۶ تا ۲۹۵)

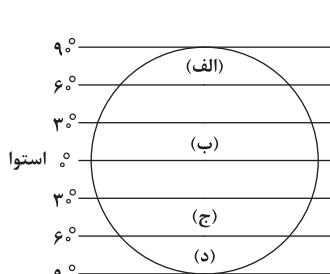
۲۷۶- با توجه به شکل، کدام قسمت ناحیه انتقالی ساوان است؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۲۷۷- کدام گزینه مربوط به خصوصیات آب و هوای «سرد» در طبقه‌بندی کوپن است؟

(۱) هیچ ماهی بیش از 1°C نیست - کمبود بارش - نامناسب برای رویش گیاهان(۲) سردترین ماه بین 18°C تا -3°C - بارش در دوره سرد - مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار(۳) بارش در تمام طول سال - دما بین 10°C تا 1°C - مناسب برای جنگل‌های بارانی(۴) بارش در تابستان بیشتر از زمستان - میانگین سردترین ماه کم‌تر از -3°C - مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری

-۲۷۸- کدام گزینه در مورد بیابان‌های سرد درست است؟

- (۱) بین مدار 30° تا 60° شمالی و جنوبی قرار دارند.
- (۳) بین مدار 60° تا 90° شمالی و جنوبی قرار دارند.

-۲۷۹- چه عواملی باعث پدید آمدن تپه‌های ماسه‌ای یا تلماسه‌ها می‌شوند؟

- (۱) انباسته شدن قلوه‌ستگ‌ها توسط باد
  - (۳) بر اثر فرسایش بادی و آبی در مناطق خشک
- (۲) وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن
- (۴) انحلال سنگ‌های آهکی و پدید آمدن شن و ماسه

-۲۸۰- در کدام گزینه، تعریف تولید خالص اولیه در گیاهان به درستی بیان شده است؟

- (۱) گیاه در نتیجه فتوسنتز، موادی تولید می‌کند که مقداری از آن برای رفع نیازهای گیاه مثل تنفس مصرف می‌شود و بقیه آن را تولید خالص اولیه می‌نامند.
- (۲) به مواد آلی و اکسیژن که گیاهان در اثر نور خورشید تولید می‌کنند، می‌گویند.
- (۳) به تقسیم ترکیبات آلی در نواحی مختلف مثل معتمد، استوایی و قطب می‌گویند.
- (۴) به موادی که برای تنفس گیاه مصرف می‌شود، گفته می‌شود و هر چه سرعت رشد گیاهان بر اثر تابش خورشید در یک ناحیه بیشتر باشد، تولید خالص اولیه بیشتر است.

-۲۸۱- به چه دلیل، بیابان‌ها برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا مناسب هستند؟

- (۱) ساعت‌های آفتابی زیاد
- (۳) نبود جمعیت و وسعت زیاد
- (۲) نواحی بکر و دست‌نخورده
- (۴) آسمان صاف و بدون ابر

-۲۸۲- کدام گزینه مربوط به خانواده زبانی آفرو – آسیایی است؟

- (۱) مردم چینی و تبتی که معروف‌ترین زبان آن‌ها ماندارین است.
- (۲) مردم ایران، پاکستان و افغانستان که معروف‌ترین زبان آن‌ها هندو ایرانی است.
- (۳) مردم یهود، مسیحیان، ایرانی‌ها و هندی‌ها
- (۴) مردم عرب و یهود و بعضی از مردم در شمال آفریقا

-۲۸۳- در بین عناصر فرهنگی، ..... نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد و با توجه به نمونه کتاب درسی، جهان دارای ..... قلمرو فرهنگی است و ..... از مهم‌ترین شاخص‌های فرهنگی به شمار می‌رود.

- (۱) باورها - ۸ - دین
- (۲) هنر - ۴ - دین
- (۳) دین - ۶ - زبان
- (۴) اعتقادات - ۸ - زبان

-۲۸۴- با توجه به شکل (۱)، مزارع پلاتیشن در کدام مناطق جهان قرار دارند و با توجه به شکل (۲)، این مزارع ابتدا در کجا احداث شدند؟ (به ترتیب)

-۲۸۵- کدام کشورها از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند؟

- (۱) بولیوی - پرو
- (۳) پرو - بربیل
- (۲) آرژانتین - بربیل
- (۴) کلمبیا - آرژانتین

-۲۸۶- در کدام گزینه، به مهم‌ترین نواحی صنعتی اروپای غربی اشاره شده است؟

- (۱) فرانسه - لهستان
- (۳) رور آلمان - اسپانیا
- (۲) شمال ایتالیا - فرانسه
- (۴) انگلستان - جنوب ایتالیا

-۲۸۷- شاخص توسعه انسانی سه عامل ..... ، ..... و ..... را دربر می‌گیرد.

- (۱) اقتصاد - اجتماعی - فرهنگی
- (۳) درآمد و رفاه - امید به زندگی - سواد و آموزش
- (۲) جمعیت - وسعت - موقعیت جغرافیایی
- (۴) قدرت - سیاست - سرمایه

-۲۸۸- کدام گروه‌ها نقش مهمی در تجارت جهانی دارند؟

- (۱) اتحادیه‌های منطقه‌ای
- (۳) شرکت‌های چندملیتی
- (۲) تجار و سرمایه‌داران
- (۴) کشورهای نیمه‌پیرامون

-۲۸۹- در کدام گزینه، تعریف «جغرافیای سیاسی» به درستی بیان شده است؟

- (۱) علم مطالعه کنش‌های متقابل جغرافیا و سیاست است و پیامدهای تأثیر این دو بر یکدیگر را تحلیل می‌کند.
- (۲) کشورها و حکومت‌ها همواره درگیر کشمکش بر سر تصاحب و کنترل فضای جغرافیایی بر اثر کنش متقابل جغرافیا و سیاست بوده‌اند.
- (۳) علم مطالعه واحد جغرافیایی روسیه، شهر، بخش، شهرستان و استان که تحت مدیریت یک حاکمیت است.
- (۴) بخشی از سطح زمین که تحت مدیریت سیاسی یا فرمانروایی یک قدرت سیاسی قرار دارد و دارای سازمان‌های انسانی و نظام مدیریتی است.

-۲۹۰- در کدام گزینه، تعریف «حاکمیت» به درستی بیان شده است؟

- (۱) هر کشوری بخشی از سطح زمین را اشغال کرده و زیستگاه مشترک افرادی است و هیچ کشوری بدون سطح زمین قابل تصور نیست.
- (۲) هر کشور دارای جمعیتی است که در محدوده سرزمین مستقر و مقیم‌اند و برای اداره امور خود نظام سیاسی و حکومتی تأسیس کرده و در آن زندگی می‌کنند.
- (۳) وزیر اداره امور سرزمین و جمیعت را بر عهده دارد و نسبت به مکان‌ها و فضاهای خاص نیز وابستگی دارد.
- (۴) داشتن استقلال و بی‌نیاز بودن از نظارت دولت‌های خارجی است.

-۲۹۱- مرز بین کدام کشورها به صورت غیرطبیعی و مصنوعی است؟

- (۱) پاراگوئه و بربزیل - آرژانتین و بربزیل
- (۲) آرژانتین و بربزیل - کانادا و آمریکا
- (۳) کانادا و آمریکا - ایران و افغانستان
- (۴) پاراگوئه و بربزیل - کانادا و آلاسکا

-۲۹۲- امنیت و استقلال هر کشور به ..... آن وابسته است و ..... تأثیر به سیاستی در جایه‌جایی مسافران، مبادلات بازگانی و توسعه اقتصادی کشورها دارد.

- (۱) وسعت - موقعیت جغرافیایی
- (۲) مرزهای - موقعیت جغرافیایی
- (۳) وسعت - قدرت ملی
- (۴) مرزهای - مرزها

-۲۹۳- کانادا دارای نظام سیاسی ..... و بیشتر کشورهای قاره آفریقا نظام سیاسی ..... دارند.

- (۱) یکپارچه - ناحیه و ترکیبی
- (۲) فدرال - تکساخت
- (۳) ناحیه‌ای و ترکیبی - یکپارچه
- (۴) تکساخت - فدرال

-۲۹۴- کدام گزینه مربوط به نظریه مکیندر است؟

- (۱) فضاهای دریابی و اقیانوسی در شکل‌گیری قدرت جهانی مؤثر هستند.

(۲) کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی ندارند.

(۳) در جزیره جهانی، منطقه خشکی اوراسیا را قلعه جهان می‌دانست.

(۴) دولت‌های بزرگ در کشمکش‌ها پیروزند، زیرا کشورهای کوچک را ضمیمه خود می‌کنند.

-۲۹۵- کدام گزینه از عوامل آسیب‌پذیری کشور لهستان در دوره‌هایی از تاریخ بود؟

- (۱) شکل فشرده و جمع‌وجور
- (۲) حائل بودن بین دو کشور
- (۳) نداشتن دریا و جمعیت زیاد
- (۴) وسعت کم و شکل ناهمواری

جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی (۱)

-۲۹۶- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) پیامبران و اولیای الهی درباره ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان و همچنین درباره غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن، سخن گفته‌اند.

ب) فردی سلام می‌کند، پاسخ دادن سلام او، پیامد ارادی کنش او و پاسخ ندادن سلام او پیامد طبیعی محسوب می‌شود.

ج) به ترتیب «برای دانا شدن باید به مدرسه رفت» و «انسان تربیت‌پذیر است»، از هنجارها و عقاید نهاد تعلیم و تربیت است.

د) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس نگرش مردم تغییر می‌کند.

- (۱) ص - ص - غ - غ - ص
- (۲) غ - غ - ص - غ
- (۳) ص - غ - غ - ص
- (۴) غ - ص - غ

-۲۹۷- هر عبارت نشانگر چیست؟ (به ترتیب)

-راهنمای کنش اعضاي جهان اجتماعي هستند.

-ورزشکار حرفه‌ای شدن

-به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

-پس انداز کردن برای آینده‌گان

(۱) هنجارها - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر - پدیده‌های تکوینی - خرد و عینی

(۲) ارزش‌ها - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر - پدیده‌های تکوینی - کنش اجتماعی

(۳) آرمان‌ها - پیامد غیرارادی - پدیده‌های تکوینی - خرد و عینی

(۴) ارزش‌ها - پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری - پدیده‌های طبیعی - کنش اجتماعی

۲۹۸- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

(ب)	زوال عقلانیت ذاتی	امنیت اجتماعی	(د)
پوشش	(ج)	(الف)	ناپسند بودن اسراف و تبذیر

- ۱) کلان و ذهنی - انتسابی، فردی، متغیر - از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها و گسترش دانش وسائل - فرهنگ واقعی است که بیرون قلمرو آرمانی قرار دارد.
 ۲) نامحسوس و کلان - اجتماعی، اکتسابی، ثابت - گسترش دانش وسائل و اهداف - آرمانی است که درون قلمرو واقعی است.
 ۳) کلان و ذهنی - اجتماعی، اکتسابی، متغیر - از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها - آرمان اجتماعی که بیرون از قلمرو واقعی است.
 ۴) محسوس و خرد - اکتسابی، متغیر، اجتماعی - از دست رفتن اهداف و ارزش‌ها - آرمان اجتماعی که بیرون از قلمرو واقعی است.

۲۹۹- در ارتباط با ویژگی‌های جهان متعدد از نگاه ویر، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در جهان متعدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند، کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را برای سایر کنش‌های انسانی بسط می‌دهد، انسان‌ها اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند که مثل قفس آهین، آن‌ها را احاطه کرده است و فرصت رهایی از این قفس خودساخته را آنان می‌گیرند، از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.
 ۲) در جهان متعدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند، این علوم با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد.
 ۳) در جهان متعدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند، جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشوند، به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.
 ۴) با افول علوم فراتجربی، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره این امور به تمايلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

۳۰۰- به ترتیب «اشتراک اسپنسر و کنت و دورکیم»، «افتراء پیامد طبیعی و ارادی کنش»، «اشتراک صبوری و اثر انگشت» و «افتراء قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی و حق و باطل بودن پدیده‌های اجتماعی» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) دیدگاه تکخطی - حتمی و قطعی - هویت فردی - متغیر بودن حدود قلمرو حق و باطل
 ۲) جهان‌های اجتماعی در طول هم - قطعی و احتمالی - هویت ثابت - ثابت بودن حق و باطل
 ۳) جهان‌های اجتماعی در طول هم - قطعی و حتمی - هویت فردی - متغیر بودن حدود قلمرو واقعی و آرمانی
 ۴) جهان‌های اجتماعی اسلام، چین، غرب، هند - غیرارادی و ارادی - هویت انتسابی - متغیر بودن حدود قلمرو واقعی و آرمانی

۳۰۱- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «کنش اجتماعی»، «فرهنگ جهان‌های اجتماعی» و «نهادهای اجتماعی» به درستی بیان شده است؟

- ۱) آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست - در جهان توحیدی، طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانه خداوند حکیم و به خواست او مسخر انسان است و انسان خلیفه الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است - هرگاه اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را مستقل در نظر بگیریم و جداگانه تجزیه و تحلیل کنیم، نهادها آشکار می‌شوند.
 ۲) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی نیستند - جهان اساطیری با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد - خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد، از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی‌اند که هر یک به طور مستقل راههای تأمین نیازهای افراد را مشخص می‌کنند.
 ۳) رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است - جهان دنیوی دارای فرهنگ دنیوی است که به آن فرهنگ سکولار نیز می‌گویند، در این فرهنگ، جهان دیگر انکار می‌شود یا در محدوده منافعی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود - مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها و هنجارها و نمادهایی هستند که برای رفع نیازهای معینی از افراد اختصاص می‌یابند و هر نوع شیوه تأمین این نیازها را می‌پذیرند.

- ۴) تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد - جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است - نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارند، ولی براساس هویت‌های جهان‌های اجتماعی انواع و اشکال متفاوتی دارند.

۳۰۲- کدام گزینه پاسخ سوالات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- دو نمونه از پدیده‌های باطنی که در قلمرو آرمانی و واقعی بعضی از جهان‌های اجتماعی وجود دارند، کدام هستند؟

- وجود نظریات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟

- فرسته‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی چگونه ظاهر می‌شوند؟

- ۱) قبیله‌گرایی و مال‌اندوزی - بخشی از هویت پنهان است و انسان‌ها آن را نمی‌شناسند - همانند پدیده‌های طبیعی مستقل از آگاهی و اراده افراد
 ۲) مال‌اندوزی و قبیله‌گرایی - امکان خطأ و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد - به صورت بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی
 ۳) تکاشر و قبیله‌گرایی - امکان خطأ و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد - به صورت حقوق و تکالیف افراد
 ۴) قبیله‌گرایی و تکاشر - بخشی از هویت پنهان است و انسان‌ها آن را نمی‌شناسند - به صورت حقوق و تکالیف افراد و مستقل از یکدیگر

۳۰۳- هر عبارت به ترتیب نتیجه کدام گزینه است؟

- انتقاد به خودمداری فرهنگ غرب از سوی مردم‌شناسان

- پابرجا ماندن جهان اجتماعی

- تغییرپذیری حقایق

- تمایز شخص از اشیا و افراد دیگر

(۱) پیچیدگی و عمق فرهنگ غرب - انتقال آگاهی مشترک - مواجه شدن افراد در موقعیت‌های گوناگون با پرسش «کیستی؟»

(۲) تصور ساده غرب از سایر فرهنگ‌ها - مشارکت اجتماعی افراد - قرار گرفتن در قلمرو واقعی و آرمانی - همراه بودن هویت با نوعی احساس مثبت یا منفی

(۳) تصور ساده غرب از سایر فرهنگ‌ها - انتقال فرهنگ - آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردم جهان‌های اجتماعی نسبت به حقایق - آن‌چه در

پاسخ به پرسش «کیستی؟» گفته می‌شود.

(۴) پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیرغربی - مشارکت اجتماعی افراد - قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی - آن‌چه در پاسخ به پرسش «کیستی؟» گفته می‌شود.

۳۰۴- معنای هر عبارت در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (به ترتیب)

- جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی نیست بلکه اعتباری است.

- سهم مردگان در ساختن جهان اجتماعی بیشتر از سهم زندگان است.

- پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است.

- استعمار براساس تجربیات واقعی انسان امروزی

(۱) با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود - سهم ما در ساختن جهان آیندگان بیش از آن‌هاست - احتمالی‌اند - استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده

(۲) با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد - سهم پیشینیان ما در ساختن جهان اجتماعی بیشتر از ماست - ممکن است انجام بشود یا نشود - استثمار، بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها

(۳) براساس آگاهی و اراده اعشا شکل می‌گیرد ولی با اراده آن‌ها تغییر نمی‌کند - سهم پیشینیان ما در ساختن جهان اجتماعی بیشتر از ماست - اگر افراد اراده کنند انجام می‌شود و اگر نخواهند انجام نمی‌گیرد - استثمار، بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها

(۴) با قرارداد انسان‌ها به وجود می‌آید - سهم ما در ساختن جهان آیندگان بیش از آن‌هاست - ممکن است انجام بشود یا نشود - استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده

۳۰۵- به ترتیب کدام گزینه به عبارت‌های زیر مربوط می‌باشد؟

- روند ورود عقاید و ارزش‌های حقیقی به قلمرو واقعی جوامع

- جهان اجتماعی → جهان نفسانی

- خانواده، امنیت، صلح

- بدون آن کنش شکل نمی‌گیرد.

(۱) شناسایی حقایق ← ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی ← ورود به قلمرو واقعی ← ساماندهی هنجارها و اعمال خود براساس عقاید و ارزش‌های حقیقی - جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود - حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - آگاهی

(۲) ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی ← ورود به قلمرو آرمانی ← ساماندهی هنجارها و اعمال خود براساس آرمان‌های حقیقی ← ورود به قلمرو واقعی - یک انسان باقتو از جهانی را تغییر می‌دهد - حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - آگاهی

(۳) شناسایی حقایق ← پذیرش در قلمرو آرمانی ← ساماندهی هنجارها و اعمال خود براساس آرمان‌های حقیقی ← ورود به قلمرو واقعی - یک انسان باقتو از جهانی را تغییر می‌دهد - کنش اجتماعی - آگاهی

(۴) ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی ← ورود به قلمرو آرمانی ← ساماندهی هنجارها و اعمال خود براساس آرمان‌های حقیقی ← ورود به قلمرو واقعی - یک انسان باقتو از جهانی را تغییر می‌دهد - پیامدهای کنش اجتماعی - اراده

جامعه‌شناسی (۲)

۳۰۶- درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

الف) بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد، ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

ب) ترویج علوم انسانی غیرغربی در کشورهای غربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

ج) شناخت شهودی از راه مشاهده حسی و استدلال عقلی به دست نمی‌آید، مثلاً ما بدون مشاهده و استدلال، به شادی و غم درون خود یا محبت و تنفر نسبت به دیگران پی می‌بریم.

د) فرهنگ جهانی باید با عقلانیت سطح اول خود به پرسش‌هایی نظیر معنای زندگی و مرگ و با عقلانیت سطح دوم خود به مسئله و پرسش از بحران زیست‌محیطی پاسخ دهد.

(۴) ص - ص - غ - ص

(۳) ص - غ - ص - ص

(۲) غ - ص - غ - غ

(۱) غ - غ - ص - غ

۳۰۷- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

استعمارگران و مجریان	پیامد استعمار	انواع استعمار
(الف)	کنترل بازار و سیاست کشورهای مستعمره	(ج)
هر دو پنهان‌اند	(د)	استعمار فرانو
(ه)	بردهداری و نسل‌کشی	(ب)

۱) هر دو آشکارند - استعمار نظامی و سیاسی - استعمار نو - هویت‌زدایی - استعمارگران پنهان و مجریان آشکار

۲) استعمارگران پنهان و مجریان آشکار - استعمار قیمی - استعمار نو - هویت‌زدایی - استعمارگران آشکار

۳) استعمارگران پنهان و مجریان آشکار - استعمار نو - استعمار قدیم - هجوم به آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر - استعمارگران آشکار

۴) استعمارگران آشکار و مجریان پنهان - استعمار قیمی - استعمار نو - هویت‌زدایی - هر دو آشکارند

۳۰۸- کدام گزینه در مورد «اوامنیسم» و پیامدهای آن نادرست است؟

۱) از نتایج منطقی سکولاریسم است و انسان مدرن خواسته‌های دینی و این‌جهانی خود را بدون آن که نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشد، به رسمیت می‌شناسد.

۲) ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجه ندارد، بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این‌جهانی را منعکس می‌کند، به همین دلیل رمان در فرهنگ غربی اهمیت بیشتری یافته است.

۳) حقوق بشر صرفاً براساس خواسته‌ها و عادات و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد و هنر مدرن نیز بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.

۴) انسان موجودی صرفاً این‌جهانی است که مستقل از خدا اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد و به همین دلیل بر موجودات دیگر برتری دارد و به کرامت می‌رسد.

۳۰۹- به ترتیب کدام گزینه معنا یا مفهوم، پیامد، علت عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- جهانی شدن

- پیدایش فلسفه روشنگری

- بحران معرفت‌شنختی

۱) عواملی که سبب پیدایش دولت‌ملتها در تاریخ معاصر بشری شدند، در سده اخیر تغییر یافته‌اند و به دنبال آن، نقش کشورها و دولتهای آن‌ها در جهان تغییر کرده است - رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، به عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب راه یافت - حس‌گرایی و نفی عقل و وحی و شهود

۲) ابعاد اقتصادی و سیاسی آن، چالش‌ها و تضادهای را پدید آورده است که مقابله با این چالش‌ها بیشتر توسط جنبش‌هایی صورت می‌گیرد که درون مرزهای ملی خود عمل می‌کنند - دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و سکولاریسم را از لایه‌های عمیق به لایه‌های سطحی فرهنگ غرب تسری داد - نوعی علم تجربی سکولار پدید آمد که به صورت دانش ابزاری در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار گرفت و توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد.

۳) کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند و استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف را محدودش می‌سازند - پیدایش فرهنگ جدید غرب - امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

۴) برخی معتقدند که آن، فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد و در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آن را به پیش می‌راند - رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد - در پایان قرن بیستم همراه با افول حس‌گرایی، تجربه‌گرایی و نفی تجربه، نفی عقل و وحی

۳۱۰- در ارتباط با انواع استبداد، کدام گزینه به ترتیب با عبارت‌های زیر ارتباط دارد؟

- اشتراک استبداد ایلی و قومی و استعماری

- تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماري

- علت شکل‌گیری استبداد استعماري

۱) هویت غیراسلامی - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی با حفظ ظاهر دینی و رعایت ظواهر اسلامی - سازش با دولتهای غربی و پیوند با قدرت استعمارگران

۲) تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی استعمار - عدم وجود پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام و رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی - پیوند با قدرت استعمارگران و سازش با دولتهای غربی

۳) هویت غیراسلامی - رعایت ظواهر اسلامی و دینی و عدم توان رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی - تکیه بر قدرت فرهنگی، نظامی و صنعتی غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی

۴) هویت استبدادی - عمل در سایه قدرت و سلطه جهان غرب، حذف مظاہر فرهنگ اسلامی و تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب - تکیه بر قدرت فرهنگی، نظامی و صنعتی غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی

۳۱۱- به ترتیب «اشتراک روسو و دیدرو»، «افترارک سکولاریسم پنهان و سکولاریسم آشکار»، «اشتراک مارتین لوثر و ژان کالون» و «افترارک فرهنگ ژاپن و اینکاها» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی به لایه‌های عمیق - به خدمت گرفتن بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی در خدمت اهداف دنیوی - فرهنگ جدید غرب - گسترهٔ جغرافیایی وسیع
  - (۲) تسخیر عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب - پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی - فرهنگ جدید غرب - گسترهٔ جغرافیایی وسیع
  - (۳) شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب - رویکرد گزینشی به ابعاد معنوی و دینی جهان - گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب - تداوم تاریخی بالا
  - (۴) گسترش سکولاریسم از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی - رویکرد گزینشی به ابعاد معنوی و دینی جهان - تفاسیر پروتستانی از دین - تداوم تاریخی بالا
- ۳۱۲- کدام گزینه در ارتباط با «پیامدهای امپراتوری رسانه‌ای» نادرست است، ولی در رابطه با «به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی توسط کشورهای غربی» درست است؟

- (۱) کشورهای کم‌تر توسعه‌یافته در برابر امپراتوری فرهنگی تازه‌تأسیس آسیب‌پذیرترند، زیرا منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند - کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند و برای رسیدن به این هدف در وهله نخست از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی استفاده کردند.
- (۲) تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را مستحکم می‌گرداند بلکه ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز تقویت می‌کند - کشورهای غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونی نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.
- (۳) در شرایطی که جوامع غربی مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگی خود را از دست داده‌اند، جوامع غیرغربی با صنعت رسانه، مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست گرفته‌اند - دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان، انگیزه دینی داشتند و همان‌طور که در ابتداء برای حفظ قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار، حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند، از پروتستان‌ها بالانگیزه دینی حمایت کردند و باعث تداوم قدرت کلیسا شدند.
- (۴) بسیاری از منتقدان نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قادرمند موجب تضعیف ساز و کارهای دموکراسی می‌شود - شعار مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی، جهان‌وطنی بود و علاوه بر مخالفت با نظام اشرافی، هویت ضدдینی داشتند و ابزاری برای تخریب جامعهٔ جهانی پیشین و ساختن جامعهٔ جهانی جدید بودند.

۳۱۳- هر عبارت نتیجهٔ کدام گزینه است؟ (به ترتیب)

- شکل‌گیری دولت‌هایی که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.
- تفرقهٔ بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر
- عدم توان چانه‌زنی در اقتصاد جهانی

- سلب ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و علوم اجتماعی مانند قدرت داوری ارزش‌ها و هنجارها

- (۱) انقلاب فرانسه - عدم وجود عدالت در فرهنگ جهانی - اقتصاد تک‌محصولی - نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی
- (۲) حاکمیت کنترها و لردها - فرهنگ جبرگرا و غیرمسئول - واپس‌گردی اقتصادی - تعامل میان جهان فرهنگی و جهان ذهنی و جهان تکوینی
- (۳) زوال تریجی قدرت کلیسا - عدم وجود عدالت در فرهنگ جهانی - اقتصاد تک‌محصولی - خودداری کشورهای غربی از آموزش دانش‌های راهبردی به کشورهای در حال توسعه
- (۴) انقلاب فرانسه - عدم وجود مسئولیت و تعهد - انتقال مستمر ثروت به طرف کشورهای غربی - نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی

۳۱۴- هر عبارت و نمودار به ترتیب، با کدام گزینه مرتبط است؟

- فرهنگ ایرانی در دورهٔ حکومت سلوکیان هویت خود را حفظ کرد.

- جامعهٔ جهانی براساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، حالت‌های متفاوتی به خود می‌گیرد.

- (۱) در جامعهٔ جهانی قبل از ظهور غرب جدید، اگر برخی کشورها مورد هجوم نظامی قرار می‌گرفتند، در صورتی که از ظرفیت فرهنگی برتری برخوردار بودند، گروه مهاجم را درون خود هضم و جذب می‌کردند - جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است و جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست - اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و انگذار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعهٔ جهانی با چالش‌های درون‌فرهنگی مواجه خواهد شد.
- (۲) نشر و گسترش اسلام مตکی بر قدرت سیاسی و نظامی آن بود، بلکه مرهون قوت و قدرت فرهنگی آن بود - جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند - هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، جامعهٔ جهانی از انسجام برخوردار خواهد بود و چالشی شکل نمی‌گیرد و جوامع مختلف و شبکهٔ روابط میان آن‌ها جامعهٔ جهانی را می‌سازد.
- (۳) جامعهٔ جهانی قبل از ظهور غرب جدید به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد - جهان تکوینی مادهٔ خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند - هنگامی که جامعهٔ جهانی عرصهٔ حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد و در این صورت چالش‌های جامعهٔ جهانی از نوع چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی خواهد بود.
- (۴) روابط میان جوامع در جامعهٔ جهانی قبل از ظهور غرب جدید به گونه‌ای بود که فرهنگ کشورهای غیرغربی در حاشیهٔ روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب‌پذیر بیدا کرد - جهان تکوینی، جهان فرهنگی و جهان ذهنی مهم و در تعامل با یکدیگرند - فرهنگ سلطه، جامعهٔ جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند، کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینهٔ ستیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند.

- ۳۱۵- کدام گزینه به ترتیب عبارت‌های زیر را تکمیل می‌کند؟
- پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی ..... پدید می‌آورد.
  - امت اسلامی با الهام از ..... و بازگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله جدیدی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز کرده است.
  - قشر جدید سرمایه‌داران پیامد ..... و به دنبال آن ..... بود.
  - پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی برای مقاومت در برابر ..... قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی شکل گرفتند.

(۱) جهان‌های انسانی متفاوت - بیداری اسلامی - گسترش تجارت - رشد صنعت - سیاست جهانی‌سازی اقتصادی

(۲) جهان‌های فرهنگی متفاوت - انقلاب اسلامی - گسترش تجارت - رشد صنعت - سیاست جهانی‌سازی سیاسی

(۳) جهان‌های اجتماعی متفاوت - انقلاب اسلامی - تغییر اقتصاد کشاورزی فئودالی - اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - سیاست جهانی‌سازی اقتصادی

(۴) جهان‌های فرهنگی متفاوت - بیداری اسلامی - تغییر روابط ارباب رعیتی - روابط کارگران و سرمایه‌داران - سیاست جهانی‌سازی فرهنگی

فلسفه و منطق

منطق

- ۳۱۶- کدام یک از گزینه‌های زیر، نمی‌تواند به عنوان مقدمه یک استدلال قرار بگیرد؟

(۱) به تو حاصلی ندارد غم روزگار گفتن / که شبی نخفته باشی به درازنای سالی

(۲) فراهم نشینند تدامنان / که این زهد خشک است و آن دام نان

(۳) همی گوییم و گفته‌ام بارها / بود کیش من مهر دلارها

(۴) آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا؟ / بی‌وفا حالا که من افتاده‌ام از پا چرا؟

- ۳۱۷- با توجه به کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده، در کدام گزینه، فقط دلالت مطابقی به کار رفته است؟

(۱) دانش‌آموzan مدرسه فرزانگان کلاس خودشان را رنگ کردند، آن‌ها بجهه‌های باکلاسی هستند.

(۲) دانش‌آموzan در مدرسه بازی می‌کردند، اما توب آن‌ها به پنجره مدرسه برخورد کرد و مدرسه از دست آن‌ها عصبانی شد.

(۳) من این خانه را دوست دارم، چون به مدرسه نزدیک است، اگر چه خانه قبیلی ما هم زیاد با مدرسه فاصله نداشت.

(۴) در طول سال‌ها حضور در باشگاه‌های ورزشی دوستان زیادی دارم، اما این دوستم می‌تواند نزدبان پیشرفت من باشد.

- ۳۱۸- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، ممکن است موجب بروز چه مغالطه‌ای شود؟

الف) اگر طلبکاران آمدند، من از درون خانه به حیاط می‌روم؛ به آن‌ها بگو در خانه نیستم.

ب) خانه‌ها و باغ‌های ایشان رفیع و باشکوه اما باورهای ایشان کوچک و بی‌ارزش! خدا این دو را برابر کن.

ج) دکتر محمدی باعجله از اتاق عمل بیرون آمد و گفت: با همراه مریض صحبت کنید.

د) پوریا که به مصاحبه دانشگاه فرهنگیان دعوت شده بود، به دوستش گفت که در مصاحبه قبول شده است.

(۱) توسل به معنای ظاهری - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - شیوه نگارش کلمات

(۲) توسل به معنای ظاهری - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر

(۳) ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - شیوه نگارش کلمات

(۴) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر

- ۳۱۹- میان مفاهیمی که زیر آن‌ها خط کشیده شده، کدام یک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

«همه موجودات این عالم زیبا هستند، اعم از این‌که سنت باشد یا گل‌های سفید و قرمز»

(۱) عموم و خصوص من وجه و تباین

(۲) فقط عموم و خصوص من وجه

(۳) عموم و خصوص مطلق و تساوی

- ۳۲۰- چند مورد از مفاهیمی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، کلی هستند؟

«در کتاب فلسفه پایه یازدهم، دانش‌آموzan با مفاهیم فلسفه و فلسفه مضاف مانند: فلسفه فیزیک آشنا می‌شوند. در ادامه مباحث این کتاب به معرفت‌شناسانی و معرفت‌شناسانی مانند کانت و جان لاک اشاره شده است. همچنین در درس هفتم ابزارهای معرفت مانند حس و عقل توضیح داده شده است.»

- ۳۲۱- کدام یک از تعاریف زیر، مفهوم مجھول را بهتر و کامل‌تر معرفی کرده است؟

- (۱) الكل: مایع ضدعفونی‌کننده که به صورت طبی و غیرطبی موجود است و در پانسمان استفاده می‌شود.
- (۲) شیر: مایع لبنی مفیدی که بسیاری از محصولات لبنی دیگر از آن درست می‌شود.
- (۳) ورزشکار: فوتbalیست‌هایی مانند وریا غفوری و علی دایی و کشتی‌گیرهایی مانند حسن بزدانی.
- (۴) قیاس: سنجیدن، در منطق استدلای است مرکب از قضایا و دارای نتیجه قطعی، مانند قیاس اقتراণی.

- ۳۲۲- در هر یک از تعاریف زیر به ترتیب کدام اشکال وجود دارد؟

«استدلال: یعنی احکام قضایا - علم: مجموع تصورات معلوم - علیت: یعنی رابطه بین دو چیز»

- (۱) جامع نیست - جامع نیست - مانع نیست.
- (۲) مانع نیست - جامع نیست - دوری است.
- (۳) جامع نیست - مانع نیست - مانع نیست.
- (۴) مانع نیست - جامع نیست - جامع نیست.

- ۳۲۳- با فرض این که «الف» تعریف‌شونده و «ب» تعریف‌کننده باشد (الف: ب)، در آن صورت اگر قضایای «بعضی الف ب است»، «بعضی الف ب

نیست»، «بعضی ب الف است» و «بعضی ب الف نیست» صادق باشند، این تعریف چه اشکالی دارد؟

- (۱) فقط مانع نیست.
- (۲) فقط مانع نیست.
- (۳) هم جامع نیست و هم مانع نیست.
- (۴) یا جامع نیست و یا مانع نیست.

- ۳۲۴- کدام گزینه درباره استدلال استقرای تعمیمی درست است؟

- (۱) از نظر قوت و ضعف در سطوح مختلفی هستند و نتیجه آن موجبه کلیه و یا سالبه کلیه است.
- (۲) این نوع از استدلال مبنایی برای علوم تجربی است و نتیجه احتمالی آن الزاماً موجبه کلیه است.
- (۳) اگر نسبت نمونه‌ها به جامعه آماری مناسب باشد، استدلال استقرای تعمیمی قوی شکل می‌گیرد.
- (۴) برای تعمیم نمونه‌های بررسی شده به جامعه آماری، در بیشتر موارد از تخمین استفاده می‌کنیم.

- ۳۲۵- در کدام گزینه، مغالطه تعمیم شتاب‌زده به کار رفته است؟

- (۱) دو سوم دانش‌آموزان هر سه رشته تجربی، ریاضی و انسانی این مدرسه در کنکور ۱۴۰۰ موفق شدند، پس یک‌سوم دیگر هم موفق شده‌اند.
- (۲) با توجه به درخشش تیم کشتی آزاد در مسابقات جهانی امسال، در پنجه سال آینده هم شاهد درخشش تیم کشتی آزاد در مسابقات جهانی خواهیم بود.
- (۳) شرایط جوی امسال دارای تفاوت زیادی با سال گذشته نیست، بنابراین انتظار نمی‌رود که شاهد ریزش زیاد باران و برف تا پایان سال باشیم.
- (۴) تفکر مربی رئال مادرید دقیقاً همان تفکر مربی آرسنال است، پس باید شاهد پیروزی پُر گل تیم رئال مادرید در مسابقه امشب مقابل پورتو باشیم.

فلسفه (۱)

- ۳۲۶- درباره مفهوم «سوفیست» می‌توان گفت:

- (۱) تنزل معنایی آن به مغالطه‌کار به دلیل روش و هدف غلط برخی از سوفیست‌ها بود.
- (۲) از لفظ «سفسطه» در زبان عربی به معنای مغالطه‌کاری گرفته شده است.
- (۳) معنای اصلی آن از همان ابتدا در جامعه یونانی بار ارزشی منفی داشت.
- (۴) معنی مثبت آن دانشمند بود و این معنا از تواضع سوفیست‌ها در برابر علم نشأت گرفت.

- ۳۲۷- کدام گروه، اهل تفکر فلسفی هستند؟

- (۱) کسانی که پاسخ فیلسوفان در ارتباط با سوالات اساسی و بنیادی را به خوبی آموخته و توضیح می‌دهند.
- (۲) کسانی که تنها باورهایی در حوزه فطرت اول دارند و پاسخ قانع‌کننده دیگران را حجت دانسته و به آن باور دارند.
- (۳) کسانی که اهمیت مسائل عادی و روزمره زندگی را دریافت‌هاند و با دقت و تأمل در آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.
- (۴) کسانی که در آرای فیلسوفان می‌اندیشند و دلایلی را که به نظر خودشان محکم است، انتخاب و رائه می‌کنند.

- ۳۲۸- بعد مشترک همه موجودات در .....، ویژگی‌ها و موضوعات متمایز در ..... و تأمل فیلسوفانه همراه با طرح پرسش‌هایی درباره مسائل اساسی و بنیادی یک علم خاص در ..... مورد بررسی قرار می‌گیرد.

- (۱) بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه - علوم مختلف - فلسفه‌های مضاف
- (۲) شاخه‌های فلسفه - علوم مختلف - بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه
- (۳) بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه - مطلق دانش - فلسفه‌های مضاف
- (۴) شاخه‌های فلسفه - مطلق دانش - بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه

- ۳۲۹- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

» می‌تواند بر ..... تأثیر بگذارد و ..... اساس و مبانی ..... را مشخص می‌کنند.«

- (۱) وجودشناسی - فلسفه‌های مضاف - فلسفه‌های مضاف - ریشه فلسفه
- (۲) معرفت‌شناسی - فلسفه‌های مضاف - فلسفه‌های مضاف - دانش‌های خاص
- (۳) معرفت‌شناسی - شاخه‌های فلسفه - دانش‌های خاص - فلسفه‌های مضاف
- (۴) هستی‌شناسی - شاخه‌های فلسفه - علوم مختلف - فلسفه‌های مضاف

۳۳۰- اگر فرض کنیم برشی انسان‌ها در آستانه فهم و تفکر فلسفی قرار دارند، کدام اثر و پیامد این فهم را می‌توان در زندگی آنان مشاهده کرد؟

(۱) استقلال فکری و پذیرش باورهای نوین مربوط به زندگی

(۲) دستیابی به آزاداندیشی و کسب شخصیت مستقل

(۳) پاره کردن زنجیر عادتها و رویه‌رو شدن با حقیقت برتر

(۴) تصمیم‌گیری و عمل براساس باورهای مربوط به زندگی
به ترتیب «دستیابی به فهم درست از حقایق»، «تفکر جدی درباره مسائل بنیادین فلسفی» و «درخشش حقیقت و روی آوردن تدریجی به آن»، مربوط به کدام‌یک از فواید تفکر فلسفی است؟

(۱) رهایی از عادتها غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها

(۲) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادتها غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

(۳) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادتها غیرمنطقی

(۴) رهایی از عادتها غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه

۳۳۲- «دشواری ترک عادتها غیرمنطقی توسط افراد یک جامعه» مانند کدام تمثیل است؟

(۱) زندانی رهاسده از درون غار قوتی که برای اولین بار در روشنایی می‌نگرد و چشم‌هایش به دردی طاقت‌فرسا مبتلا می‌شوند.

(۲) آدم‌هایی که کمتر درباره حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و به همان اندازه‌ای که از دور و برشان آموخته‌اند، قناعت می‌کنند.

(۳) زندانیان درون غار که در جهل و ندانی، خیالات و تعصبات نادرست باقی مانده‌اند و همواره از درک حقیقت درمانده شده‌اند.

(۴) افراد یک جامعه که افکار و عقایدی را درباره جهان هستی و حقیقت انسان پذیرفته‌اند که پشتونه‌عقلی و منطقی محکمی ندارند.

۳۳۳- کدام عبارت ثابت می‌کند که در عالم محسوسات سراغ از ثبات و پایداری نمی‌توان گرفت و این جمله با اندیشه کدام فیلسوف منافات دارد؟

(۱) نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد - پارمنیوس

(۲) دامنه کوه، هم سربالی است و هم سرپایینی - هراکلیتوس

(۳) نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد - هراکلیتوس

۳۳۴- «رواج اعتقاد به بی‌اعتبار بودن علم و اندیشه» نتیجه عملی کدام باور نیست؟

(۱) سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان نخستین یونان با یکدیگر تعارض و تضاد دارد.

(۲) ناسازگاری سخن جهان‌شناسان نخستین یونان نمایانگر ناتوانی انسان از شناخت است.

(۳) اندیشمندان و جهان‌شناسان اولیه یونان باستان در تفسیر درست جهان ناتوان بودند.

(۴) بیهوده بودن سخن اندیشمندان نتیجه بی‌حاصل بودن جست‌وجوی حقیقت است.

۳۳۵- با توجه به مفاد دفاعیه سقراط، کدام گزینه درست است؟

(۱) سقراط دانایی را در اقرار به نادانی می‌دانست تا از این طریق بتواند نادانی خود را برای همگان برملا کند.

(۲) ثابت شد که علت مخالفت آتنیان با سقراط و محکمه و مرگ او همانا سرپیچی وی از امر خداست.

(۳) برخی از اندیشه‌های مهم سقراط درباره موضوعاتی همچون خدا و مرگ برای مردم آتن نمایان شد.

(۴) پذیرش این عقیده که سقراط می‌خواهد به اسرار آسمان و زمین دست یابد و این کار را به دیگران بیاموزد.

۳۳۶- پدر امیر از او می‌خواهد با کارت بانکی اش مقداری پول برای فردی واریز کند، اگر امیر بگوید: «پدر اگر مبلغ موجود در کارت کافی نبود، باید چکار کنم؟»، امیر حدوداً چند سال سن دارد و این موضوع به کدام جنبه رشد مربوط می‌شود و چه نام دارد؟ (به ترتیب)

(۱) ۱۱ ساله - شناختی - توجه گزینشی

(۲) ۱۴ ساله - اجتماعی - فرضیه‌سازی

(۳) ۱۱ ساله - شناختی - توجه گزینشی

۳۳۷- اگر پژوهشگری برای انجام پژوهش خود، نخست ویژگی‌های دانش‌آموزان دارای سرزنشگی تحصیلی را بیان کند، گام بعدی او برای رسیدن به اهداف پژوهشی کدام است؟

(۱) باید سرزنشگی تحصیلی را به صورت عملیاتی تعریف نماید.

(۲) باید بیان کند که دانش‌آموزان دارای سرزنشگی تحصیلی در آینده چگونه خواهند بود.

(۳) باید بتواند بی‌انگیزگی و عدم نشاط دانش‌آموزان را تحت اختیار خود قرار دهد.

(۴) باید به شناسایی عوامل مؤثر در سرزنشگی تحصیلی دانش‌آموزان بپردازد.

۳۳۸- کدام مفهوم زیر، علاوه بر ویژگی‌های حسی، به شدت از نوع پردازش افراد اثر می‌پذیرد و این مفهوم جزء کدام نوع شناخت است و مرحله چندم آن به شمار می‌رود؟ (به ترتیب)

(۱) توجه - شناخت پایه - مرحله سوم

(۲) ادراک - شناخت عالی - مرحله سوم

(۳) ادراک - شناخت پایه - مرحله دوم

۳۴۹- به ترتیب عبارت‌های «زهرا به دلیل عدم علاقه به درس ریاضی، نام معلم آن را فراموش کرده است»، «سهیل به دلیل عدم استراحت بین خواندن دروس شیمی و فیزیک، مطالب را فراموش کرده است» و «زینب نمی‌داند تابلو سردر مدرسه‌ای که هر روز به آن می‌رود، چه زنگی است»، به کدام عوامل ایجاد فراموشی اشاره دارند؟

(۱) گذشت زمان - عوامل عاطفی - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی (۲) عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی

(۳) گذشت زمان - تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی (۴) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات

۳۴۰- به ترتیب عبارت‌های «سارا نسبت به حیوانات ترحم دارد»، «محسن دوست دارد با هم جنسان خود بازی کند» و «الهام خاطرات دوران کودکی اش را به خوبی به یاد می‌آورد»، به کدام جنبه‌های رشد مربوط می‌شوند؟

(۱) درک اخلاقی - اجتماعی - جسمانی (۲) هیجانی - درک اخلاقی - جسمانی

(۳) درک اخلاقی - درک اخلاقی - شناختی (۴) هیجانی - اجتماعی - شناختی

۳۴۱- اگر قرار باشد رضا با دیدن تصویر دایره، دست راست خود را بالا ببرد، هر یک از موقعیت‌های زیر به ترتیب بیانگر کدام ردیابی است؟

(الف) تصویر مربع را می‌بیند و دست خود را بالا می‌برد.

(ب) تصویر دایره را نمی‌بیند ولی دست خود را بالا می‌برد.

(۱) از دست دادن محرك هدف - رُد درست (۲) هشدار کاذب

(۳) اصابت یا تصمیم درست - هشدار کاذب (۴) رُد درست

۳۴۲- کدام عبارت زیر صحیح است؟

(۱) مفهوم حافظه کاری نشان‌دهنده این موضوع است که می‌توان انواع حافظه را صرفاً براساس زمان، تقسیم‌بندی نمود.

(۲) ردهای حسی ذخیره شده در حافظه حسی، در صورت تمرین به حافظه کاری منتقل می‌شوند.

(۳) فضای کار برای فعالیت جاری ذهن، به وسیله حافظه کاری فراهم می‌شود.

(۴) نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت، عمدتاً معنایی و ظرفیت اندازش آن، 2 ± 2 ماده است.

۳۴۳- کدام عبارت زیر در مورد دوقلوها صحیح نیست؟

(۱) سارا و سپیده می‌توانند ناهمسان باشند. (۲) رضا و زرا می‌توانند همسان باشند.

۳۴۴- براساس کدام قوانین گشتالت، به ترتیب شکل [ ] را به صورت مستطیل می‌بینیم، شکل [ ] را به همین شکل ادامه می‌دهیم و شکل [ ] را به صورت یک خط سه‌تایی و یک خط یکی ادراک می‌کنیم؟

(۱) تکمیل - استمرار - مشابهت (۲) استمرار - تکمیل - مجاورت (۳) تکمیل - مجاورت - مشابهت (۴) استمرار - مشابهت - مجاورت

۳۴۵- کدام فعالیت زیر با بقیه متفاوت است؟

(۱) علی با شنیدن آهنگ قدیمی در خاطرات خوش گذشته خود غرق می‌شود.

(۲) باری دید وظایف تحصیلی خود را با چشمانی بسته در ذهن خود مرور می‌کند.

(۳) سحر ساعت‌های طولانی به مطالعه و درس خواندن می‌پردازد.

(۴) مرتضی با دیدن کارنامه خود به آینده تحصیلی اش امیدوار می‌شود.

۳۴۶- اگر یک جمله ساده نوشته شده بر روی کاغذ را به یک تابلوی خطاطی نفیس تبدیل نماییم، کدام عامل تمرکز را به کار بردایم؟

(۱) انگیختگی ذهنی (۲) آشنازی نسبی با محرك (۳) تغییرات درونی محركها (۴) یکنواختی و ثبات نسبی

۳۴۷- حافظه مورد نیاز برای پاسخ‌گویی به سؤال کدام گزینه، با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) تعطیلات نوروز ۲ سال پیش به کدام شهر مسافرت کردید؟ (۲) عهدنامه ترکمانچای، بین کدام کشورها منعقد گردید؟

(۳) مراحل حافظه کدام است؟ (۴) رئیس سازمان ملل، اهل کدام کشور است؟

۳۴۸- طبق نظر اسلام، تقریباً در کدام دوره زندگی، کم‌کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به کودک فهماند و صفت این دوره طبق فرمایش پیامبر گرامی اسلام (ص) چیست؟

(۱) کودکی اول - فرمانبردار (۲) کودکی دوم - فرمانبردار (۳) کودکی اول - آقا و سرور (۴) کودکی دوم - آقا و سرور

۳۴۹- کدام یک از مفاهیم زیر در تعریف روش علمی، با هدفمندی بیشتر ارتباط دارد؟

(۱) ابهام‌زدایی (۲) نظامدار بودن (۳) موقعیت نامعین (۴) جست‌وجو

۳۵۰- خطای حافظه در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) زهرا نام معلم کلاس اول خود را به یاد نمی‌آورد.

(۲) الهام پایان رمانی را که نصفه خوانده است، آن‌طور که خودش دوست دارد برای خواهرش تعریف می‌کند.

(۳) سمانه در هنگام خواندن ابیاتی از سعدی، بیتی را جا می‌اندازد.

(۴) فرید هر چه تلاش می‌کند، نمی‌تواند خاطرات مربوط به عید دو سال پیش را به خوبی برای دوستش تعریف کند.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۵

۱۴۰۰/۱۱/۰۸ جمعه

آزمون‌های سراسری کاج

گپینه درس‌درا انلخاپ کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۶۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۱	۲۵	۱۰۱	۱۲۵	۳۰ دقیقه
	ریاضی و آمار ۲	۲۵	۱۲۶	۱۵۰	
۶	اقتصاد	۱۵	۱۵۱	۱۶۵	۱۵ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۱۸۶	۲۰۵	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۲۰۶	۲۱۵	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ ۱	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۲	۲۰	۲۳۶	۲۵۵	
۱۰	جغرافیای ایران	۲۰	۲۵۶	۲۷۵	۲۰ دقیقه
	جغرافیا ۲	۲۰	۲۷۶	۲۹۵	
۱۱	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۲۹۶	۳۰۵	۲۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۳۰۶	۳۱۵	
۱۲	منطق	۱۰	۳۱۶	۳۲۵	۲۰ دقیقه
	فلسفه ۱	۱۰	۳۲۶	۳۳۵	
۱۳	روان‌شناسی	۱۵	۳۳۶	۳۵۰	۱۵ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده - مسیح گرجی مریم نوری‌نیا - فاطمه اسدی	امیرنجات شجاعی	فارسی
شاهو مرادیان - سیدمهدی میرفتحی علیرضا شفیعی - پریسا فیلو	روح‌الله اصغری	زبان عربی
بهاره سلیمی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر محسن بیاتی	دین و زندگی
مهرده حسامی - مریم پارسائیان ساناز فلاحتی	امید یعقوبی‌فرد - مهرده حسامی	زبان انگلیسی
ندا فرهنگی - مریم ولی‌عبدی‌نی مینا نظری	محمد یگانه	ریاضیات
مریم پارسائیان - احمد منصوری رقیه بژند - مریم میرقاسمی	سیدامیرحسین میراسکندری	اقتصاد
سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی	زهراء فروغی هریس	تاریخ
مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی لیلا عباسی	محسن مصلایی	جغرافیا
مریم پارسائیان - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم میرقاسمی	مبینا تاجیک	جامعه‌شناسی
مریم پارسائیان - مریم میرقاسمی	حیدر جالی ابراهیم امینی	فلسفه منطق
سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی	نگار کاغذگران	روان‌شناسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهراء رجبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدالی

طرح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - زهراء فتحی - فرزانه رجبی - رباهه الطافی

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک ترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.

۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحويل شما گردد:

- مراجعة به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

- مراجعة به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافصله با تلفن ۰۶۴۲۰-۰۲۱ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،
صدای دانشآموز است.

۲ تشبیه در ابیات:

بیت اول:

- (۱) دود آه به هاله
(۲) آه به دود

(۳) روی ماه به دل من

(۴) روی ماه [مانند]

بیت دوم:

(۵) لب لعل

(۶) روی ماه [مانند]

بیت سوم:

(۷) برگ‌های زرد چمن به نامه

(۸) بادهای سرد خزان به پیک

۳ تشخصیص (بیت «ج»): جان‌بخشی به باد بهار

تشبیه (بیت «د»): لاله‌عذار

ایهام (بیت «ب»): عهد: ۱- پیمان ۲- دوران

تلیمیح (بیت «ه»): اشاره به روایت گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع)

مجاز (بیت «الف»): گل: بهار

۴ شیر: مسنند و متعلق به گزاره

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سخت‌رویی میهمان را روی‌گردان می‌کند.

نهاد

(۲) اگر دورباش شرم در میان حایل نگردد.

نهاد

(۳) نام شاهان از بنای خیر بلند می‌گردد.

نهاد

۳ جمله پیرو: [اگر] مستی جاوید [می] خواهی (مضارع)

اخباری)

جمله‌های پیرو در سایر گزینه‌ها:

(۱) از بوستان چون بلبان زین پیش می‌چیدم (ماضی استمراری)

(۲) آتش از کلک جهان سوز تو در دفتر فتاد. (ماضی ساده)

(۴) (در این بیت، جمله مرکب وجود ندارد.)

۴ ۳ «ت» در «غمت» (مضافقالیه) / «ت» در «کت» (مفعول)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «م» در «هرگزم» (مضافقالیه) / «ت» در «رویت» (مضافقالیه)

چو رویت (مضافقالیه) هرگز نقشی به خاطرمن (مضافقالیه) در نمی‌آید.

(۲) ز کجات (تو را: مفعول) جویم ای جان که کست (تو را: مفعول) نیافت

هرگز / ز که خواهمت (تو را: مفعول)

(۴) به رغم مدعیان در فراق او هرگز / بپرسدم (از من: متهم) که

خوشی گوییم (به او: متهم) که آری خوش

فارسی

۳ معادل معنایی واژه‌ها: فجر: فلق، سپیده صبح / آبادانی:

umarat کردن، بنا کردن / ریشخند: سُخره، مسخره کردن

۳ معنی درست واژه‌ها:

هزیر: خوب، پسندیده؛ چابک، چالاک (هزیر: شیر)

برگاشتن: برگردانیدن

غارب: میان دو کتف

بله: رها، آزاد (بله: صدا، آواز، ناله)

۳ معنی درست واژه‌ها در گزینه‌ها:

(۱) خدو: آب دهان / تجلی: آشکار شدن، جلوه کردن

(۲) تومن: اسب سرکش، متضاد رام

(۳) سوله: ساختمان سقفدار فلزی / جنود: جمع جند، لشکریان، سپاهیان

(۴) اجابت کردن: پذیرفتن، قبول کردن، پاسخ دادن / مقربان: قرآن خوانان

۴ املای درست واژه‌های سایر عبارت‌ها:

ج) فراق

د) منصب

ه) لئیم

۳ ۵ املای درست واژه‌ها:

خوار: حقیر

گذاردن: رها کردن

۶ املای درست واژه: خاست

۷ سیاستنامه: خواجه نظام‌الملک توسي

۸ ایهام: — / حس‌آمیزی: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جناس: حال، فال / تشبیه: تو به فال

(۳) تشبیه: بهمن غم (اضافه تشبیه) / رستم جان (اضافه تشبیه) /

ایهام تناسب: دستان ۱- نیرنگ (معنی درست) ۲- لقب زال (معنی

نادرست، متناسب با بهمن، رستم و زال)

(۴) جناس: طرف، ژرف، حرف / استعاره: نسبت دادن ژرفی به نظر /

سخن استعاره از مخاطب (حضرت مهدی (ع))

۹ ۳ تضاد: طلوع ≠ غروب / صبح ≠ شام

جناس تام: که (حرف ربط) و که (ضمیر پرسشی)

استعاره: جان‌بخشی به چرخ / چرخ استعاره از آسمان

کنایه: از خاک برداشت کنایه از دستگیری و کمک کردن / به خاک

افتادن کنایه از خوار و ذلیل شدن

نغمه حروف: تکرار صامت «ر» (۷ بار)

۱ ۲۴ مفهوم گزینه (۱): پایان ناپذیری حرص / تغییر ناپذیری

سرشت حریصان

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حرص، موجب آفت و آسیب است. / عاقبت وخیم طمع ورزی

۳ ۲۵ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ترجیح باطن بر ظاهر

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱ و (۴) ظاهر، نشانگر باطن است.

۲ خودآرایان به باطن نمی‌پردازند.

۲ ۱۵ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ترکیب‌های اضافی: نگار من - داغ حسرت - دل عاشقان (عاشقان را... بر دل: بر دل عاشقان)

۳) تا نگار من ز محفل پای در محمل نهاد، سر به سر داغ حسرت عاشقان را بر دل نهاد / آن گه که او بار بربست دلبران بی دل شدند، چون پای در محمل نهاد عاشقان جان دادند

۴) [نگار] داغ حسرت عاشقان را سر به سر بر دل نهاد عاشقان دادند جان چون [او] پای در محمل نهاد

۴ ۱۶ قضای آسمانی: ترکیب وصفی / قضای هم‌آوا با «غذا» و «غزا»

۲ ۱۷ مفهوم گزینه (۲): راز و نیاز مدام عاشق با معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: همهٔ پدیده‌ها در حال تسبیح خداوندند.

۳ ۱۸ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): بخشش بی‌چشمداشت / کریم، کسی است که پیش از تقاضا ببخشد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) مناعت طبع

۲) عنایت خداوند به اهل کرم

۴) کریمان حقیقی در پی پس گرفتن داده‌هایشان نیستند.

۱ ۱۹ مفهوم گزینه (۱): نکوهش ظاهری‌بینی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تواضع، موجب کمال است.

۴ ۲۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): بی‌اعتباری وجود

انسان‌ها و حتمی بودن مرگ

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ارزشمندی مدارا

۲) ضرورت ترک تعلق / مرگ اختیاری

۳) گله از دشمنی روزگار

۲ ۲۱ مفهوم گزینه (۲): عافیت در تواضع است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بلاکشی عاشقانه / نهراسیدن

عشق از دشواری‌های راه عشق

۲ ۲۲ مفهوم گزینه (۲): دعوت به صبر / نکوهش اعتراض

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: صبر، کلید کامیابی است.

۴ ۲۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ترجیح بندگی حق

بر بندگی خلق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیه به احترام و تواضع نسبت به درویشان و اهل حق

۲) اخلاص در تسليیم

۳) نکوهش عزلت‌گزینی / تنها حقیقت جهان، خداوند است.

سایت Konkur.in

٣٠ ٣ ترجمه کلمات مهم: لَدَيْ جُوَالُ: گوشی همراهی دارم /

اشتریته: آن را خریدم / قبلَ ثلَاث سِنَواتِ: سه سال قبل / ثَصِيبُ بَطَارِيَّةً: باتری اش می شود / بحاجةٍ نیازمند / إِلَى السَّخْنِ: به شارژ / بعدَ سَتْ ساعات:

پس از شش ساعت

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «لَدَيْ»: دارم «ترجمه نشده است، «تصبیح: می شود» در ترجمه نیامده است.

(۲) «بعد: پس از» نه «هر»: «تصبیح بحاجةٍ نیازمند می شود»

(۴) «اشتریته: آن را خریداری کردم» نه «خریداری شده است»، «بعد: پس از» [هر شش ساعت = كَلَّ ستْ ساعات]

٣١ ٣ ترجمه کلمات مهم: تَعَلَّمُوا الْعِلْمُ: علم بیاموزید / تَوَاصِعُوا:

فروتنی (تواضع) کنید / لِمَن تَعَلَّمُونَ مِنْهُ: برای کسی که از او یاد می گیرید / لِمَن تَعْلَمُوْهُ: برای کسی که به او یاد می دهید

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «العلم» معرفه است، عدم ترجمة «لِمَن»، «مَن» در اینجا با توجه به ضمیر

«ه» مفرد است نه جمع: کسی که، عدم ترجمة «ه» در «تعلمونه»!

(۲) «تعلمون» مضارع است.

(۴) «تعلَّمُوا: یاد بگیرید». «مَن» دوم با توجه به «ه» باید مفرد ترجمه شود: کسی که ... ، عدم ترجمة «ه» در «تعلمونه»

٣٢ ٣ ترجمه کلمات مهم: أَنْظُرُ: بنگر، نگاه کن / مَا تَسْبِيرُ: هر آنچه

حرکت می کند / مِنْ كَوَاكِبُ: از سیاره‌ها / تَوْ: ببینی / عَظَمَةُ اللَّهِ: بزرگی خداوند / حکمته البالغة: حکمت کامل او را

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تسییر: حرکت می کند» ترجمه نشده است، پی ببری (← ببینی)

(۲) «تسییر» در ترجمه نیامده است، «حکمته البالغة: حکمت کاملش را» نه «کامل بودن ...»

(۴) «چنانچه ...» معادلی ندارد و مطابق با ساختار متن نیست! «تسییر» ترجمه

نشده است، عدم ترجمة «تا»، می ببینی (← ببینی)

٣٣ ٣ دقت کنید، تُسَبُّ مجھول است: اگر خدایان مشرکان، دشمن

داده شوند .... !

بررسی سایر گزینه‌ها:

٤ ٣٤

(۱) «قَدْ» به همراه فعل مضارع معنای «گاهی، ممکن است، شاید» می دهد:

گاهی حیوانات، «تَدَلَّ» مضارع است: راهنمایی می کنند

(۲) «الصورة» مفرد است: عکس، «المُحِيط»: اقیانوس؛ ترجمه: می توان در

اعماق اقیانوس عکس گرفت! ← عکس گرفتن برای اعماق اقیانوس ممکن

می شود (امکان دارد).

(۳) «لا تَتَحرَّكُ» حرکت نمی کند».

٤ ٣٥ در گزینه (۱)، «مَن: کسی است که» معادل ندارد، در گزینه (۲)،

جای مبتدا و خبر عرض شده است، «آلَان» در ترجمه نیامده است، در گزینه (۳)،

قائد: رهبر» نادرست است.

زبان عربی (عمومی)

■ صحیح ترین و دقیق ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریف مشخص کن (۳۵) - (۲۶)

٤ ٢٦ ترجمه کلمات مهم: لَا تَسْتُوِي الْحَسْنَةُ وَ لَا السَّيْئَةُ وَ خَوْبَي

و بدی یکسان نیست / إِدْفَعْ: دفع کن، پاسخ ده / بِالْتَّيْ: به روشنی که / هی أَحْسَنْ: بهتر است

توضیح: در این عبارت ترجمه «بِالْتَّيْ هی أَحْسَنْ» مهم است. بعد از «الْتَّيْ»

یک جمله داریم و باید به صورت جمله و نه یک صفت اسمی ترجمه شود: به روشی که بهتر است (روشی نیکوترا) به صورت صفت نادرست است

[ردگرینه‌های (۱) و (۳)] / در گزینه (۲)، «لَا تَسْتُوِي» صیغه للمخاطب نیست: برابر نیست، یکسان نیست. و ضمناً «دفاع کن» هم ترجمه نادرستی است.

٤ ٢٧ ترجمه کلمات مهم: طَالِبَاتُ الصَّفِ الثَّانِي عَشْر: دانشآموزان

کلاس دوازدهم / يَسْعَرنَ بالْمَسْؤُلِيَّةِ: احساس مسئولیت می کنند / تَقْوُمُ بـ:

انجام می دهند / كُلُّ مِنْهُنَّ: هر یک از آنها / دورها: نقش

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «دوازده نفر» نادرست است. عدد ترتیبی داریم، «كُلُّ مِنْهُنَّ: هر یک از آنها» در ترجمه نیامده است.

(۲) «همه آنان=كُلُّهُنَّ» [كُلُّ مِنْهُنَّ: هر یک از آنها] «دور: نقش» نه «وظیفه».

(۳) «الصَّفِ الثَّانِي عَشْر: کلاس دوازدهم»، داشته (← دارند)، «دور: نقش» نه وظیفه!

٤ ٢٨ ترجمه کلمات مهم: مِنْ حَقٌ كُلُّ مَوَاطِنٍ: هر شهروندی حق

دارد، حق هر شهروندی است / أَنْ يَحْتَفِظَ بِعِقَادَهِ: که عقایدش (عقاید خود) را حفظ کند / گما: همچنان که / عليه أَنْ يَحْتَرِمَ: باید احترام بگذارد / عقاید الآخرين: عقاید (عقایده‌های) دیگران

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حقوق (← حق)، («پتواند» معادلی ندارد، «عقاید الآخرين: عقاید دیگران» نه «دیگر عقاید»)

(۳) می تواند (← حق دارد)، عقیده (← عقاید)

(۴) «كُلُّ مَوَاطِنٍ: هر شهروندی = کلّ الموطنین»، عدم ترجمه «کما»

٤ ٢٩ ترجمه کلمات مهم: ثَمَارِيْش: انجام می دهند، تمرین می کنند /

طَالِبَاتُ الْمَدْرَسَةِ: دانشآموزان مدرسه / نَسَاطَاتٍ حَرَّةً: فعالیت‌های آزاد را /

هذا يُساعِدُ: این کمک می کند / إِعْدَادُهُنَّ: آماده‌سازی شان / للمسْتَقْبَلِ: برای آینده

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در مدرسه نادرست است: دانشآموزان مدرسه.

(۳) «هذا» ترجمه نشده است، «للمسْتَقْبَلِ: برای آینده»

(۴) «المدرسة» در ترجمه نیامده است، کارهای آزادی (← فعالیت‌های آزاد)،

آماده‌تر شدن» نادرست است: إعداد = آماده شدن (سازی، آماده کردن)

١ ٣٨ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: «موش صحرایی دشمن اول و قدرتمندتر برای انسان بوده و هست.»، در هیچ‌جایی متن نگفته است که موش‌ها دشمن اول و قوی‌تر انسان بوده‌اند. در متن می‌گوید هیچ حیوانی مثل موش صحرایی، انسان با او مبارزه نکرده است!

(۲) ترجمه: «انسان همیشه برای از بین بردن موش‌های صحرایی تلاش می‌کرده است.»، درست است!

(۳) ترجمه: «انسان و موش‌های صحرایی دو دشمن هستند که از یکدیگر بدشان می‌آید.»، در متن هم صحبت از «المقت» شده است!

(۴) ترجمه: «موس‌های صحرایی ممکن است باعث مرگ انسان شوند همچنان که ممکن است علّتی برای نجات زندگی او باشدند.»، درست است؛ چون با انتقال مرض طاعون ممکن است باعث مرگش شوند و با مورد آزمایش قرار گرفتن ممکن است باعث پیشرفت علم پزشکی و زندگاندن انسان شوند!

(۵) ۳۹ مشخص کن آنچه را که از خسارت‌ها و زیان‌هایی نیست که ممکن است موش‌های صحرایی باعث آن شوند:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: «انتقال دادن میکروب‌های کشنده.»، در متن به انتقال بیماری‌های کشنده، مثل طاعون اشاره شده است!

(۲) ترجمه: «آتش‌سوزی خانه‌ها و غرق شدن آن‌ها در آب.»، با توجه به جویدن لوله‌های گاز و آب ممکن است [تَقْضِيمُ الْجَرْذَانِ أَنَابِيبَ الغَازِ وَالْمَاءِ]

(۳) ترجمه: «آلوده کردن طبیعت مخصوصاً خاک و آب.»، در متن به این مورد اشاره نشده است!

(۴) ترجمه: «از بین بدن محصولات کشاورزی و غذاها.»، به طور مستقیم و در اولین مورد از زیان‌های موش‌ها اشاره شده است!

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ - ۴۲):

(۱) ۴۰ ضمیر «ه» مفعول این فعل است و فاعل آن «الإِنْسَانُ» است.

(۲) ۴۱ «تَتِيفٌ: از بین می‌برد» معلوم است نه مجہول.

(۳) ۴۲ «الْمَخَرَنُ» مفرد «المخازن» است!

■ ۴۳ گزینه مناسب را در پاسخ به سوال‌های زیر مشخص کن (۴۳ - ۵۰):

(۱) ۴۳ دقت کنید؛ «عالیٰ»؛ دانشمندی درست است؛ نه «عالیٰ!»؛ «یحاوٰل»؛ صحیح است نه «یحاوٰل»!

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) پیشنهاد: آنچه که برای حل مسئله‌ای مطرح یا پیشنهاد می‌شود!

(۲) شیر آب: آنچه روی لوله قرار دارد و با آن باز یا بسته می‌شود!

(۳) زباله: آنچه از چیزهای مورد استفاده باقی مانده است و بیرون اندخته می‌شود!

(۴) چهارپایان: حیواناتی که در مزرعه‌ها و جنگل‌ها زندگی می‌کنند؛ مانند گاو و شیرا [نادرست است؛ چون «البَهَائِيْمُ؛ چهارپایان» حیوانات اهلی هستند و نه حیوانات درنده؛ بنابراین «تعییش فی الغایاتِ كَالْأَسْدِ» نادرست‌اند].

(۵) ۴۵ «لَيْثٌ: ماند، درنگ کرد» با «ذَعَا: دعوت کرد» مترادف نیست!

[لَيْثٌ = بَقِيَّ]

■ متن زیر را با دقّت بخوان، سپس متناسب با آن به سوال‌های آمده پاسخ بده (۴۲ - ۴۶):

موش صحرایی نوعی از موش‌های است که انسان در هو زمانی و مکانی با او مبارزه کرده است. انواع بسیاری از موش‌های صحرایی وجود دارد که اغلب شان مهربان و بی‌آزارند اما فقط دو گروه وجود دارند که در پس این کینه شدید ایستاده‌اند که همه موش‌ها را شامل می‌شود و آن دو، موش صحرایی سیاه و موش صحرایی قهوه‌ای هستند! و علت آن این است که این موش‌های صحرایی سالیانه چیزی معادل صدها میلیون دلار از دانه‌ها و غذاها را در انبارها و خانه‌ها و کشتی‌ها از بین می‌برند! موش‌های صحرایی لوله‌های گاز و آب و سیم‌های برق را می‌جوند و ممکن است اسباب و فرش‌ها در خانه‌ها به خاطر این حیوان کوچک در معرض ضرر قرار بگیرند! علاوه بر این، خطرناک ترین چیزی که شاید موش‌های صحرایی انجام دهنده انتقال بیماری‌های گشنده مانند طاعون است!

اما با این وجود، موش‌های صحرایی خالی از منفعت برای انسان نیستند. چه با توجه به این‌که اعضای بدن آن به شیوه‌ای شبیه بدن انسان کار می‌کنند لذا در بسیاری از آزمایشات پزشکی مورد استفاده قرار می‌گیرند!

٤ ۳۶ گزینه صحیح را براساس متن مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: «انسان در زمان دور، با موش‌های صحرایی مبارزه می‌کرد اما در عین حال از آن در آزمایشات بهره می‌برده است.»، طبیعی است که در گذشته‌های دور علم پزشکی پیشرفتی نبوده و این مورد برای دوران عصر جدید است!

(۲) ترجمه: «انسان از موش‌های صحرایی به‌جز نوع از آن‌ها تنفر نداشته است: موش صحرایی سیاه و موش صحرایی قهوه‌ای.»، نادرست است چون در متن مستقیم اشاره شده است که تنفر و کینه او شامل همه موش‌ها بوده است: شَمَلَ الْجَرْذَانَ كَلَّهَا!

(۳) ترجمه: «انسان نباید با موش‌های صحرایی مبارزه کند چراکه فوائدی دارند که تاکنون کشف نشده است.»، طبیعتاً این جمله درست نیست؛ چون ضررها زیادی دارند و البته باید با آن‌ها مبارزه شود.

(۴) ترجمه: «هرقدر علم انسان افزایش یابد در مرمی یابد که موجودات، جملگی منفعتی را به او می‌رسانند.»، کاملاً درست است!

(۵) ۳۷ ۳۷ «معمولًاً موش‌های صحرایی را ..... می‌بینیم.» گزینه نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: «بر روی عرش کشته!»، درست است؛ چون در متن اشاره شد که غذاها را در کشتی‌ها از بین می‌برند!

(۲) ترجمه: «در کشتزارها و مزارع!»، درست است.

(۳) ترجمه: «در لوله‌های گاز!»، نادرست است؛ چون در متن آمده این موش‌ها لوله‌های گاز را می‌جوند نه این‌که داخل آن هستند!

(۴) ترجمه: «در آزمایشگاه‌ها!»، درست است؛ چون اشاره شده است که در آزمایش‌های پزشکی استفاده می‌شوند پس طبیعتاً در آزمایشگاه آن‌ها را می‌بینیم!

دین و زندگی

۵۱ در آیة ۱۹ سوره اسراء می خوانیم: «وَ آنَّ كُسْ كَهٗ (۱) سرای آخرت را بطلبید. (۲) و برای آن سعی و کوشش کنند. (۳) و مؤمن باشد. پاداش داده خواهد شد.» (۳ ویژگی)

دو مین (ثانویه) تفاوت انسان با سایر مخلوقات این است که انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است.

۵۲ یکی از مهمترین سوالات زندگی انسان این است که برای چه خلق شده است و هدف از زندگی او چیست و چرا نباید از آن غافل شود همان طور که مولوی در فيه مایه بیان کرده است که: «...در عالم یک چیز است که آن فراموش کردنی نیست، اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی تو را باک نیست و اگر جمله را به جا آری و آن را فراموش کنی، هیچ نکرده باشی.»

۵۳ بیت «دُوْسْت نَزِدِيْكَتْ اَزْ مَنْ بَهْ مَنْ اَسْت...» درباره سرشت خدا آشنا است یعنی خداوند سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما قرار دارد. از این رو هر کس در خود می‌نگرد (سیر افسوسی) و یا به تماسای جهان می‌نشیند (سیر آفاقی)، خدا را می‌یابد و محبتش را در دل احساس می‌کند، و موارد «ب» و «ج» درباره سرشت خدا آشنا نیست.

۵۴ اولین گام برای حرکت انسان در مسیر تقرب به خدا و فلاح و رستگاری، شناخت انسان است یعنی شناخت سرمایه‌ها، توانایی‌ها و استعدادهای او و چگونگی به کارگیری این سرمایه‌ها می‌باشد و آیه شریفه «إِنَّا هَذِيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا: مَا راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس» مؤید اراده و اختیار از سرمایه‌های انسان یا همان ودیعه‌های الهی است که خداوند در اختیار انسان قرار داده است.

۵۵ بعد جسمانی به مکان و زمان نیازمند و محدود است و با مرگ فرسوده و متلاشی می‌شود. در مقابل بعد روحانی انسان تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد، متلاشی نمی‌شود و بعد از مرگ بدن، باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد (حیات لاینقطع) و محدودیت به مکان و زمان ندارد (عدم محدودیت مکان و زمان).

۵۶ قرآن کریم در آیة ۲۴ سوره جاثیه می‌فرماید: «وَ قَالُوا مَا هَيِّإَّا حَيَاًتُنَا الدُّنْيَا تَمُوتُ وَ تَحْيَىٰ وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ: [كَافِرَانٌ] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیا یی ما نیست همواره [أَكْرُوهُي از ما] می‌میریم و [أَكْرُوهُي] زنده می‌شویم، و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کنند. البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است» یعنی کافران، سخنانشان از روی علم نیست و فقط از روی ظن و خیال آنان است.

۵۷ خداوند در آیات سوم و چهارم سوره قیامت خطاب به کسانی که به انکار معاد می‌پردازند، می‌گوید: «نَهٗ تَنْهَا اسْتَخْوَانَهَا آنَّهَا را (استخوان‌های درشت) را به حالت اول در می‌آوریم بلکه سرانگشتان (استخوان‌های ریز) آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده، مجددًا خلق می‌کنیم» این آیه با توجه به خلق سرانگشتان (اثر انگشت) مؤید صفت قدرت الهی است و با توجه به کلید واژه «مجدداً» به آفرینش نخستین انسان از استدلال‌های امکان معاد اشاره دارد.

۴۶ در گزینه (۴) ترکیب وصفی نداریم! در سایر گزینه‌ها «سلمیّاً، سَوَاءٌ وَ الْعَزِيزُ» صفت هستند.

۴۷ در عبارتی جمله فعلیه وجود دارد که در آن فعل باشد. در گزینه (۴) «تَدِيمٌ: پَشِيمَانَ شَدَ» فعل است و جمله فعلیه وجود دارد؛ ترجمه: «دانش آموز از رفتار ناپسندش در کلاس پشیمان شد!»

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) فرو ریختن ماهی‌ها از آسمان بسیار حیرت‌انگیز است.

(۲) تشویق مردم به حفاظت از اماکن عمومی ضروری است.

(۳) معلم ما از ما راضی است زیرا تلاشگر هستیم.

۴۸ در گزینه (۳)، فعل‌های «بَقِيَتْ: مَانَ» و «فَرَغَتْ: خَالَى شَدَ» لازم هستند و به مفعول نیاز ندارند. در سایر گزینه‌ها «قالَتْ، أَطْفَالْ وَ أَنْزَلَ» متعددی هستند و به مفعول نیاز دارند!

۴۹ اشتباه گزینه (۲) در این است که نباید زمان فعل را تغییر می‌داد: أَسْتَخْرَجَ الْدَّهْبَ مِنَ الْمَنْجَمِ، در گزینه (۳) فاعل، یعنی «المعلمّة» باید حذف شود و فعل به مفعول نسبت داده شود: تُشَجَّعَ عَلَى قَبُولِ الْمَسْؤُلِيَّةِ، در گزینه (۴) نیز حالت مجھول فعل «تُتَشَّشُ» است: تُتَشَّشُ حَقَائِبَ ....!

۵۰ در سایر گزینه‌ها «عَلَى» معنای «بر، روی» دارد. اما در گزینه (۱) معنای متفاوتی دارد؛ ترجمه: «هرگاه روزگار خدّ تو است (به ضرر)، نامید مشو و امید را از دست نده!»

٤٦٣ - پیام حدیث «الدُّنْيَا مَرْزِعَةُ الْآخِرَةِ» یعنی سرنوشت ابدی،

انسان‌ها براساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود و این موضوع در آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ طَلْمَأً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ تَارًا وَ سَيَأْلَفُنَّ سَعِيرًا»: کسانی که می‌خورند اموال یتیمان را از روی ظلم جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می‌برند و به زودی در آتشی فروزان در آینده نهفته است زیرا به تجسم عمل خوردن مال یتیمان از روی ظلم که به صورت آتش در شکم ترسیم گردیده است اشاره دارد.

٤٦٤ - در آیات ٦٤ و ٦٧ سوره احزاب که دو آیه پشت سر هم هستند

می‌خوانیم: «ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم (آیه ٦٦) شیطان و بزرگان و سورانمان سبب گمراحتی ما شدند. (آیه ٦٧)»

٤٦٥ - تصمیم و عزم برای حرکت اولین گام در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه است و آیه شریفه «وَ اصِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمْوَرِ؛ بِرَأْنَجِهِ [در این مسیر] بِهِ تو مِرْسَدْ صَبَرْ كَنْ كَه این از عزم و اراده در کارهاست.»

آنان که عزم قوی دارند، سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم بر می‌دارند.

٤٦٦ - پیامبر اکرم (ص) اوقات روزانه خود را به سه قسم تقسیم می‌کرد قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی سپس آن قسمتی را که برای رسیدن به کارهای شخصی اختصاص داده بود، میان خود و مردم تقسیم می‌کرد و مردم را به حضور می‌پذیرفت و به کارهایشان رسیدگی می‌کرد.

٤٦٧ - در عبارت قرآنی «وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حُجَّاً لِلَّهِ؛ اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند» می‌خوانیم وقتی این محبت شدید مورد محاسبه قرار می‌گیرد که انسان از فرامین الهی و پیامبری تبعیت کند و پاداش آن دوست داشتن خداوند و آمرزش گناهان است.

٤٦٨ - توکل در جایی درست است که انسان مسئولیت و وظيفة خود را به خوبی انجام دهد یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد با دیگران مشورت کند و بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصد تلاش کند در این صورت است که می‌توان بر خدا توکل کرد که با بیت «گر توکل می‌کنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن» ارتباط مفهومی دارد.

نوجوانی و جوانی، دوران تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز است. از این‌رو در این دوره نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می‌شود.

٤٦٩ - با تدبیر در آیه شریفه «قُلْ أَفَرَأَيْمُ مَا تَسْدِعُونَ مِنْ دُنِ اللَّهِ إِنَّ أَرَادَنِ اللَّهَ...» در برابر اراده الهی عاملی که بتواند به متوكل ضرر و زیانی برساند وجود ندارد و خدا برای او کافی است «قُلْ حَسِبَ اللَّهَ»

روزی پیامبر اکرم (ص) به مردمی برخورد که اهل کار و فعالیت نبودند به آسان فرمود: شما چگونه مردمی هستید؟ گفتند: ما توکل‌کنندگان بر خدا هستیم. ایشان فرمود: نه شما سربار دیگران هستید!

٤٥٨ - قرآن برای این‌که قدرت خدا را به صورت محسوس‌تری نشان دهد ماجراهی عزیز نبی (ع) را نقل می‌کند.

- عبارت «زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است» اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت دارد.

- خداوند انسان را به گونه‌ای آفریده که گرایش به بقا و جاودانگی دارد و از نابودی گریزان است و بسیاری از کارها را برای حفظ بقای خود انجام می‌دهد. هم‌چنین هر انسانی خواستار همه کمالات و زیبایی‌های است و این خواستن هیچ حدی ندارد و این نشان‌دهنده معاد لازمه حکمت الهی است.

٤٥٩ - هنگامی که مرگ انسان فرا می‌رسد، بیداری و هوشیاری حاصل می‌شود که این موضوع در عبارت قرآنی: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ ...

آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد ...» بیان شده است و در آن هنگام فضیلت زندگی حقیقی را درک می‌کند: «وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ أَهِيَ الْحَيَاةُ؛ وَ سَرَىٰ آخَرَتْ زندگی حقیقی است» دقت شود که واژه‌های «آن و آنچه» در این عبارت قرآنی قطعیت را می‌رساند.

٤٦٠ - بررسی موارد:

(الف) آیه شریفه «يَسِّرْ لِلنَّاسَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَحَّرَ؛ در آن روز [قیامت] به انسان خبر داده می‌شود به آن‌چه پیش [از مرگ] فرستاده و آن‌چه پس [از مرگ] فرستاده است» مؤید وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیا و بسته نشدن پرونده اعمال است.

(ب) سخن پیامبر (ص) با کشتگان جنگ بدر است نه جنگ احمد. (ج) تلقین میت به هنگام دفن کردن مؤید وجود شعور و آگاهی شخص متوفی در عالم بزرخ است.

(د) انجام خیرات و طلب آمرزش برای گذشتگان درباره وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیا از ویژگی‌های عالم بزرخ است.

(٢) برعی از آیات و روایات از شهادت اعضای بدن انسان یاد می‌کنند، بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ (ترفند دروغ) می‌خورند تا شاید خود را از مهلهکه نجات دهند، در این حال، خداوند بر دهان آنان مهر خاموشی می‌زند و اعضای آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند: «الْيَوْمَ تَحْتَمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تُكَلِّمُنَا إِيَّدِيهِمْ وَ تَسْهِدُ أَرْجُونَهُمْ بِمَا گَائُوا يَكْسِبُونَ؛ امروز بر دهانشان مهر می‌نهیم و دست‌هایشان با ما سخن می‌گوید و پاهایشان شهادت می‌دهد درباره آن‌چه انجام داده‌اند.»

٤٦٢ - فقط مورد «الف» صحیح است.

(ب) با آماده شدن صحنه قیامت رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود (نه با حضور شاهدان و گواهان)

(ج) در برپا شدن دادگاه عدل الهی، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود و اعمال، افکار و نیت‌های انسان‌ها در ترازوی عدل پروردگار سنجیده می‌شود (نه صرفاً اعمال)

(د) بعد از پیچیده شدن بانگ سهمناک و زنده شدن همه مردگان، فقط انسان‌های گناهکار به دنبال راه فرار می‌گردند (نه همه انسان‌ها)

زبان انگلیسی

۳ متأسفم [که] دیروز بعد از ظهر که زنگ زدی بیرون بودم، ببین، من در ماه مارس آزاد هستم، می‌توانیم در آن وقت [همدیگر را] ملاقات کنیم؟

توضیح: حرف اضافه "in" می‌تواند با ماه، فصل، سال یا سه بخش اصلی روز "on" با تاریخ کامل یا روزهای هفته استفاده شود. حرف اضافه "at" می‌تواند با تمامی ماهیاتی همانند "midnight", "night", "noon" و "evening" به کار برود.

۴ ماشین جدید ما کوچکتر است بنابراین بزرگتر کمتری مصرف می‌کند. آن‌ها چند ماشین کوچک را آزمایش کردند، و راندن این یکی در بین تمامی ماشین‌های آزمایش شده کمترین هزینه را دارد.

توضیح: صفات عالی (مانند "the least" در این تست) برای توصیف اسامی‌هایی که بالاترین یا پایین‌ترین میزان از یک صفت را در میان اعضای گروه دارند، به کار می‌روند. در واقع این صفت‌ها برای انجام مقایسه بین یک چیز یا شخص با یک گروه استفاده می‌شود، نه برای مقایسه بین دو شخص یا دو چیز.

۱ دیروز حدود ساعت سه بعد از ظهر زنگ زدم ولی تو [خونه] نبودی. نمی‌دونستم کجا بیایی، پس از مامانت پرسیدم و او گفت داری ماشین بایات رو تعیر می‌کنی.

توضیح: وقتی در زمان گذشته فعلی از قبل شروع شده و ادامه دارد و در حین انجام آن فعل دیگر به وقوع می‌پیوندد برای فعل طولانی تر باید از گذشته استمراری استفاده کرد و برای آن افق ناگهانی از گذشته ساده استفاده می‌کنیم.

۳ قصد داریم از محیط زیست مراقبت کنیم پس همه درختان را قطع نخواهیم کرد. فقط تعداد کمی از آن‌ها [قطع خواهیم کرد] و قصد داریم حتی تعداد بیشتری را بکاریم.

توضیح: هر چند این تست در ظاهر مربوط به تفاوت‌های زمان آینده ساده و "be going to" است، ولی برای پاسخ‌گویی به آن تنها کافی بود به این نکته دقت کنید که در جای خالی به فعل منفي نیاز داریم تا جمله از نظر معنایی به درستی کامل شود و در نتیجه تنها گزینه (۳) می‌تواند پاسخ صحیح باشد.

۲ این فقط در مورد دایناسورها نیست؛ مانند سایر موجودات، پرنده‌گان [به وجود] آمدند. برخی برای شکوفا شدن و باقی ماندن، برخی دیگر برای از بین رفتن.

- (۱) نابود کردن، ویران کردن
- (۲) از بین رفتن، منقرض شدن
- (۳) امید داشتن
- (۴) مشاهده کردن

۴ همیشه چیزی او را به سمت افرادی می‌کشاند که از خودش ثروتمندتر و قدرتمندتر بودند. او عادت داشت از مردم استفاده کند.

- (۱) واضح
- (۲) خطرناک
- (۳) ضعیف
- (۴) قدرتمند

۳ بن فرانکلین در سن پایین دوازده سالگی می‌خواست چیزی اختراع کند که او را قادر سازد سریع تر شنا کند، اما متأسفانه موفق نبود.

- (۱) برچسب زدن
- (۲) تسليم شدن
- (۳) حل کردن
- (۴) اختراع کردن

۷۰ در آیه ۴۵ سوره عنکبوت می‌خوانیم: «وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ

تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ؛ وَ نِمَاءً را بربا دار، که نیاز از کار رشت و نایسنده باز می‌دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید» نظرارت بر اعمال در عبارت قرآنی «اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» آمده و عبارت قرآنی «يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ» درباره فرشتگانی است که تمامی اعمال انسان‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند و شاهدان روز قیامت هستند، می‌باشد و یاد خدا «ذکر الله» علت برتر وجوب نیاز است.

۷۱ **۴** تقوا به معنای «حفظات» و «نگهداری» است، انسان باتفاقاً

خود نگهدار است و خود را از گناه حفاظت می‌کند یعنی بر خودش مسلط است و زمام و لجام نفس خود را در اختیار دارد و نمی‌گذارد نفس با سرکشی او را در درهای هولناک گناه بیندازد.

تمثیل امیر دل‌ها امیرالمؤمنین علی (ع) برای این است که حقیقت تقوا را دریابیم.

۷۲ **۳** برخی از انسان‌ها در آراستگی ظاهري و ابراز وجود و مقبوليت،

دچار تندروی می‌شوند، به گونه‌ای که در آراسته کردن خود زیاده‌روی می‌کنند (فراط) و به خودنمایی می‌رسند، قرآن کریم این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کاری جاهله‌انه می‌شمرد.

۷۳ **۴** شیوه رسول خدا (ص) و پیشوایان دیگر ما، سبب شد که

مسلمانان در اندک مدتی به آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها تبدیل شوند و الگو و سرمشق ملت‌های دیگر قرار گیرند و پیامبر (ص) می‌فرماید: «خُدَائِي عَلَىٰ

دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آمده و آراسته باشد». دلیل نادرستی گزینه‌های (۲) و (۳) این است که این سخن از امام صادق (ع) است.

۷۴ **۱** در آیه ۵۹ سوره احزاب می‌خوانیم: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ

وَ بَنَاتَكَ وَ نِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يَدْنِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِبِهِنَّ ذَلِكَ آدَنِيْ آنَ يَعْرَفَنَ فَلَا يُؤْدِيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ عَفْوُرًا رَحِيمًا: ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند این برای آن‌که به [عافاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است و خداوند همواره آمرزنه و مهربان است.»

دقت شود موارد «ب» و «د» از این آیه برداشت نمی‌شود در حالی که به نکته‌های درستی اشاره می‌کند، در این آیه به فلسفة و علت حجاب یعنی به پاکی و عفاف شناخته شدن و مورد اذیت و آزار قرار نگرفتن اشاره شده است و این‌که در احکام الهی میان همسران و دختران و زنان مؤمنان تفاوتی وجود ندارد.

۷۵ **۴** - با توجه به عبارت قرآنی «مِنْ قَبْلِكُمْ» این آیه اشاره دارد که

روزه در ادیان گذشته نیز واجب بوده است همان‌طور که روزه برای مسلمانان واجب است.

- در آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كَيْبَ عَلَيْكُمُ الصَّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ: ای کسانی که ایمان آورده‌اید روزه بر شما مقرر شده است همان‌گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود باشد که تقوا پیشنه کنید.» مفهوم «لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» اشاره به هدف و فلسفه و حکمت روزه دارد که آن را تقوا معرفی کرده است.

۸۸ **۲** توضیح: زمان گذشته ساده برای بیان افعال یا اتفاق‌هایی که در زمان معینی از گذشته انجام شده و به پایان رسیده است استفاده می‌شود.

۸۹ **۴** توضیح: از ساختار گرامری "as ... as" برای مقایسه بین دو شخص، چیز یا گروهی که به نوعی با یکدیگر برابر هستند استفاده می‌شود. به زبان ساده‌تر، از این ساختار عموماً برای اشاره به یکسان بودن دو شخص، چیز یا گروه از نظر یک صفت خاص استفاده می‌کیم. در اینجا حالت منفی آن اشاره به یکسان نبودن دارد.

۹۰ **۳** توضیح: با توجه به این‌که در این تست جالب‌تر بودن یک مکان نسبت به تمامی سایر مکان‌ها در باغ منظر است، در جای خالی به صفت عالی نیاز داریم. دقت کنید که هر چند گزینه (۴) نیز از نظر دستوری صفت عالی است، ولی این گزینه از نظر معنایی نمی‌تواند صحیح باشد.

۹۱ **۳** توضیح: پیش از فصل‌های سال (مانند "spring" در این تست) از حرف اضافه "in" استفاده می‌کیم.

۹۲ **۱** توضیح: در صورتی که در گذشته فعلی در حال انجام بوده باشد و در این حین فعل دیگری به صورت ناگهانی آن را قطع کند، برای فعل طولانی‌تر از زمان گذشته استمراری (در این مورد "was running" و برای فعل کوتاه‌تر از گذشته ساده (در این مورد "got") استفاده می‌شود.

شکلاتی که ما می‌خوریم با درختان کاکائو آغاز می‌شود که به آن درختان کوکوتا نیز می‌گویند. درختان کاکائو در اقلیم گرم مانند آمریکای مرکزی و جنوبی، آفریقا یا بخش‌هایی از آسیا رشد می‌کنند. این درخت غلاف بذر تولید می‌کند و دانه‌های کوکوتا دانه‌های داخل غلاف هستند. دانه‌های کوکوتا در نهایت تبدیل به شکلات می‌شود. در کارخانه شکلات‌سازی، دانه‌ها تمیز و سپس به مدت ۲ ساعت در طبل‌های چرخان بزرگ برشته می‌شوند. دانه‌های کوکوتا در این طبل‌ها مانند لباس‌های داخل خشک‌کن می‌چرخدند. این دانه‌ها در حال خشک شدن، به رنگ قهوه‌ای پررنگ تبدیل می‌شوند.

پس از برشته شدن، پوسته دانه‌های کاکائو جدا شده و داخل دانه‌های کوکوتا توسط صفحات فولادی سنگین آسیاب می‌شود. این فرآیند آسیاب یک مایع شکلاتی را تشکیل می‌دهد. هنگامی که مایع شکلاتی قالب‌گیری و سرد می‌شود، محصول را شکلات شیرین نشده یا تلح می‌نامند. گاهی اوقات مایع شکلات به پودر کوکوتا خشک تبدیل می‌شود. هنگامی که کوکوتا درست می‌شود، رونگ دانه کوکوتا به بیرون فشرده می‌شود و به کره کوکوتا معروف است. شکر، کره کوکوتا و طعم‌دهنده وانیل را به شکلات شیرین نشده اضافه کنید و یک آبنبات شکلاتی خواهید داشت. اگر شیر هم اضافه کنید، محصول شکلات شیری است.

سپس مخلوط شکلات شیری قبل از قالب‌گیری، چرخه‌های گرمایش و خنک شدن را طی می‌کند. در نهایت، آن به شکلات‌های شیری قالب‌گیری می‌شود یا از آن شکلات‌های ده پوندی ساخته می‌شود که به سایر تولیدکنندگان آبنبات فروخته می‌شوند.

۸۳ **۱** نباید مدت طولانی در خانه بمانید، در غیر این صورت ممکن است احساس افسردگی کنید؛ همه این سرگرمی و فعالیت بیرون از خانه می‌تواند احساس شادی در شما ایجاد کند.

- (۱) سرگرمی
- (۲) آسیب
- (۳) بهشت
- (۴) سلامتی

۸۴ **۴** مطمئن نظر واقعی شما نیست. شما از او دفاع می‌کنید زیرا برای او کار می‌کنید و یک کارمند وفادار هستید، اما شرط می‌بندم که تعجب کردید که چرا او این قدر بی‌مسئولیت است.

- (۱) پمپاز کردن
- (۲) جمع‌آوری کردن
- (۳) توجه کردن
- (۴) دفاع کردن از

۸۵ **۲** برخلاف باور شما که شکست خواهیم خورد، من مطمئن که موفق خواهیم شد.

- (۱) دانش
- (۲) باور
- (۳) حقیقت، واقعیت

۸۶ **۲** نمی‌توانم زندگی در این شهر و ارتباط با مردم آن را تحمل کنم. آن‌ها با مردم شهر خود مهمنانواز هستند، اما نه با هیچ‌کس دیگری.

- (۱) عصبانی
- (۲) مهمان‌نواز
- (۳) ذهنی، روحی

۸۷ **۱** این طور نبود که پول خریدن لباس یا این چیزها را نداشته باشیم. من فقط تعداد زیادی لباس دارم و دوست ندارم یک مصرف‌کننده احمق باشم.

- (۱) خریدن
- (۲) توسعه دادن
- (۳) رنگ کردن

علماین نیز مانند شما مادر و پدر، برادر و خواهر، و مادربرزگ و پدربرزگ دارند. سخت است فکر کنید که زمانی معلماین شما مانند شما بچه بودند. من معلم شما هستم و می‌خواهم کمی در مورد زمانی که فقط پنج یا شش سال داشتم به شما بگویم. من با مامان و بابا و برادر کوچک در خانه کوچکی در روسنا زنگی می‌کردم. پدربرزگ و مادربرزگ من در خانه‌ای نزدیک زنگی می‌کردند و حیاط بزرگی داشتند. حیاط ما به بزرگی حیاط آن‌ها نبود. باغ بزرگی بود که در آن انواع سبزیجات را برای خوردن ما می‌کاشتند. برای من جالب‌ترین مکان، خانه مرغ بود. هشت مرغ در خانه مرغ بودند که تخم مرغ تازه داشتند و یک خروس که هر روز صبح بانگ می‌زد تا ما را بیدار کند. در بهار، مادربرزگم مقداری از تخم‌ها را در جایی گرم قرار می‌داد تا به بچه‌جوچه تبدیل شوند. یک روز از مادربرزگم خواستم که اجازه دهد می‌دویدم که ناگهان مادرش خیلی عصبانی شد و جلوی من را گرفت. بنابراین، من نتوانستم بچه‌جوچه را در آغوش بگیرم.

۹۷ ۳ کدام گزاره در مورد خرگوش و خرگوش صحرایی صحیح است؟

- ۱) خرگوش کالیفرنیایی نوعی خرگوش است.
- ۲) خرگوش‌های صحرایی قهوه‌ای و خرگوش‌ها سفید هستند.
- ۳) آن‌ها خیلی شبیه هم هستند.
- ۴) خرگوش‌های صحرایی در اقلیم سرد زندگی نمی‌کنند.

۹۸ ۱ کفش‌های برفی شبیه چه وسایل ورزشی هستند؟

- ۱) راکت تنبیس‌ها
- ۲) اسنوبوردها
- ۳) چوب بیسبال‌ها
- ۴) توب فوتبال‌ها

۹۹ ۴ برخی از حیوانات در زمستان سفید می‌شوند؛ زیرا ..... .

- ۱) آن‌ها می‌خواهند تمیز بمانند
- ۲) پوشش سفید آن‌ها را در زمستان گرم‌تر نگه می‌دارد
- ۳) برگ‌ها تغییر رنگ می‌دهند
- ۴) آن‌ها باید با برف مطابقت داشته باشند تا از شکارچیان پنهان شوند

۱۰۰ ۲ بهترین جایگزین برای کلمه "woods" (جنگل) در سطر ۵

چیست؟

- ۱) دشت
- ۲) جنگل
- ۳) دریاچه
- ۴) پارک

۹۳ ۲ درختان کاکائو در کجا رشد می‌کنند؟

- ۱) آسیا و ایالات متحده
- ۲) آمریکای مرکزی و جنوبی، آفریقا و آسیا
- ۳) آمریکای جنوبی و مرکزی
- ۴) اروپا و آفریقا

۹۴ ۳ شکلات شیرین‌نشده چیست؟

- ۱) نام دیگر شکلات شیری است.
- ۲) نام دیگر کوکوشا است.
- ۳) نام دیگر شکلات تلخ است.
- ۴) نام دیگر آبنبات است.

۹۵ ۱ بهترین جایگزین برای کلمه "rotating" (چرخان) در سطر ۴

چیست؟

- ۱) چرخان
- ۲) در حال توسعه
- ۳) در حال افتادن

۹۶ ۴ کلمه "liquid" (مایع) در سطر ۸ به چه معناست؟

- ۱) کوچکترین واحد بنیادی یک گیاه یا حیوان
- ۲) یک تکه کوچک غذای شیرین درست شده از شکر
- ۳) یک ماده فیزیکی که می‌توان از آن چیزها را ساخت
- ۴) ماده‌ای که جامد یا گاز نیست و [این] که به راحتی ریخته می‌شود

آیا فکر می‌کنید که خرگوش پاشنه‌برفی کفش برفی می‌پوشد؟ آیا می‌دانید کفش برفی چیست؟ شاید شما در یک منطقه‌گرم مانند فلوریدا زندگی می‌کنید که در آن برف نمی‌بارد. در این صورت هرگز نیازی به پوشیدن کفش برفی نخواهید داشت. کفش‌های برفی شبیه راکت‌های تنبیس هستند که روی پاهایتان می‌پوشید. کفش‌های برفی شما را از فرو رفتن در برف‌های عمیق باز می‌دارند و افراد زمانی که می‌خواهند روی برف در جایی که برف پاک (پارو) نشده است، مانند داخل جنگل قدم بزنند، کفش برفی می‌پوشند.

خرگوش‌های پاشنه‌برفی واقعاً خرگوش نیستند، بلکه پسرعموهای خرگوش‌های عادی [به اسم خرگوش صحرایی هستند. خرگوش‌های صحرایی آن قدر شبیه خرگوش هستند که مردم خرگوش‌های صحرایی را خرگوش می‌نامند. عنوان خرگوش صحرایی پاشنه‌برفی و خرگوش پاشنه‌برفی [هر دو] به معنای یک حیوان است. شاید در مورد خرگوش‌های کالیفرنیایی خیلی سریع شنیده باشید. خرگوش کالیفرنیایی نیز نوع دیگری از خرگوش‌های صحرایی است.

بچه خرگوش‌ها کور و بدون خز به دنیا می‌آیند. وقتی کمی بزرگ‌تر می‌شوند قبل از این‌که لانه خود را ترک کنند بینایی و خز پیدا می‌کنند. وقتی آن‌ها به دنیا می‌آیند، می‌توانند ببینند و از قبل خز دارند. خرگوش‌های صحرایی گوش‌های بلندتری نسبت به خرگوش‌ها و پاهای عقب بلندتری دارند، بنابراین سریع‌تر از خرگوش‌ها می‌دونند.

خرگوش‌های پاشنه‌برفی در مکان‌هایی زندگی می‌کنند که زمستان سردی دارند. درست مانند رنگ برگ‌های درختان در پاییز، خرگوش‌های پاشنه‌برفی در زمستان از قهوه‌ای به سفید تبدیل می‌شوند تا بتوانند در [محیط] ترکیب و از دید شکارچیان پنهان شوند. خرگوش‌های پاشنه‌برفی در بهار دوباره قهوه‌ای می‌شوند.

ریاضیات

۲ ۱۰۱

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 - 1 \\ f(a) &= a^2 - 1 \\ f(2a) &= (2a)^2 - 1 = 4a^2 - 1 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow f(2a) - f(a) = 12 \Rightarrow (4a^2 - 1) - (a^2 - 1) = 12$$

$$\Rightarrow 4a^2 - 1 - a^2 + 1 = 12 \Rightarrow 3a^2 = 12$$

$$\Rightarrow a^2 = \frac{12}{3} \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

اگر $\frac{a=2}{a=-2} \rightarrow f(2a) = f(2 \times 2) = f(4) = 4^2 - 1 = 16 - 1 = 15$

اگر $\frac{a=-2}{a=2} \rightarrow f(2a) = f(2 \times -2) = f(-4) = (-4)^2 - 1 = 16 - 1 = 15$

۱ ۱۰۷

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{2x}{5x-a} \Rightarrow f(-1) = 2 \Rightarrow \frac{2(-1)}{5(-1)-a} = 2 \\ \Rightarrow \frac{-2}{-5-a} &= 2 \Rightarrow -10 - 2a = -2 \Rightarrow -2a = -2 + 10 \\ \Rightarrow -2a &= 8 \Rightarrow a = \frac{8}{-2} = -4 \\ f(x) &= \frac{2x}{5x-(-4)} \Rightarrow f(x) = \frac{2x}{5x+4} \\ \Rightarrow f(2) &= \frac{2(2)}{5(2)+4} = \frac{4}{14} = \frac{2}{7} \end{aligned}$$

۱ ۱۰۸

$$\begin{aligned} g(-1) &= 4 \Rightarrow (-1, 4) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{4 - 2}{-1 - (-2)} = \frac{2}{-1 + 2} = \frac{2}{1} = 2 \\ g(-2) &= 2 \Rightarrow (-2, 2) \end{aligned}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = 2(x - (-1)) \Rightarrow y - 4 = 2(x + 1)$$

$$\Rightarrow y = 2x + 2 + 4 \Rightarrow y = 2x + 6 \Rightarrow g(x) = 2x + 6$$

برای یافتن محل تلاقی با محور x ها کافیست به جای y عدد صفر را قرار دهیم:

$$g(x) = y \xrightarrow{y=0} 0 = 2x + 6 \Rightarrow -2x = 6 \Rightarrow x = \frac{6}{-2} = -3$$

۴ ۱۰۹

$$y = (a+1)x^2 - ax + \frac{1}{4}(a+3) \Rightarrow \begin{cases} a = a+1 \\ b = -a \\ c = \frac{1}{4}(a+3) \end{cases}$$

اگر تابع دارای ماکریم است، پس $a < 0$ یعنی:

$$a + 1 < 0 \Rightarrow a < -1$$

از طرفی چون تابع محور x را قطع نمی‌کند، پس $a < 0$ است، یعنی:

$$(-a)^2 - 4(a+1)(\frac{1}{4}(a+3)) = a^2 - a^2 - 4a - 3 < 0 \Rightarrow -4a < 3$$

$$\Rightarrow a > -\frac{3}{4}$$

دو نامعادله هیچ اشتراکی ندارند.

$$\begin{cases} a < -1 \\ a > -\frac{3}{4} \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} \emptyset \quad (\text{تهی})$$

$$(x - 3b)(x + a) = 0$$

$$\begin{cases} x - 3b = 0 \Rightarrow x = 3b \\ x + a = 0 \Rightarrow x = -a \end{cases}$$

از آن جا که اعداد ۲ و -۴ ریشه‌های معادله هستند و a و b اعداد منفی هستند، پس:

$$3b = -4 \Rightarrow b = -\frac{4}{3}, -a = 2 \Rightarrow a = -2$$

$$b - a = -\frac{4}{3} - (-2) = -\frac{4}{3} + 2 = \frac{2}{3}$$

۲ ۱۰۲

$$5x^2 - 20 = 0 \Rightarrow 5x^2 = 20 \Rightarrow x^2 = \frac{20}{5} \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$$

ریشه‌های معادله خواسته شده ۴ واحد بیشتر از ریشه‌های این معادله هستند، یعنی:

$$\begin{cases} 2+4=6 \\ -2+4=2 \end{cases} \quad \text{هستند:}$$

$$S = 6 + 2 = 8, P = 6 \times 2 = 12$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 8x + 12 = 0$$

۴ ۱۰۳

$$\frac{x}{x+2} = \frac{2}{1-x} \Rightarrow x(1-x) = 2(x+2)$$

$$\Rightarrow x - x^2 = 2x + 4 \Rightarrow x - x^2 - 2x - 4 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 - x - 4 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(-1)(-4) = 1 - 16 = -15 < 0$$

چون Δ منفی شده، پس معادله جواب ندارد.

۱ ۱۰۴ اگر شیر A استخر را در x ساعت پر کند، آن‌گاه شیر B آن را در $x+20$ ساعت پر می‌کند و داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+20} = \frac{1}{15} \xrightarrow{7/5=15/2} \frac{x+20+x}{x(x+20)} = \frac{1}{15}$$

$$\Rightarrow \frac{2x+20}{x(x+20)} = \frac{2}{15} \Rightarrow 2x^2 + 40x = 30x + 300$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 40x - 30x - 300 = 0 \Rightarrow 2x^2 + 10x - 300 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 2} x^2 + 5x - 150 = 0 \Rightarrow (x-10)(x+15) = 0$$

$$\begin{cases} x - 10 = 0 \Rightarrow x = 10 \\ x + 15 = 0 \Rightarrow x = -15 \end{cases}$$

غیرقابل قبول

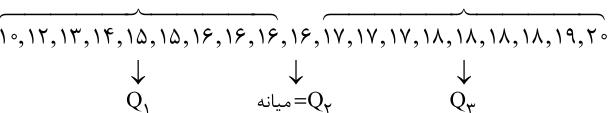
۴ ۱۰۵ دامنه تابع شامل همه اعداد حقیقی به جز ۱ است. زیرا تابع

در $1 = x$ تعریف نشده است:

$$D_f = \mathbb{R} - \{1\}$$

و برد تابع مقادیر بزرگ‌تر یا مساوی ۲ است.

$$R_f = \{y \mid y \geq 2\}$$

داده‌های داخل جعبه عبارتند از:

۱۵, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۷, ۱۸

$$\bar{x} = \frac{15+4(16)+2(17)+18}{9} = \frac{148}{9} \approx 16.\overline{4}$$

تفاضل میانه از میانگین داده‌های داخل جعبه:

۱۶/۴ - ۱۶ = ۰/۴

۱۱۷

۴ = (۲)^۳ = ۸ واریانس

$$\frac{\text{مجموع مجذورات تفاضل میانگین از داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \text{واریانس}$$

$$\Rightarrow ۴ = \frac{(x_1 - 15)^2 + \dots + (x_{20} - 15)^2}{20}$$

= ۴ × ۲۰ = ۸۰ مجموع مجذورات تفاضل میانگین از داده‌ها

از آن جا که مجموع داده‌های حذف شده (۱۳ + ۱۸ = ۳۱) با مجموع داده‌های اضافه شده (۲۰ + ۱۱ = ۳۱) یکسان است، بنابراین میانگین تغییر نمی‌کند و داریم:

$$\text{واریانس} = \frac{۸۰ - [(18 - 15)^2 + (13 - 15)^2] + [(20 - 15)^2 + (11 - 15)^2]}{20}$$

$$= \frac{۸۰ - (۹ + ۴) + (۲۵ + ۱۶)}{20} = \frac{۸۰ - ۱۳ + ۴۱}{20} = \frac{۱۰۸}{20} = ۵.\overline{4}$$

= \sqrt{۵.\overline{4}} \approx ۲/۳۲ واریانس

۱ ۱۱۸

$$\frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{۱۸۰}{۶۰} = ۳ \text{ میانگین}$$

۱/۴۴ = \sqrt{۱/۴۴} = ۱/۲ واریانس

اضافه شدن مقداری ثابت به داده‌ها روی میانگین اثر می‌گذارد و آن را به همان

اندازه اضافه می‌کند. پس میانگین جدید برابر است با:

\bar{x} = ۳ + ۹ = ۱۲

\sigma = ۱/۲

اما انحراف معیار تغییر نمی‌کند:

و نسبت انحراف معیار به میانگین جدید برابر است با:

\frac{۱/۲}{۱۲} = \frac{۱۲}{۱۲\cdot ۱} = ۰/۱

۴ ۱۱۹

۱۵^\circ + ۹^\circ + ۶۵^\circ + x = ۳۶^\circ \Rightarrow x = ۳۶^\circ - ۳۰^\circ = ۵۵^\circ

زاویه کوچکترین دسته ۵۵^\circ است. پس:

$$\frac{۵۵^\circ}{۳۶^\circ} = \frac{۳۳}{n} \Rightarrow n = \frac{۳۳ \times ۳۶^\circ}{۵۵} = ۲۱۶$$

برای تعیین فراوانی بزرگترین دسته (با زاویه ۱۵^\circ) داریم:

$$\frac{۱۵^\circ}{۳۶^\circ} = \frac{a}{۲۱۶} \Rightarrow a = \frac{۱۵ \times ۲۱۶}{۳۶} = ۹۰$$

$$\begin{aligned} & \sim((p \wedge q) \vee \sim p) \equiv \sim(p \wedge q) \wedge \sim(\sim p) \\ & \equiv (\sim p \vee \sim q) \wedge p \equiv \underbrace{(\sim p \wedge p)}_F \vee (\sim q \wedge p) \\ & \equiv \sim q \wedge p \equiv p \wedge \sim q \end{aligned}$$

۲ ۱۲۶

$$p \Rightarrow (p \vee q) \equiv \sim p \vee (p \vee q) \equiv \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee q \equiv T \vee q \equiv T$$

در سایر گزینه‌ها اگر p گزاره‌ای درست باشد، ارزش گزاره داده شده نادرست خواهد بود.

۲ ۱۲۸

قطراهای مستطیل برابرند و عددی اول نیست.

$$\frac{\sim q}{p}$$

$$\text{طبق قانون } \sim(p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q \quad \text{داریم:}$$

«قطراهای مستطیل نابرابرند یا عددی اول است.»

$$\begin{aligned} & \text{۳ ۱۲۹ عکس نقیض گزاره شرطی } (p \wedge q) \Rightarrow \sim p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q) \\ & \text{قانون دمورگان} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{۴ ۱۳۰ اگر } p \text{ گزاره‌ای درست باشد، پس } \sim p \text{ گزاره‌ای نادرست است.} \\ & \text{پس در گزینه (۴) داریم:} \end{aligned}$$

$$\underbrace{(\sim p \wedge q)}_{\text{نادرست}} \Rightarrow (\sim p \vee r)$$

و از آن جا که مقدم ارزش نادرست دارد پس ارزش گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است.

$$\begin{aligned} & \text{۲ ۱۳۱ } \sim(\sim p \vee \sim q) \equiv p \wedge q \quad \text{می‌دانیم:} \\ & \text{که در گزینه (۲) داریم:} \end{aligned}$$

$$\sim(q \Rightarrow \sim p) \equiv \sim(\sim q \vee \sim p) \equiv q \wedge p \equiv p \wedge q$$

۳ ۱۳۲

الف) اگر هوا ناسالم باشد آن گاه مدارس تعطیل است.

$$\begin{array}{c} q \\ \text{فراز} \\ \text{هوا ناسالم است} \\ \hline p \end{array}$$

نتیجه: فردا مدارس تعطیل است

$$((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$$

براساس استدلال استثنایی نتیجه به دست آمده درست است.

$$\text{ب) اگر عددی بر } 6 \text{ بخش پذیر باشد } \underbrace{\text{آن گاه بر } 2 \text{ بخش پذیر است}}_{q} \quad p$$

$$\begin{array}{c} \text{عدد } X \text{ بر } 2 \text{ بخش پذیر است} \\ \hline q \\ \text{نتیجه: عدد } X \text{ بر } 6 \text{ بخش پذیر است} \\ \hline p \end{array}$$

این استدلال به صورت $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$ یک مغالطه است که نتیجه‌گیری آن نادرست است.

$$\begin{array}{c|cccc} \text{دسته} & A & B & C & D \\ \hline \text{فراوانی} & 7 & 4 & 9 & 4 \end{array} \Rightarrow \text{تعداد کل داده‌ها} = 7+4+9+4=24$$

زاویه مربوط به دسته C برابر است با:

$$\frac{9}{24} = \frac{x}{36^\circ} \Rightarrow x = \frac{9 \times 36^\circ}{24} = 135^\circ$$

در نمودار دایره‌ای نسبت زاویه‌ها برابر با نسبت فراوانی‌ها است پس:

$$\frac{\alpha_2}{\alpha_1} = \frac{f_2}{f_1} = \frac{f_2}{\frac{5}{4} f_3} \Rightarrow \frac{\alpha_2}{\alpha_1} = \frac{1}{\frac{5}{4}} \Rightarrow \frac{\alpha_2}{\alpha_1} = \frac{4}{5} = 0.8$$

۲ ۱۲۲ تعداد نقاط بیانگر فراوانی (تعداد) داده‌ها است. اگر داده‌ها را

مرتب کنیم، داریم:

$$\overbrace{2, 4, 4, 6, 8, 8} \downarrow, \overbrace{12, 12, 12, 14, 14} \downarrow, \overbrace{14, 14} \downarrow$$

$$Q_1 = \frac{4+6}{2} = 5 \quad Q_2 = \frac{8+12}{2} = 10 \quad Q_3 = \frac{12+14}{2} = 13$$

مد داده‌ها عدد ۳ نیست، بلکه اعداد ۱۲ و ۱۴ مد هستند. زیرا بیشترین دفعات تکرار (فراوانی) را دارند.

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 13 - 5 = 8$$

بنابراین فقط عبارات «ب» و «پ» صحیح هستند.

۳ ۱۲۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نمودار حبابی برای نمایش سه متغیر عددی به کار می‌رود.

(۲) در نمودار حبابی شعاع دایره‌ها متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم است.

$$\frac{36^\circ}{\text{تعداد متغیرها}} = \text{زاویه بین شعاع‌های مجاور}$$

$$\frac{36^\circ}{\text{زاویه بین شعاع‌های مجاور}} = \text{تعداد متغیرها}$$

۳ ۱۲۴ در نمودار حبابی می‌دانیم که شعاع دایره‌ها متناسب با جذر مقداری متغیر سوم است.

از آن جا که در این سؤال نسبت شعاع‌ها ۲ به ۱ است، پس نسبت محصولات تولیدی استان A به استان B برابر ۴ است:

$$\frac{18 \times 15}{12 \times 20} \times 4 = \frac{9}{2} = \text{نسبت حاصل ضرب کل محصولات استان A به B}$$

۲ ۱۲۵

$$\frac{\text{نمره عربی}}{\text{نمره درس عربی روی نمودار}} \times 100 = \frac{\text{نمره عربی}}{\max \text{ عربی}} \times 100$$

$$\Rightarrow 65 = \frac{X}{20} \times 100 \Rightarrow X = \frac{65 \times 20}{100} = 13$$

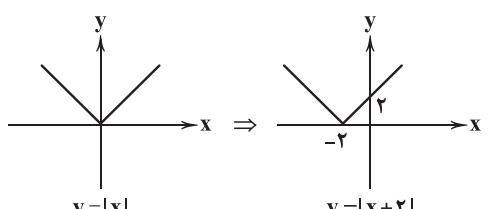
$$\frac{\text{نمره زبان خارجه}}{\text{نمره درس زبان خارجه روی نمودار}} \times 100 = \frac{\text{نمره درس زبان خارجه}}{\max \text{ زبان خارجه}} \times 100$$

$$\Rightarrow 74 = \frac{X}{17/5} \times 100 \Rightarrow Y = \frac{74 \times 17/5}{100} = 12.95$$

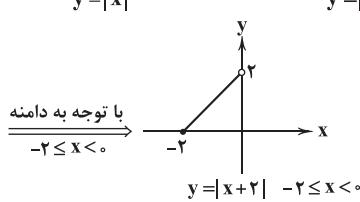
$$\frac{\text{نمره ادبیات}}{\text{نمره درس ادبیات روی نمودار}} \times 100 = \frac{\text{نمره درس ادبیات}}{\max \text{ ادبیات}} \times 100$$

$$\Rightarrow 80 = \frac{Z}{18/25} \times 100 \Rightarrow Z = \frac{80 \times 18/25}{100} = 14.6$$

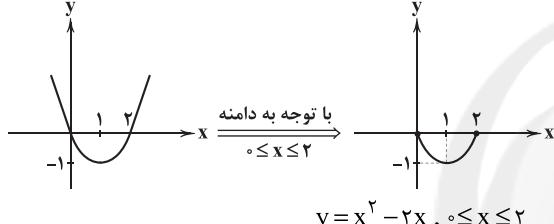
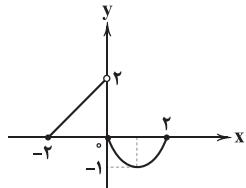
$$\Rightarrow \frac{13 + 12/95 + 14/6}{3} = \frac{40/55}{3} = \frac{13/5}{3} = \text{میانگین} = \text{معدل}$$

۴ ۱۳۹

برای رسم نمودار تابع $y = x^2 - 2x$ داریم:

$$\begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(2)}{2(1)} = \frac{2}{2} = 1 \\ y = (1)^2 - 2(1) = 1 - 2 = -1 \end{cases} \Rightarrow S \left| \begin{array}{c} 1 \\ -1 \end{array} \right| \Rightarrow \begin{array}{c} x \mid 0 \quad 1 \quad 2 \\ y \mid 0 \quad -1 \quad 0 \end{array}$$

و شکل تابع $y = g(x)$ در حالت کلی به صورت زیر است:و مشاهده می‌شود برد تابع به صورت $y \leq -1$ است.

۲ ۱۴۰

$$\begin{aligned} D_f &= \{-1 \leq x < 4\} && \text{اشترک} \\ D_g &= \{-3 < x \leq -1\} \end{aligned} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{-1\}$$

$$f(-1) = \frac{1}{2}[2(-1) - 1] = \frac{1}{2}[-3] = \frac{1}{2}(-3) = -\frac{3}{2}$$

$$g(-1) = \left| -\frac{1}{2} - 4 \right| = \left| -\frac{9}{2} \right| = \frac{9}{2}$$

$$(f+g)(x) = (f+g)(-1) = f(-1) + g(-1) = -\frac{3}{2} + \frac{9}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

۳ ۱۴۱

$$\begin{aligned} D_f &= \{-1, 2, 5, 0\} \\ D_g &= \{0, -1, 2, 4\} \end{aligned} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{-1, 0, 2\}$$

$$f \times g = \{(-1, 4 \times 6), (0, 4 \times 2), (2, -8 \times (-1))\}$$

$$= \{(-1, 24), (0, 8), (2, 8)\}$$

$$f - g = \{(-1, 4 - 8), (0, 4 - 2), (2, -8 - (-1))\}$$

$$= \{(-1, -4), (0, 2), (2, -7)\}$$

$$\frac{f \times g}{f - g} = \left\{ \left(-1, \frac{24}{-4} \right), \left(0, \frac{8}{2} \right), \left(2, -\frac{7}{-1} \right) \right\}$$

$$= \{(-1, -12), (0, 4), (2, 7)\}$$

$$\left\{ -12, 4, -\frac{1}{2} \right\}$$

پس برد تابع برابر است با:

 $(x+y)^3 = x^3 + y^3$ مربيع مجموع دو عددمجموع مكعبات دو عدد $x^3 + y^3$ و در نتيجه طبق عبارت داده شده:

$$(x+y)^3 < x^3 + y^3 \text{ یا } x^3 + y^3 > (x+y)^3$$

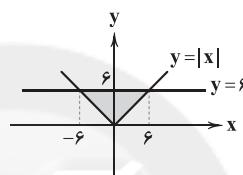
۴ ۱۳۳

$$f(x) = -|x - 2| \Rightarrow f\left(\frac{1}{3}\right) = -\left|\frac{1}{3} - 2\right| = -\left|-\frac{5}{3}\right| = -\frac{5}{3}$$

$$g(x) = [3x - 2] \Rightarrow g\left(\frac{1}{3}\right) = [3\left(\frac{1}{3}\right) - 2] = [\frac{3}{3} - 2] = [-\frac{1}{3}] = -1$$

$$\Rightarrow 2g\left(\frac{1}{3}\right) - 3f\left(\frac{1}{3}\right) = 2(-1) - 3\left(-\frac{5}{3}\right) = -2 + 5 = 3$$

۳ ۱۳۴

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{قاعدة}}{2} = \frac{12 \times 6}{2} = 36$$

۲ ۱۳۵

$$f(2 - \sqrt{3}) \xrightarrow[2 - \sqrt{3} > -2]{\text{ضابطه دوم}} [2 - \sqrt{3} - 1] = [1 - \sqrt{3}] = -1$$

$$f\left(-\frac{9}{4}\right) \xrightarrow[-\frac{9}{4} < -2]{\text{ضابطه اول}} \left| -\frac{9}{4} + 1 \right| = \left| -\frac{5}{4} \right| = \frac{5}{4}$$

$$3f(2 - \sqrt{3}) - 2f\left(-\frac{9}{4}\right) = 3(-1) - 2\left(\frac{5}{4}\right) = -3 - \frac{10}{4} = -\frac{11}{2} = -5.5$$

۲ ۱۳۷

$$2[x - 1] - 4 = 0 \Rightarrow 2([x] - 1) - 4 = 0 \Rightarrow 2[x] - 2 - 4 = 0$$

$$\Rightarrow 2[x] - 6 = 0 \Rightarrow 2[x] = 6 \Rightarrow [x] = \frac{6}{2}$$

$$\Rightarrow [x] = 3 \Rightarrow 3 \leq x < 4$$

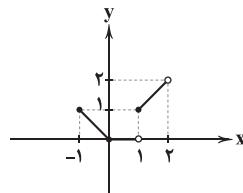
۴ ۱۳۸

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow y = x[x] = x(-1) = -x \Rightarrow f(x) = -x$$

$$\Rightarrow (-1, 1), (0, 0)$$

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow y = x[x] = x(0) = 0 \Rightarrow f(x) = 0 \Rightarrow (0, 0), (1, 0)$$

$$1 \leq x < 2 \Rightarrow y = x[x] = x(1) = x \Rightarrow f(x) = x \Rightarrow (1, 1), (2, 2)$$

۲ ۱۴۶ بین داده‌ها داده دور افتاده وجود ندارد، پس از میانگین استفاده می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{4/5 + 12 + 8/5 + 14 + 10 + 7/5 + 11 + 5/5 + 9/5 + 11/5}{10} = \frac{94}{10} = 9.4$$

$$\text{خط فقر} = \frac{9.4}{2} = 4.7$$

فقط یک نفر حقوق کمتر از $4/7$ (میلیون تومان) دریافت می‌کند.

۳ ۱۴۷

$$\text{شاخص بها در سال } ۹۶ - \text{شاخص بها در سال } ۹۹ = \frac{\text{درصد تورم}}{100} \times 100$$

$$= \frac{290 - 170}{170} \times 100 = \frac{120}{170} \times 100 = \frac{12 \times 100}{17} \approx 70.5$$

درصد تورم برابر 70.5% درصد بوده است. پس قیمت لباس در سال ۹۹ برابر بوده است با:

$$80000 + \frac{70.5}{100} (80000) = 80000 + 56400 = 136400 \text{ تومان}$$

۴ ۱۴۸

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعل}} \times 100 \Rightarrow 15 = \frac{x}{20} \times 100$$

$$\Rightarrow 15 = 5x \Rightarrow x = \frac{15}{5} = 3 \text{ نفر}$$

تعداد بیکاران + تعداد شاغلین = جمعیت فعل

$$\Rightarrow 20 = y + 3 \Rightarrow y = 17$$

$$\text{متر} = \frac{150}{100} = 1.5 \text{ وزن شخص}$$

۴ ۱۴۹

$$\text{MBI} = \frac{\text{وزن (کیلوگرم)}}{\text{مجدور قد (متر)}} \Rightarrow 22 = \frac{x}{(1/5)^2} \Rightarrow 22 = \frac{x}{2/25}$$

$$\Rightarrow x = 22 \times 2/25 = 49/5$$

ساعت ۱۱ بین ساعت ۱۰ و ۱۲ قرار دارد. پس از دو

نقطه $A(10, 60)$ و $B(12, 60)$ استفاده می‌کنیم:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{60 - 60}{12 - 10} = \frac{60}{2} = 30$$

$$y - y_A = m(x - x_A) \Rightarrow y - 60 = 30(x - 10)$$

$$\Rightarrow y = 30x - 300 \xrightarrow{x=11} y = 30(11) - 300 = 330 - 300 = 30$$

تخمین تعداد ورود مشتریان

$$|35 - 30| = 5 \text{ مقدار تخمینی} - \text{مقدار واقعی} = \text{خطای درون یابی}$$

(۱) نصف میانه یا نصف میانگین درآمد ماهیانه افراد جامعه را خط فقر می‌گویند.

(۲) درصد نرخ بیکاری

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعل}} \times 100$$

(۳) شاخص پایه آموزشی عددی بین ۱ تا ۱۲ است که نشان‌دهنده پایه تحصیلی می‌باشد.

۳ ۱۴۲ تابع همانی به صورت $x = f(x)$ است و داریم:

$$(f-g)(x) = f(x) - g(x) = x - |3x - 1|$$

از آن جا که ریشه عبارت داخل قدرمطلق برابر است با:

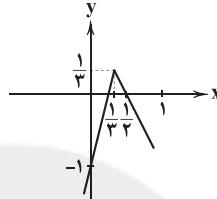
$$3x - 1 = 0 \Rightarrow 3x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{3}$$

پس:

$$x \geq \frac{1}{3} \Rightarrow f(x) - g(x) = x - (3x - 1) = x - 3x + 1 = -2x + 1$$

$$x < \frac{1}{3} \Rightarrow f(x) - g(x) = x - (-3x + 1) = x + 3x - 1 = 4x - 1$$

و خواهیم داشت:

۱ ۱۴۳

$$f(x) = x - 2, g(x) = ?, (g-f)(x) = g(x) - f(x) = x^r - x + 1$$

$$\Rightarrow g(x) - (x - 2) = x^r - x + 1 \Rightarrow g(x) - x + 2 = x^r - x + 1$$

$$\Rightarrow g(x) = x^r - x + 1 + x - 2 \Rightarrow g(x) = x^r - 1$$

$$\Rightarrow g(-1) = (-1)^r - 1 = 1 - 1 = 0$$

۲ ۱۴۴

$$f(x) = x^r$$

$$g(x) = \text{sign } x = \begin{cases} -1 & x < 0 \\ 0 & x = 0 \\ 1 & x > 0 \end{cases}$$

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x)$$

$$\xrightarrow{x=-2} \begin{cases} f(-2) = (-2)^r = 4 \\ g(-2) = -1 \end{cases} \Rightarrow (f+g)(-2) = 4 + (-1) = 3$$

۴ ۱۴۵ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نصف میانه یا نصف میانگین درآمد ماهیانه افراد جامعه را خط فقر می‌گویند.

(۲) درصد نرخ بیکاری

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعل}} \times 100$$

(۳) شاخص پایه آموزشی عددی بین ۱ تا ۱۲ است که نشان‌دهنده پایه تحصیلی می‌باشد.

اقتصاد

۱۵۱ برای پاسخ به این سؤال ابتدا درآمد و سپس هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{درآمد} = 15,000 \times 195,000 = 2,925,000,000$$

$$\text{حقوق سالیانه کارگران} = 2,800,000 \times 30 \times 12 = 1,008,000,000$$

$$\text{اجاره سالیانه} = 16,000,000 \times 12 = 192,000,000$$

$$\text{هزینه آب و برق سالیانه} = 8,500,000 \times 12 = 102,000,000$$

$$\text{مجموع هزینه‌ها} = 1,008,000,000 + 192,000,000 + 102,000,000$$

$$+ 45,000,000 + 150,000,000 = 1,497,000,000$$

حال با توجه به فرمول، سود یا زیان را به دست می‌آوریم:

$$\text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود} / \text{زیان}$$

$$= 2,925,000,000 - 1,497,000,000 = 1,428,000,000$$

با توجه به این که رقم پایانی مشتب است، ما سود کردیدیم.

۱۵۲

۱۵۲ (الف) سرمایه مالی، برخلاف سایر عوامل تولید مثل زمین، سرمایه‌فیزیکی و نیروی انسانی به صورت مستقیم در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به سایر عوامل تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(ب) در جوامع غیردینی مؤسسات مالی ربوی و در جوامع دینی، مؤسسات غیرربوی شکل گرفته‌ند؛ وجه اشتراک این دو گروه در ۳ مورد بود: ۱- اعطای خدماتی مثل نقل و انتقال پول ۲- تأمین امنیت ۳- اعطای وام و اعتبار

(ج) ابداع شاخص HDI یا همان شاخص توسعه انسانی توانست نشان دهد که کشورهایی با درآمد سرانه مشابه ممکن است از نظر توسعه یکسان نباشند.

(د) ابداع چک توانست باعث شکل‌گیری شبے‌پول در اقتصاد شود.

نکته: چک = پول ثابتی = پول تحریری

۱۵۳

۱۵۳ (الف) برای محاسبه استهلاک سالیانه از فرمول زیر بهره می‌بریم:

$$\frac{\text{قیمت کالا}}{\text{استهلاک سالیانه}} = \frac{29}{16} = \frac{1/81}{\text{عمر مفید}}$$

(ب) برای محاسبه این قسمت ابتدا میزان افزایش قیمت استهلاک سالیانه را حساب می‌کنیم و سپس آن را در ۳ سال ضرب می‌کنیم و به مجموع استهلاک ۳ سال اضافه می‌کنیم:

$$(1/81 \times 15) \times 3 = 0/81 \Rightarrow (1/81 \times 3) + 0/81 = 6/24$$

۱۵۴

۱۵۴ (الف) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال موجب شد تا انسان به دنبال روش‌های سریع تر و راحت‌تری برای مبادلات باشد.

(ب) فعالیت‌های غیرقانونی، مثل قاچاق، در تولید ملی محاسبه نمی‌شوند. در مثال فرد قصد دارد تا تعرفه‌های گمرکی را پرداخت نکند، یعنی می‌خواهد کالا را غیرقانونی وارد کند.

نکته: تولید میوه ارگانیک در منزل یعنی از بازار عبور نمی‌کند.

۱۵۸

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) انسان‌هایی با عقلانیت محدود به جای هر چیزی منافع مادی و حیوانی خود را اولویت قرار می‌دهند.

(د) آمارهای اقتصادی در سطوح چهارگانه ارائه می‌شوند.

توجه: از آنجایی که شرکت نفت خود هم تنها خریدار و هم تنها فروشنده موجود است، بازار نفت اتحادی در خرید و فروش محسوب می‌شود.

(ب) با توجه به این که در قسمت قبل تولید ناخالص را حساب کردیم اینجا تنها بر جمعیت تقسیم می‌کنیم تا سرانه را به دست بیاوریم:

$$\text{تولید ناخالص} = \text{تولید سرانه ناخالص} / \text{جمعیت}$$

$$= \frac{15,240,000,000}{18,000,000} = 8466$$

بررسی عبارت‌های نادرست: ۱۶۴

(الف) وظیفه اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادلات است، نه سنجش ارزش. (ج) بورس با برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه، معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند.

(۳) ۱۶۵ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید قیمت کالا در ابتدای سال (انتهای سال ۱۳۹۶) را حساب کنیم:

$$\text{سطح قیمت‌های قبلی} - \text{سطح قیمت‌های جدید} = \text{ترخ تورم} \times 100$$

$$\frac{1}{4} \times \frac{350,000 - x}{x} = \frac{350,000 - x}{x} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{350,000 - x}{x}$$

$$1,400,000 - 4x = x$$

$$\Rightarrow \frac{1,400,000}{5} = \frac{5x}{5} \Rightarrow x = 280,000$$

حال به سراغ تورم سال ۱۳۹۶ می‌رویم:

$$\frac{18}{100} = \frac{280,000 - x}{x} \Rightarrow 18x = 28,000,000 - 100x$$

$$\frac{118x}{118} = \frac{28,000,000}{118} \Rightarrow x = 237,288$$

Konkur.in

۳ ۱۵۹

(الف) برای محاسبه میزان افزایش تولید سال دوم، مجموع تولید سال اول را از مجموع تولید سال دوم (به قیمت سال پایه)، کم می‌کنیم:

$$12,741,000 - [13,700 \times 85\%] = \text{افزایش تولید سال دوم}$$

تولید به قیمت ثابت سال دوم

$$- [12,700 \times 85\%] = \text{تولید کل سال اول}$$

$$= 21,943,000 - 16,078,000 = 5,865,000$$

(ب) اما برای محاسبه این قسمت باید تولید کل به قیمت ثابت سال دوم را از تولید کل به قیمت جاری آن کم کنیم:

$$14,508,000 - [12,947,000] = \text{افزایش قیمت سال دوم}$$

تولید کل به قیمت ثابت سال دوم

$$- 21,943,000 = 5,512,000$$

تولید کل به قیمت ثابت سال دوم

(الف) حدیث «الکاد علی عیاله کالمجاهد فی سبیل الله» به تلاش اقتصادی جهت برطرف کردن نیازهای خانواده رنگ عبادت می‌زند و یکی از اعمال بزرگ دینی را به آن نسبت می‌دهد.

(ب) سکه‌های فلزی در گذشته از جنس طلا و نقره بودند؛ پس مردم می‌توانستند به آن‌ها اعتماد کنند. به عبارت دیگر پشتونه آن‌ها همان طلا و نقره موجود در خود پول بود.

(ج) سپرده دیداری به محض مطالبه مشتری، به او یا هر کسی که بخواهد، پرداخت می‌شود.

(د) بورس کالا، بازاری است که در آن کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه معامله می‌شود.

۴ ۱۶۱ (الف)

مرحله اول → ۱۳,۰۰۰ → ۱۶,۵۰۰

مرحله دوم → ۳۵,۰۰۰ → ۲۳,۴۰۰

(ب) مجموع ارزش افزوده مراحل مختلف برابر است با قیمت نهایی کالا یعنی: ۳۲,۲۰۰

(الف) پول دریافتی خانوارها، روش درآمدی و پولی که به بنگاه‌ها می‌پردازند، روش هزینه‌ای محاسبه تولید کل را تشکیل می‌دهد.

(ب) جایگزین شدن دلار آمریکا با دلار برابری قدرت خرید به علت سیاست‌های برخی کشورها در قبال دلار یا نوسانات و تغییر روزانه ترخ آن است.

(الف) برای محاسبه این قسمت ابتدا تمام اقلام تولیدی را جمع کرده و پس از آن استهلاک را کسر می‌کنیم:

$$12,000,000,000 - [46 \times 2,500,000] = 11,150,000,000$$

$$+ 600 \times 250,000 + 590,000,000 = 15,240,000,000$$

استهلاک - تولید ناخالص = تولید خالص

$$= 15,240,000,000 - (\frac{1}{3} \times 12,000,000,000) = 11,240,000,000$$

۱۷۴ برگماشتند / داشتنند: مطرف

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- (۲) جستند و بستند: متوازی
  - (۳) بگشادند و بنهادند: متوازی
  - (۴) نورسیده و نودمیده: متوازی

۱۷۵ جناس تام (بیت «ه»): میان (میانه) و میان (کمر)

موازنله (بیت «د»):

تسکینی	تو	رخ	بی	مرا	داد	گریه	نه
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
امدادی	تو	غم	در	مرا	کرد	ناله	نه

اشتقاق (بیت «الف»): بگیرد، گیرا

مراعات نظیر (بیت «ب»): برگ، گل، شقایق، ارغوان

جناس ناقص (بیت «ج»): منرج، رنج / رنج، گنج

۱۷۶ واژگان قافیه: «ختا» و «خطا» / حروف اصلی: «ا» /

قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: «روحانی» و «نورانی» / حروف اصلی: «وح» و «ور» /

حروف الحاقی: انى / عيب قافیه: يکسان نبودن حروف اصلی

(۲) واژگان قافیه: «دهل» و «گل» / حروف اصلی: «ـل» و «ـل» / عيب قافیه: يکسان نبودن مصوت کوتاه در حروف اصلی

(۳) واژگان قافیه: «فراغش» و «فراغش» / حروف اصلی: «اـق» و «اـغ» /

حروف الحاقی: ـش / عيب قافیه: يکسان نبودن املای صامتها در حروف اصلی

۱۷۷ قافیه اصلی: برهانی و برهانی

قافیه دوم: غیب و عیب

۱۷۸ واژگان قافیه: «حیرت زاده‌اند» و «نگشاده‌اند» / حروف اصلی:

(اد) (م + ص) / حروف الحاقی: «هـ اـد» / (م + ص + حروف الحاقی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: «افروخته» و «آموخته» / حروف اصلی: «وخت» (م + ص + ص) /

حروف الحاقی: «هـ» / (م + ص + ص + حرف الحاقی)

(۳) واژگان قافیه: «سیلی» و «لیلی» / حروف اصلی: «ـیل» / حرف الحاقی:

«ـی» / (م + ص + ص + حرف الحاقی)

(۴) واژگان قافیه: «برخاستند» و «می خواستند» / حروف اصلی: «است»

(م + ص + ص) / حرف الحاقی: «ـند» / (م + ص + ص + حرف الحاقی)

۱۷۹ نظم هجایی بیت سؤال و گزینه (۲):

ـ_ـ_ـ_ـ_ـ_ـ

= مفعول فاعلات مفعایل فاعلن

۱۸۰ وزن گزینه (۳): مفتولن فاعلن // مفتولن فاعلن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفتولن مفتولن فاعلن

۱۸۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): حتمی بودن مرگ و

ناپایداری زندگی دنیوی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱ و (۴) گله و شکایت از سختی‌های زندگی و طلب مرگ

(۳) مرگ هم مانع آزمندی و طمع ورزی نیست!

علوم و فنون ادبی

۱۶۶ «ناصر خسرو» از شاعران خطه خراسان است و در «قرن پنجم» می‌زیست. در ضمن وی از آن دسته شاعرانی است که تحت تأثیر «سبک دوره سامانی و غزنوی» است و اشعارش یادآور سرودهای سخنواران «قرن چهارم» است.

۱۶۷ نام پدیدآورندگان آثار:

اسرار التوحید: محمدبن منور

مخزن الاسرار: نظامی

سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک

۱۶۸ «مقامات حمیدی» از آثار نثر سده‌های پنجم و ششم است که یکی از ویژگی‌های اصلی آن‌ها «آوردن مترادفها و توصیف‌های فراوان» است.

۱۶۹ لحن شاعر در گزینه (۳): رضایت و خشنودی (تحسین)

لحن مشترک سایر گزینه‌ها: اظهار شرم‌ساری و امید بخشایش به درگاه خدا (درخواست)

۱۷۰ ابیات سؤال ویژگی‌های «سبک خراسانی» را دارد (ساختار دستوری کهن، کمبودن کاربرد لغات عربی، تصویرسازی‌های ساده و طبیعی، روحیه شادخواری و زمینی بودن معشوق) و تنها شاعر این سبک در میان گزینه‌ها «فرخی سیستانی» است.

۱۷۱ ابیات سؤال ویژگی‌های دوره خراسانی را در خود دارد که در قرن‌های سوم و چهارم رواج داشت.

ویژگی‌ها: سادگی زبان شعر، کمبودن لغات عربی، استفاده از دو نشانه برای یک متهم، استفاده معتدل و طبیعی از آرایه‌های ادبی، سادگی قافیه، واقع‌گرایی، محسوس و عینی بودن توصیفات، جنبه عملی و دستوری داشتن اندرزها، سادگی فکر و کلام

۱۷۲ بررسی آرایه‌ها:

جناس ناقص افزایشی (بیت «الف»): بگذارید، بگذرید

اشتقاق (بیت «ه»): چاره، بیچارگان، ناچار / رفتی، رفت

جناس ناقص اختلافی (بیت «د»): زور، زار

۱۷۳ واژه‌آرایی: سیه / رو

جناس ناهمسان افزایشی: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) موازنله:

ضعیف	ضید	این	بر	خشم	سر	ز	باتازی	نه
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
تباه	حال	این	بر	سوز	سر	ز	بگری	نه

واج آرایی: تکرار «ز» و «ر»

۱۷۴ جناس ناهمسان اختلافی: خامه، نامه

تناسب: خامه، نامه

(۴) جناس همسان: که (حرف ربط) و که (ضمیر پرسشی به معنی «چه کسی»)

تشخیص: نسبت دادن دیدن و دویدن به اشک

۱۹۳ برورسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) خوشید رخ (اضافه تشبیه‌ی) / آتش اندیشه (اندیشه به آتش تشبیه شده است. / اضافه تشبیه‌ی)
- ۳) لب لعل (لب به لعل تشبیه شده است. / اضافه تشبیه‌ی) / جان به آتش نکته: گاهی ترکیب وصفی یا ترکیب وصفی مقلوب (مثل آتشین جان) تشبیه هستند.
- ۴) تو به شمع تشبیه شده است. ارکان این تشبیه: تو (= مشبه) شمع (= مشبه‌به) صفت (= ارادت تشبیه) با همه کس رویی هست (= وجه شبه)، «من» (من) به پروانه تشبیه شده است.

۱۹۴ برورسی آرایه‌ها:

- الف) استعارة مصحرّه: سرو استعاره از زیبارویان خوش قامت
- ب) استعارة مکنیّه: دست آزو (اضافه استعاری)
- ج) تشبیه: زهره جبین (جبین معشوق به زهره) / تشبیه چهره معشوق به آتش
- د) مجاز: سیر (بی میل)
- ه) کنایه: سر پیچیدن

۱۹۵ برورسی آرایه‌ها:

- تشبیه فشرده: زلف دلبر، دام راه است. / غمزه، تیر بلا است.
- استعارة مکنیّه: مخاطب قرار گرفتن دل

۱۹۶ برورسی آرایه‌ها:

- تشبیه فشرده: قبله ایرو
- کنایه: روی دل سوی چیزی داشتن / دل آرا بودن
- مجاز: عالم (مردم عالم)
- استعارة مکنیّه: روی دل (اضافه استعاری)

۱۹۷ تشبیه: —

- مجاز با علاقه شباهت: ماه استعاره از معشوق
- بررسی سایر گزینه‌ها:

۱۹۸ برورسی آرایه‌ها:

- ۱) تشبیه: نگارخانه چین به اشک
- مجاز با علاقه شباهت: نگار استعاره از معشوق
- ۲) تشبیه: معشوق (غزال) به ترane غزل شهریار
- مجاز با علاقه شباهت: غزال استعاره از معشوق
- ۳) تشبیه: تو به غنچه، من به عندلیب
- مجاز با علاقه شباهت: گلن استعاره از معشوق

- حسن تعلیل: دلیل با شکر آغشته کردن بادام، چرب‌زبانی شکر است.
- حس آمیزی: حلاوت عیش / چرب‌زبانی
- کنایه: چرب‌زبانی کنایه از نرم‌سخنی، فربینده سخن گفتن یا تملق
- استعارة مکنیّه: نسبت دادن چرب‌زبانی به شکر
- اسلوب معادله: پاک‌دهانان / حلاوت عیش داشتن = شکر / حصار بادام بودن
- تشبیه: شکر به حصار

۱۸۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): بازگشت به اصل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) بخشش معشوق و توجه به عاشقان

۲) ارزشمندی عشق

۴) اشاره به پیمان خدا با بندگان در روز است و فراموش‌کاری انسان

۱۸۳ مفهوم مشترک ابیات «ب»، «ج» و «ه»: ترک تعلقات مادی

مفهوم مشترک ابیات «الف» و «د»: غم و اندوه بسیار داشتن / همیشه در غم بودن، شکوه از تنهایی

۱۸۴ مفهوم گزینه (۲): پاک‌بازی / عشق، تنها انگیزه عاشق برای زندگی است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: لزوم تناسب رفتار با سن

۱۸۵ مفهوم بیت سؤال: رنجش از معشوق، موجب رمیدگی عاشق است. (واسوخت)

مفهوم گزینه (۴): رنجش از معشوق، موجب رمیدگی عاشق نیست، بلکه عاشق با وجود رنجیدگی، به سرعت نزد معشوق باز می‌گردد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیه به رازداری

۲) طلب ترحم از معشوق

۳) تنهایی و انزواج شاعر / گله از بی‌وفایی دوستان

۱۸۶ کمال الدین اسماعیل، مذاخ جلال الدین خوارزمشاه در سال ۶۳۵ ه. ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

۱۸۷ عبارت سؤال معترف «خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی» از شخصیت‌های ادبی قرن هفتم است.

۱۸۸ عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی («ملاحسین واعظ کاشفی» پدر «علی بن حسین واعظ کاشفی» است).

۱۸۹ همان‌طور که در ابیات سؤال اشاره شده است، مضمون ابیات گویای روایت عاشقانه «جمشید و خورشید» است که سلمان ساوجی آن را در قالب مثنوی به رشتۀ نظم در آورده است.

۱۹۰ ۱ «ستایش خرد» و «شادی‌گرایی» که از بیت گزینه (۱) برمی‌آید، با سبک عراقی مناسب نیست. در سایر گزینه‌ها «اعتقاد به قضا و قدر»، «آسمانی بودن معشوق» و نیز «غم هجران» با سبک عراقی تناسب دارد.

۱۹۱ ۳ عیّاس‌نامه: مصنوع - عالم‌آرای عیّاسی: ساده

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عین الحیات - مجالس المؤمنین: ساده

۲) احسن التواریخ - حبیب السیر: بینابین

۴) دیباچه شرفا نامه - محبوب القلوب: مصنوع

۱۹۲ ۳ ابیات سؤال، ویژگی‌های سبک هندی را دارد (پیچیدگی تصاویر، کاربرد کنایه‌ها و ترکیب‌های کوچه و بازار کاربرد واژگان قالی و سفال و ...) و تنها شاعر این سبک در میان گزینه‌ها «بیدل دهلوی» است.

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجیحه یا تعریف مشخص کن (۲۱۰ - ۲۰۶):

٢٠٦ ترجمة كلمات مهم: لا تجعلنا: ما رأى قرار مده / مع: با / القوم

الظالمين: قوم ستمكاران

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

١) «القوم الظالمين: قوم ستمكاران»

٣) ستمكاران قوم و خویش (← قوم ستمكاران): تركیب اضافی است و در عبارت تركیب وصفی داریم.

٤) «ربّ» منادی است، ظالم (← ظالمان)، «لا تجعل» صیغه للمخاطب است: قرار نده

٢٠٧ ترجمة كلمات مهم: يحاول: تلاش می‌کنند / الظواهر الطبيعية: پدیده‌های طبیعی / معرفة: بشناسند

بررسی سایر گزینه‌ها:

١) «يُحاوِل» فعل است و باید فعل ترجمه شود: تلاش می‌کنند نه «تلاش دانشمندان»!

٢) «الظواهر الطبيعية: پدیده‌های طبیعی» [پدیده‌های طبیعت = ظواهر الطبيعة]

٣) «الظواهر الطبيعية: پدیده‌های طبیعی»، «العالَم» ترجمه نشده است.

٢٠٨ ترجمة كلمات مهم: إذا: هرگاه / حُرْمَة: محروم شوند / سُكَان المدن: ساکنین شهرها، شهرنشینان / من الهواء النقيّ: از هوای پاکیزه / سوق يُضطَرُونَ: مجبور خواهند شد، ناگزیر خواهند شد / الريف: روستا

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

٢) «المدن» جمع است: شهرها، «در» معادلی ندارد، «سوق يُضطَرُونَ» باید مستقبل (آینده) ترجمه شود: ناچار خواهند شد

٣) «المدن» جمع است، «سوق يُضطَرُونَ: ناچار به ترک خواهند شد»، «رفتن» نادرست است.

٤) عدم ترجمه «من»، «نداشته باشد» نادرست است، «سوق يُضطَرُونَ» باید آینده ترجمه شود.

٢٠٩ ترجمة كلمات مهم: لَمَّا: زمانی که، هنگامی که / احْتَرَقَ: آتش

گرفت / أَحَدُ الْبَيْوَتِ: یکی از خانه‌ها / فی حَيْنَا: در محله ما / قَامَ الْجِيرَانَ بِ:

همسایه‌ها به ... پرداختند / إطفاء النار: خاموش کردن آتش / إنقاذ المصابين: نجات مصدومان

بررسی سایر گزینه‌ها:

١) «خانه‌ای = بیت» [آحد الْبَيْوَتِ: یکی از خانه‌ها]، «قام بـ...: به ... اقدام کردند، به ... پرداختند» نه «برخاستند»!

٢) «هرگاه» نادرست است، عدم ترجمه «في»، فعل‌های جمله باید ماضی ترجمه شوند.

٤) «أَحَدُ الْبَيْوَتِ: یکی از خانه‌ها»، «قام بـ...: به ... پرداختند، به ... اقدام کردند» نه «شروع به ... کردند!». «دچار آتش سوزی شد» ترجمه دقیقی نیست!

٢١٠ ترجمة و بررسی سایر گزینه‌ها:

١) «يَمَا أَتَنَا: به خاطر این که ما» نادرست است، «كَنَّا بِحَاجَةٍ: نیاز داشتیم»

٢) «روستایی» باید نکره می‌آمد، «الإِسْتِرَاحَة» تعریف صحیحی نیست!

٣) «سفر کردیم» ماضی است نه مضارع، «الإِسْتِرَاحَة» تعریف صحیحی نیست!

٤ وزن گزینه (۴): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

وزن دورک سایر گزینه‌ها:

١) مفتعلن مفاعلن // مفتعلن مفاعلن

٢) فعلات فاعلاتن // فعلات فاعلاتن

٣) مستفعلن فع // مستفعلن فع

٣ بررسی ایات:

الف) فعلات فاعلاتن // فعلات فاعلاتن

ب) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

ج) فعلاتن فاعلاتن فعلاتن فعلن

د) مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون (مستفعل مستفعل مستفعل مستف)

٤ وزن گزینه (۴): مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

(= مستفعلن فعلون // مستفعلن فعلون)

بررسی سایر گزینه‌ها:

١) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

٢) مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون

٣) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

٢ مفهوم مشترک بیت سؤال و ایات گزینه (۲): در دل هر ذرة

ناچیز، حقیقتی بزرگ نهفته است. / وحدت وجود

مفهوم سایر گزینه‌ها:

١) از خود بی خودی عاشق

٣) ارزشمندی غم عشق / عشق، موجب فنای وجود مادی است.

٤) آنکه به معشوق، موجب بی نیازی از همه چیز است.

٤ مفهوم گزینه (۴): بداقبالی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: وفاداری و عشق ورزی تا لحظه

مرگ / حاوادنگی عشق

٢ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): حقیقت نما بودن دل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

١) فقط به یاد معشوق بودن

٣) نکوهش ظاهر و فریبکاری

٤) صفا و یکدلی با معشوق

٣ مفهوم گزینه (۳): همه موجودات محو تماشا و مشغول

سپاس‌گزاری از معشوق (خدا) هستند.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی اعتباری وجود انسان / حتمی

بودن مرگ انسان‌ها

تاریخ

۴ ۲۱۶ بیشتر مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند. این مورخان بیشتر به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان می‌پرداختند و به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت چندانی نمی‌دادند.

۴ ۲۱۷ پرسش‌ها علاوه بر آن‌که هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند. (مرحله دوم پژوهش: تدوین پرسش‌های تحقیق)

پس از مرحله دوم پژوهش (تدوین پرسش‌های تحقیق)، پژوهشگر وارد مرحله سوم (شناسابی منابع) می‌شود.

۲ ۲۱۸ بررسی گزینه‌ها:

(۱) در گاهشماری خورشیدی - قمری، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
(۲) در گاهشماری‌های مصری و اوستایی، پنج روز اضافی سال را به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

(۳) در گاهشماری مصری، سال به دوازده ماه سی روزه تقسیم می‌شد.
(۴) سال خورشیدی ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز است. مصریان نیز گاهشماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند. آنان سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.

۲ ۲۱۹ باستان‌شناسان اگر در حفاری و خاکبرداری، به بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشه آن بنا را مشخص می‌کنند.

۳ ۲۲۰ بررسی گزینه‌ها:

(۱) پس از ضعف و زوال حکومت بابل قبیم، آشوریان که قومی جنگجو در شمال بین‌النهرین بودند، به قدرت رسیدند.
(۲) قوم اگد که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور -

شهرهای سومری مسلط شد.
(۳) پس از اگدی‌ها، به تدریج قوم دیگری به نام اموری، قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد.

(۴) نخستین شهرها در ناحیه جنوبی بین‌النهرین به وجود آمدند.

۴ ۲۲۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یکی از اقدام‌های مؤثر حکومت هان که به سنتی ماندگار در تاریخ چین تبدیل شد، انتخاب مأموران دولتی بر پایه اصول و تعليمات کنفوشیوس بود.
(۲) پایان دادن به تفرقه و تجزیه سیاسی چین توسط ژنگ که از فرمانروایان سلسله «چه‌این» بود، صورت گرفت.

(۳) در دوران حکومت «هان» اندیشه و آیین کنفوشیوس دوباره رواج یافت.

۲ ۲۲۲ ژنگ (شی‌هوانگتی) به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه‌گستردهای از جاده‌ها ساخت.

■■■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۲۱۵ - ۲۱۱):

۲ ۲۱۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «الناس: مردم» جمع مکسر نیست!

(۳) «ماتوا» لازم است نه متعدد!

(۴) «إِنْتَهُوا» حروف اصلی اش «ن ب ه» است و در باب «افتعال»!

۲ ۲۱۲ در این گزینه، «يُفَرَّق»: تفرقه ایجاد کند درست است، نه

«يَتَفَرَّقُونَ»: پراکنده شود؛ ترجمه: هر کس میان صفحه‌های ما پراکنده ایجاد کند، مزدور دشمن است!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) ای کاش ملت‌ها با هم مسالمت آمیز زندگی کنند!

(۳) من دوستانی صمیمی دارم که هر هفته با هم جمع می‌شویم!

(۴) پدر و مادر هر یک از فرزندانشان را به یک اندازه دوست دارند!

۳ ۲۱۳ «صدیق» خبر است و صفت نیز برای آن آمده است؛ بنابراین

موصوف نیز هست.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) «ذو» خبر است و مضافق‌إليه دارد.

(۲) «أنفع» خبر و مضافق است.

(۴) «جميلة» خبر است و موصوف نیست.

۲ ۲۱۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) سه اسم مبني وجود دارد: ضمير «ي»، «ما» و ضمير «ك».

(۲) چهار اسم مبني دیده می‌شود: مَنْ، ضمير «هـ»، ضمير «هـ» و «هـ».

(۳) دو اسم مبني داریم: هؤلاء، ضمير «هـ».

(۴) سه اسم مبني وجود دارد: مَنْ، ضمير «ك» و «من».

۱ ۲۱۵ در این عبارت فقط «ب» حرف جز است و یک مجرور به حرف

جز وجود دارد: «صوت»

دققت کنید: «ذات و فوق» اصلاً حرف نیستند!

۲۲۱ پس از آن‌که اقوام آریایی حکومت تشکیل دادند، سرزمین‌های مختلف را فتح کردند و به تدریج افراد و خاندان‌هایی که اداره حکومت را بر عهده داشتند، به ثروت بیشتر و منزلت بالاتری دست یافتند. تمکن قدرت و ثروت نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

گروه دبیران در دوره ساسانی به طبقه حاکم افزوده شد.

۲۲۲ اسکیلاکس مسیر رود سند را تا اقیانوس هند ادامه داد و سپس با عبور از دریای سرخ به مصر رسید. در نتیجه این سفر، برای نخستین بار، مسیر دریایی میان هند و مصر شناسایی شد.

۳ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) تأثیف کتاب‌های اعتقادی براساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی مربوط به دوره ساسانی است.

د) رسمی شدن دین زرتشت مربوط به دوره ساسانی است.

۲۲۴ زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی که دنباله زبان فارسی باستان به حساب می‌آید، در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد.

۲۲۵ پژوهشگران با مقایسه نقش بر جسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقش بر جسته‌های بین‌النهرین و به ویژه نقش بر جسته‌های آشوری، الهام و الگو گرفته‌اند.

۲۲۶ کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسنه‌ای است.

این کتاب یکی از بر جسته‌ترین آثاری است که به شیوه تاریخ‌نگاری تحلیلی تألیف شده است.

۲۲۷ از مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور، محمدبن جریر طبری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دینوری: تاریخ‌نگاری ترکیبی

(۳) مسعودی: تاریخ‌نگاری تحلیلی

(۴) بلاذری: تاریخ‌نگاری ترکیبی

۲۲۸ در جریان مراسم حج، تعدادی از مردم یشرب (مدینه) دعوت پیامبر (ص) را پذیرفتند و زمینه‌ساز هجرت تاریخی ایشان شدند.

۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) نزول سوره برائت: سال نهم هجرت

نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز؛ پس از غزوه خندق (سال پنجم هجرت)

۳) وقوع جنگ احزاب: سال پنجم هجرت

تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه: سال دوم هجرت

۴) مسلمان شدن تعدادی از حاکمان محلی در گوشه و کنار شبهه جزیره

عربستان: سال‌های هفتم و هشتم هجرت

نقض پیمان حدیبیه توسط قریش: سال هشتم هجرت

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عامة مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می‌کردند. هیچ شهروند رومی به منصب دولتی برگزیده نمی‌شد، مگر آن‌که در ده نبرد شرکت کرده باشد.

۳) در قرن اول قبل از میلاد، جمهوری رم دچار آشفتگی و جنگ داخلی شد که سرانجام اکتوایان بر رقبیانش غلبه کرد.

۴) در نتیجه تغییراتی که اکتوایان در نظام حکومتی به وجود آورد، مجمع سنا به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند که امپراتور، توسط اعضای آن انتخاب می‌شد.

۲۲۴ سنگ‌نوشتۀ شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم، شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.

در کاوش‌های تخت جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف شد که تاکنون حدود چهار تا پنج هزار از این لوح‌ها خوانده و ترجمه شده‌اند. این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان ارائه می‌دهند.

۲۲۵ در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به وجود آمد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ساخت ظروف مسی: حدود ۸ هزار سال پیش

۳) پیشافت در ساخت ظروف و ایزار سفالی: حدود ۸ هزار سال پیش

۴) ورود به دوره یک‌جانشینی: حدود ۱۲ هزار سال پیش

۲۲۶ آشور در آن زمان حکومت نسبتاً نیرومندی در شمال بین‌النهرین بود که برای به دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غنائم دیگر، دائمًا به سرزمین‌های همسایه، از جمله نواحی غربی ایران هجوم می‌آورد. بورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد.

۲۲۷ اردشیر سوم، پسر و جانشین اردشیر دوم، پادشاهی جاهطلب و جنگجو بود و مصر را دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی کرد.

۲۲۸ در دوران پادشاهی مهرداد دوم، اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

۲۲۹ در زمان جانشین خسرو انشویروان، هرمز چهارم، اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت و بهرام چوبین سر به شورش برداشت.

توجه: به صورت سؤال توجه کنید: جانشین کدام پادشاه؟ جانشین خسرو انشویروان.

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سلاح اصلی سواره‌نظام در سپاه هخامنشی، نیزه بود.

۳) هووخشتر، سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرد.

۴) اصلی‌ترین بخش سپاه ساسانی را سواره‌نظام سنگین اسلحه زره‌پوش تشکیل می‌داد.

٤ ٢٥٠ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در اوایل دوران مغول‌ها، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها رواج یافت.
- ۲) پس از مسلمان شدن مغول‌ها، نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد اما هم‌چنان بخشی از بین‌نظمی‌ها ادامه یافت.
- ۳) پس از مسلمان شدن مغولان، اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت.

۳ ۲۵۱ امیر علی‌شیر نوایی، شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا با یقرا، پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بود.

١ ۲۵۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) شاه اسماعیل صفوی: شکست از بکان و کشته شدن شیبک خان
- ۳) شاه عباس اول: انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان
- ۴) در جنگ بین سلطان سلیم و شاه اسماعیل، سلطان سلیم پیروز شد.

۲ ۲۵۳ کتاب حبیب‌السیر، تألیف غیاث‌الدین خواندمیر، در زمان سلطنت شاه اسماعیل اول تألیف شده است.

۳ ۲۵۴ صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی با استفاده از غفلت حکومت سلجوقی و اختلاف و دشمنی‌هایی که میان خلافت‌های فاطمیان و عباسیان وجود داشت، شهر بیت‌المقدس و چند شهر دیگر منطقه شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند.

۴ ۲۵۵ آلبوکرک توانست تعدادی پایگاه تجاری - نظامی در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین تأسیس کند.

۲ ۲۴۰ گروه محدودی که از منافع و امتیازهای ویژه برخوردار شده و سال‌ها به مال‌اندوزی و رفاه طلبی خوگرفته بودند، با حضرت علی (ع) مخالفت و دشمنی کردند. آنان با اقداماتی عدالت جویانه امام به مقابله برخاستند و سه جنگ را بر جامعه اسلامی تحمیل کردند. این جنگ‌ها تأثیرات اجتماعی نامطابقی بر جا گذاشت و باعث به وجود آمدن رقابت منطقه‌ای بین عراق و شام شد که تا سال‌ها پس از آن ادامه داشت.

۳ ۲۴۱ فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجه مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.

نکته: از بین رفتن سلطه امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از نتایج فتح مصر توسط مسلمانان بود.

۳ ۲۴۲ دعوت عباسی به دنبال پیوستن ابو‌مسلم خراسانی به جنبش و استقرار او در خراسان، وارد مرحله سرنوشت‌سازی شد.

۴ ۲۴۳ نهضت ترجمه از نیمه قرن دوم تا اواخر قرن چهارم هجری به طول انجامید.

۳ ۲۴۴ اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند و تیسفون پایتخت پراوازه ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کردند.

سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ چسر با پل، بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

۲ ۲۴۵ این جنبش‌ها سرکوب شدند، اما سلطه خلفای عباسی را بر مناطق شرقی ایران، به ویژه خراسان، سست کردند و زمینه مناسبی برای شکل‌گیری سلسله‌های ایرانی در آن مناطق فراهم آوردند.

۴ ۲۴۶ ابونصر محمد بن محمد، معروف به فارابی، فیلسوف بزرگ ایرانی که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گردید، فلسفه مسایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطوی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) درباره ابوعلی سینا به درستی بیان شده‌اند.

۲) فلسفه مسایی توسط ابوعلی سینا به اوج رسید.

۳ ۲۴۷ در سده‌های نخستین هجری، از تجربیات و نهادهای آموزشی دوران باستان نیز استفاده می‌شد. مدرسه پزشکی جندی‌شاپور که در زمان ساسانیان آغاز به کار کرده بود، هم‌چنان تا قرن سوم هجری به فعالیت خود ادامه داد.

۲ ۲۴۸ در زمان آل‌ارسلان، جانشین طغرل، سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد، سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند، امپراتور را اسیر کردند و آسیای صغیر را به متصرفات خود افروزند. در آن زمان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت.

۲ ۲۴۹ ابوالعباس لوکری: عصر سلجوقی

ابوالفضل بیهقی: عصر غزنوی

ابوریحان بیرونی: عصر غزنوی

خیام نیشابوری: عصر سلجوقی

۱ ۲۷۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) گردشگری از شغل‌های پدرآمد، کم‌هزینه و پاک است.
د) به گردشگری زمین‌گردی، ژئوتوریسم می‌گویند.

۱ ۲۷۳ فنون جغرافیایی شامل GIS، کارتوگرافی و روش‌های کمی در جغرافیا و ... است.

روش میدانی شامل مصاحبه، پرسش‌نامه و مشاهده می‌باشد.

۲ ۲۷۴ پاکستان ← مرز آبی و خشکی

ترکیه ← مرز خشکی
ترکمنستان ← مرز آبی، خشکی و رودخانه‌ای

۲ ۲۷۵ ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

۴ ۲۷۷ ویژگی‌های آب و هوای سرد در طبقه‌بندی کوین: بارش در

تابستان بیشتر از زمستان، میانگین سردترین ماه کمتر از ${}^{\circ}\text{C}$ ، مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری.

۲ ۲۷۸ بیلابان‌های سرد بین مدار ${}^{\circ}30$ تا ${}^{\circ}60$ شمالی و جنوبی قرار دارند.

۲ ۲۷۹ تپه‌های ماسه‌ای بر اثر ورزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند.

۱ ۲۸۰ گیاهان در نتیجه فتوسنتر، موادی تولید می‌کنند. گیاه مقداری از این مواد را برای رفع نیازهای خود مثل تنفس مصرف می‌کند. آن‌چه باقی می‌ماند، تولید خالص اولیه است.

۴ ۲۸۱ بیابان‌ها به دلیل آسمان صاف و بدون ابر برای تحقیقات نجومی و صنایع هواشناسی مناسب هستند.

۴ ۲۸۲ خانواده زبانی آفرو – آسیایی: زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود و زبان حامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقاست.

۳ ۲۸۳ در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد و با توجه به نمونه کتاب درسی، جهان دارای ۶ قلمرو فرهنگی است و زبان از مهم‌ترین ساختهای فرهنگی به شمار می‌رود.

۱ ۲۸۴ مزارع پلاتیشن در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند. این مزارع برای اولین بار در جنوب ایالات متحده احداث شدند.

۲ ۲۸۵ ایالات متحده آمریکا، آرژانتین، بربزیل، اتحادیه اروپا، استرالیا و زلاند نو از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.

۲ ۲۸۶ ناحیه رور در آلمان و نواحی صنعتی انگلستان، فرانسه و شمال ایتالیا از نواحی صنعتی مهم غرب اروپا هستند.

۳ ۲۸۷ شاخص توسعه انسانی سه عامل را دربر می‌گیرد: درآمد و رفاه، امید به زندگی، سواد و آموزش.

۳ ۲۸۸ شرکت‌های چندملیتی نقش مهمی در تجارت جهانی دارند.

جغرافیا

۱ ۲۵۶ پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سنوزوئیک مربوط است و این ناهمواری‌ها طی دوره کوارتنر شکل نهایی یافته است.

۲ ۲۵۷ دشت نهادن بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

۳ ۲۵۸ توده هوای سودانی از دریای سرخ در دوره سرد سال وارد ایران می‌شود.

۳ ۲۵۹ بیابان لوت به دلیل قرار گرفتن در منطقه فشار زیاد جنب حراره‌ای، کمتر از $3^{\circ}\text{ میلی‌متر}$ بارندگی دارد.

۱ ۲۶۰ دریای خزر در جهت شمالی – جنوبی و خلیج فارس در جهت شرقی – غربی قرار گرفته است.

۳ ۲۶۱ برخی از دریاچه‌های دائمی ایران عبارت‌اند از: زریبار، پریشان و مهارلو

۲ ۲۶۲ مدت زمان دو برابر شدن جمعیت آنگولا:

$$\frac{70}{3} \Rightarrow \frac{70}{3} \approx 23 \quad \text{نرخ رشد جمعیت}$$

۳ ۲۶۳ پس از اصلاحات ارضی در دهه ۴۰، تعداد زیادی از روستاییان به علت نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی به شهرهای بزرگ مهاجرت کردند.

۲ ۲۶۴ تقسیمات کشوری در دوره قاجار عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوك و قصبه.

۴ ۲۶۵ بخش از به هم پیوستن چند دهستان هم‌جوار شامل چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر تشکیل شده است.

۳ ۲۶۶ بیشترین درصد شهرهای ایران:

در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر
در عرض جغرافیایی ۳۴ تا ۳۹ درجه شمالی

۳ ۲۶۷ افزایش جمعیت سبب شده است که شکل سکونتگاه‌ها به تدریج تغییر یابد.

۲ ۲۶۸ نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۳ ۲۶۹ مهاجرت از شهرهای بزرگ به روستاهای مکان‌های کوچک‌تر را مهاجرت معکوس می‌گویند.

۳ ۲۷۰ پسته، انان و خرما از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور هستند و و استان فارس از استان‌های اصلی تولیدکننده آن‌ها به شمار می‌رود.

۲ ۲۷۱ استان‌های بزد، کرمان و اصفهان بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند.

جامعه‌شناسی**بررسی عبارت‌های نادرست:****۲۹۶****۳**

ب) فردی سلام می‌کند. پاسخ دادن یا پاسخ ندادن سلام او پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده جواب‌دهنده سلام، وابسته است.
د) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند.

۲۹۷

۲ ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند.
ورژش حرفه‌ای و وزشکار حرفه‌ای شدن، پیامد ارادی وابسته به اراده کششگر است.
به پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند، پدیده‌های تکوینی می‌گویند.

پس انداز کردن برای آیندگان، کنش اجتماعی می‌باشد.

۲۹۸**۳**

۳ امنیت اجتماعی پدیده‌ای است که براساس اندازه و دامنه کلان و در عین حال براساس ابعاد ذهنی یا عینی، ذهنی است و بعد محسوس و عینی ندارد.
پوشش: هویتی اکتسابی، اجتماعی و متغیر است.
زوال عقلانیت ذاتی به معنی از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها می‌باشد.
نایسنده بودن اسراف و تبذیر، یک آرمان اجتماعی است که بیرون قلمرو واقعی قرار دارد.

۲۹۹**۱**

در جهان متعدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند (مانند استفاده از حسابداری و اقتصاد برای تخمین سود در بنگاه‌های اقتصادی یا استفاده از علوم مهندسی برای ساختن پل، جاده و ...)، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهینه، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت رهایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

۳۰۰**۳**

۳ عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
این عدد، نگاه خطی به تاریخ پسر دارند و معتقدند جهان‌های اجتماعی در طول یکدیگرند. آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند.

پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است، یعنی ممکن است انجام نشود یا نشود.

گاهی فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی هم می‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد، مانند اثر انگشت و صبور بودن (هویت فردی).
پدیده‌ای در یک جهان اجتماعی در قلمرو آرمانی قرار می‌گیرد و در جهان اجتماعی دیگری در قلمرو واقعی قرار دارد، مثلاً امنیت، برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در قلمرو آرمانی و برای یک جامعه بسامان، در قلمرو واقعی است. حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر نیز متفاوت است ولی حق و باطل در مکان‌ها و زمان‌های مختلف دچار تغییر نمی‌شوند. حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها براساس آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردم جهان‌های اجتماعی مختلف نسبت به آن‌ها تعیین نمی‌شود.

۲۸۹**۱**

جغرافیای سیاسی علم مطالعه کنش‌های متقابل جغرافیا و سیاست است و پیامدهای تأثیر این دو بر یکدیگر را تحلیل می‌کند.

۲۹۰**۴**

حاکمیت یعنی داشتن استقلال و بی‌نیاز بودن از نظارت دولت‌های خارجی.

۲۹۱**۳**

مرز بین کانادا و آمریکا روی مدار ۴۹ درجه شمالی و مرز بین ایران و افغانستان، غیرطبیعی و مصنوعی هستند.

۲۹۲**۴**

امنیت و استقلال هر کشور به مرزهای آن وابسته است و مرزها تأثیر به سزاگیری در جایه‌جایی مسافران، مبادلات بازگانی و توسعه اقتصادی کشورها دارد.

۲۹۳**۲**

کانادا دارای نظام سیاسی فدرال است و بیشتر کشورهای آفریقایی دارای نظام سیاسی تکساخت هستند.

۲۹۴**۳**

مکیندر در جزیره جهانی، منطقه خشکی اوراسیا را قلعه (دز) جهان می‌دانست.

۲۹۵**۲**

عامل مهم آسیب‌بدیری کشور لهستان در دوره‌هایی از تاریخ حائل بودن آن بین دو کشور آلمان و روسیه بوده است.

- ۳۰۶ ۳ برسی عبارت نادرست:**
- ب) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.
- ۳۰۷ ۲ در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.**
- بردهداری و نسل‌کشی مربوط به استعمار قدیم هستند. در استعمار نو، کشور استعمارگر، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.
- در استعمار فرانسوی، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند و جهان غرب در استعمار فرانسوی، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد (هویت‌زادی).
- در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند.
- ۳۰۸ ۴ براساس آیات قرآن کریم، انسان هنگامی به کرامت و خلافت دست می‌یابد که به ابعاد دینیوی و این‌جهانی خود محدود نشود و هر چه می‌تواند به خداوند نزدیکتر شود. اگر انسان به ابعاد دینیوی خود محدود بماند، گمراه می‌شود و حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن خواهد داشت.**
- در فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد، انسان موجودی صرفاً این‌جهانی است که مستقل از خدا، اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد.
- ۳۰۹ ۴ برخی معتقدند جهانی شدن، فرآیندی است که هیچ اعتمایی به مرزهای ملی ندارد و در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آن را به پیش می‌راند.**
- فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روش‌نگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پرووتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روش‌نگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد.
- بحرجان معرفتی در پایان قرون بیستم، با افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و حی همراه بود.
- ۳۱۰ ۱ شباهت استبداد قومی با استبداد استعماری این است که هر دو دارای هویتی غیراسلامی بودند.**
- تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود این‌که دارای هویتی غیراسلامی بود، به دلیل این‌که پشت‌وانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توافق‌نمایند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.
- قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولتهای غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.
- ۳۱۱ ۳ فیلسوفان روش‌نگری مانند دکارت، روسو و دیدرو، نقش مهمی در شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب ایفا کرده‌اند.**
- سکولاریسم آشکار باورها و فلسفه‌هایی را شامل می‌شود که آشکار، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند، اما سکولاریسم پنهان شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دینیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند. رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پرووتستانیسم» یاد می‌شود.
- ژان کاللون و مارتین لوتو؛ اصلاحگران دینی که با تفاسیر پرووتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.
- فرهنگ ژاپن دارای تداوم تاریخی بالا و فرهنگ اینکاها فاقد آن است.

- ۳۱۲ ۴ کش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.**
- جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. نهادها در تمایی جهان‌های اجتماعی وجود دارند، ولی براساس هویت‌های جهان‌های اجتماعی انواع و اشکال متفاوتی دارند.
- ۳۱۳ ۳ تکاثر (مال‌اندوزی) و قبیله‌گرایی پدیده‌های باطنی هستند که در قلمرو واقعی و آرمانی بعضی جهان‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند.**
- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطأ و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
- فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.
- ۳۱۴ ۴ وقتی مردم‌شناسان بنا به وظیفه حرفه‌ای خود، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آن‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی برندند. از این‌رو، یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.**
- هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پارچاست، پیامدهای آن نیز باقی است.
- حقایق هر چند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند.
- ۳۱۵ ۲ جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی نیست، بلکه اعتباری است، یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.**
- سههم مردگان در ساختن جهان اجتماعی بیشتر از سهم زنده‌گان است، یعنی سهم پیشینیان ما در ساختن جهان اجتماعی بیشتر از ماست. همچنان که سهم ما در ساختن جهان آینده‌گان بیش از آن‌هاست.
- پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود. اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند، انجام نمی‌گیرد.
- اگرچه انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استعمار بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها (درمی‌یابد، ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود).
- ۳۱۶ ۲ جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.**
- عبارت «یک انسان باتفاق، جهانی را تغییر می‌دهد» بیانگر تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی است.
- خانواده، امنیت، صلح و ... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند. کنش، آگاهانه است؛ یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است، به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

فلسفه و منطق

- ٤ ۳۱۶ تصدیق (قضیه) می‌تواند مقدمه یک استدلال قرار بگیرد.
گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) جملات خبری (قضیه) هستند، بنابراین می‌توانند به عنوان مقدمه استدلال قرار بگیرند و یا خودشان استدلال مستقلی باشند، اما گزینه (۴) پرسشی است و نمی‌تواند مقدمه استدلال قرار گیرد.
- ۳ ۳۱۷ تمام کلماتی که در گزینه (۳) زیر آن‌ها خط کشیده شده دلالت مطابقی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کلمه «کلاس» به ترتیب به دلالت تضمنی و التزامی به کار رفته است.
(۲) کلمه «مدرسه» به ترتیب به دلالت تضمنی، تضمنی و التزامی به کار رفته است.
(۴) کلمات «باشگاه‌های ورزشی» و «نردیان» به ترتیب به دلالت مطابقی و التزامی به کار رفته است، اگر چه کلمه «باشگاه‌های ورزشی» در این عبارت می‌تواند به دلالت تضمنی هم به کار رود.

- ۲ ۳۱۸ (الف) مغالطة توسل به معنای ظاهری است، چون دلالت مطابقی به جای تضمنی به کار رفته است.
ب) مغالطة ابهام در مرجع ضمیر است. در این مثال احتمال دو معنی وجود دارد. مشخص نیست که شاعر از راه دعا خواسته است باور افراد مورد نظر مانند باغ‌ها و خانه‌هایشان رفیع و باشکوه باشد و یا از راه نفرین آرزو کرده که خانه‌های آنان مثل باورهایشان کوچک و بی‌ارزش باشد.
ج) مغالطة اشتراک لفظ است. «همراه مریض» به دو معنا به کار می‌رود:
شخصی که همراه مریض است و یا تلفن همراه مریض.
د) مغالطة ابهام در مرجع ضمیر است، زیرا مشخص نیست پوریا در مصاحبه قبول شده است یا دوستش.

- ۱ ۳۱۹ میان مفاهیم کلی «سنگ و سفید»، «سنگ و قرمز»، «گل و سفید» و «گل و قرمز» رابطه عموم و خصوص منوجه برقرار است. میان مفاهیم کلی «سنگ و گل» و «سفید و قرمز» رابطه تباین برقرار است.

- ۴ ۳۲۰ تمام مفاهیمی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است کلی اند بهجز اسامی «کانت» و «جان لاک» که اسم خاص‌اند و مفهوم «این کتاب» که جزئی محسوب می‌شود.

- ۴ ۳۲۱ تعریفی به شناسایی بهتر یک مفهوم منجر می‌شود که در آن از هر سه نوع تعریف (لغوی، مفهومی و تعریف از طریق ذکر مصادیق) استفاده کرده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) فقط تعریف مفهومی است.
(۲) تعریف مفهومی است.
(۳) تعریف از طریق ذکر مصادیق است.

- ۱ ۳۲۲ تعریف «استدلال» به «احکام قضایا» تعریف جامعی نیست؛ چون احکام قضیه اگر چه استدلال غیرمستقیم محسوب می‌شوند، اما این تعریف از استدلال همه انواع استدلال اعم از قیاسی و غیرقیاسی را شامل نمی‌شود.
تعریف «علم» به «مجموع تصویرات معلوم»، تعریف جامعی نیست و تمام مصادیق علم را شامل نمی‌شود؛ زیرا علم شامل تصدیقات معلوم نیز است.
تعریف «علیت» به «رابطه بین دو چیز»، تعریف جامعی است، اما مانع نیست؛ چون رابطه اعم از رابطه علی و غیرعلی است.

- ۲ ۳۱۲ تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست.
کشورهای غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کرند و از طریق سازمان‌های فراماسونی نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

- ۱ ۳۱۳ با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

در چه صورت می‌توان از قطعی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پاییل شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد؟ چگونه می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد؟ چاره این امر، ارزش جهان‌شمول عدالت است.

نک مخصوصی شدن اقتصاد کشورهای استعماری‌زده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.
نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

- ۳ ۳۱۴ جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد.
برای نمونه فرهنگ ایرانی در دوره حاکمیت سلوکیان، هویت خود را حفظ کرد.
گروهی جهان فرهنگی را مهمتر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌هند.

جامعه جهانی براساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، حالت‌های متفاوتی به خود می‌گیرد. هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد، در این صورت، چالش‌های جامعه جهانی نیز از نوع چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی خواهد بود.

- ۲ ۳۱۵ پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی، جهان‌های فرهنگی مختلفی پدید می‌آرد.

امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و باگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله جدیدی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز کرده است.
گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورده.

برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی و سیاسی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولتها شکل گرفته است.

۱ ۳۲۸ بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه در صدد بحث و بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن است. پس بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه، وجه مشترک واحد همه موجودات جهان یعنی همان وجود و هستی را مورد بررسی قرار می‌دهد.

هر علمی درباره موضوع خاصی بحث می‌کند. مثلاً دانش ریاضیات درباره مقدار و کمیت است. شیمی درباره ساختمان مواد و ترکیب میان آن هاست، بنابراین ویژگی‌ها و موضوعات متمایز در علوم مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. از سوی دیگر، اگر کسی درباره مسائل اساسی و بنیادی یک علم خاص تأمل فلسفه‌فانه کند و پرسش‌های جدی را مورد توجه قرار دهد، وارد حوزه فلسفه‌های مضاف شده است.

۲ ۳۲۹ دو بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه که همان هستی‌شناسی (وجودشناسی) و معرفت‌شناسی است، بر شاخه‌های فلسفه یا همان فلسفه‌های مضاف تأثیر می‌گذارد و آن‌چه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد؛ یعنی شاخه‌های فلسفه (فلسفه‌های مضاف) اساس و شالوده علوم مختلف (دانش‌های خاص) را برای ما مشخص می‌کنند.

۳ ۳۳۰ اندیشیدن فلسفه‌فانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی است؛ آموختن چراجی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها؛ پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست. در این صورت، خودمان بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم.

۴ ۳۳۱ فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند. (دوری از مغالطه‌ها)

فلسفه واقعی درباره مسائل بنیادین فلسفی به نحو جدی فکر می‌کند و با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. (استقلال در اندیشه) در بسیاری از مواقع، افراد یک جامعه عقایدی را می‌پذیرند که پشتونه عقلی و منطقی محکمی ندارند. اندیشمندان این جوامع، این قبیل افکار را مردم نقد و ارزیابی قرار می‌دهند و تلاش می‌کنند باطل بودن آن افکار را برای مردم روش سازند. پس از مدتی، این روش افراد متغیر بالاخره مؤثر واقع می‌شود و باطل بودن افکار و عقاید نادرست و فاقد پشتونه عقلی و منطقی، با درخشش حقیقت، به تدریج نمایان می‌گردد و بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند و به حقیقت رو می‌آورند. (رهایی از عادت‌های غیرمنطقی)

۵ ۳۳۲ دشواری ترک عادت‌های غیرمنطقی توسط افراد یک جامعه مانند این تمثیل است: زندانی رهاسهده از درون غار وقتي که برای او لین بار در روشنایی می‌نگرد و چشم‌ها یش به دردی طاقت‌فرسا مبتلا می‌شوند.

۶ ۳۳۳ دومین اندیشه مشهور هرالکلیتوس تغییر و تحول دائمی جهان است. او می‌گفت «همه چیز در سیلان و حرکت است»؛ یعنی هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد. پس باید قبول کنیم که «نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد» این سخن، نقطه مقابل سخن پارمنیون است که بیان می‌کرد «هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد.»

۷ ۳۲۳ اگر رابطه تعریف‌شونده (مفهوم مجھول یا معرف) و تعریف‌کننده (تصورات معلوم یا معروف) عموم و خصوص منوجه باشد، آن‌گاه تعریف جامع نیست، چون تمام مصاديق مجھول را شامل نمی‌شود و مانع هم نیست، چون مصاديق بی‌ارتباط را نیز شامل می‌شود، مانند تعریف «نماز» به «واجب»؛ «بعضی نمازها واجب هستند»، «بعضی نمازها واجب نیستند»، «بعضی واجبها نماز هستند» و «بعضی واجبها نماز نیستند».

۸ ۳۲۴ استدلال استقرای تعمیمی با توجه به رعایت و یا عدم رعایت شرایط استقرای قوی، دارای نمونه‌های قوی و ضعیف است و در آن از موارد جزئی، نتیجه کلی (موجبه کلیه و یا سالبه کلیه) گرفته می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استقرای تعمیمی قوی مبنای برای علوم تجربی است، نه صرف استدلال استقرای تعمیمی و نتیجه احتمالی آن یا سالبه کلیه و یا موجبه کلیه است.

(۲) اگر نسبت نمونه‌ها به جامعه آماری مناسب باشد، الزاماً استدلال استقرای تعمیمی قوی شکل نمی‌گیرد، چون شاید سایر شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت نشده باشد.

(۳) برای تعمیم نمونه‌های بررسی شده به جامعه آماری همیشه از تخمین استفاده می‌کنیم نه در بیشتر موارد.

۹ ۳۲۵ نتیجه موقفيت یک سال به پنجاه سال آینده تعمیم داده شده است، در نتیجه تعداد نمونه‌های بررسی شده (یک سال) کافی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شرایط استقرای تعمیمی قوی در آن رعایت شده است و مغالطه محسوب نمی‌شود.

(۲) از استقرای تمثیلی استفاده شده است.

(۳) از استقرای تمثیلی استفاده شده است.

۱۰ ۳۲۶ دانشمندان زمان سقراط و قبل از خود را « Sofiست » یعنی دانشمند می‌خوانند. بعدها کلمه Sofiست (دانشمند) مفهوم اصلی خود را درست داد و مفهوم مغالطه‌کار به خود گرفت. این تنزل معنایی به دلیل روش و هدف غلط برخی از Sofiست‌ها بود، زیرا دغدغه برخی از آن‌ها که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این‌رو در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که به ظاهر درست به نظر می‌رسید، اما در واقع غلط بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کلمه « سفسطه » که در زبان عربی از لفظ « Sofiست » گرفته شد، معنای مغالطه‌کاری پیدا کرد.

(۲) کلمه « Sofiست » در ابتدا به معنی دانشمند بود و بعدها معنای مغالطه‌کار پیدا کرد، پس معنی اصلی آن در ابتدا بار ارزشی منفی نداشت.

(۳) سقراط به علت تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و شاید به خاطر هم‌ردیف نشدن با Sofiست‌ها مایل نبود او را « Sofiست » یا دانشمند بخوانند.

۱۱ ۳۲۷ شرط ورود به تفکر فلسفی، جدی گرفتن پرسش‌های بنیادی و یافتن پاسخ دقیق برای آن هاست. آرای فیلسوفان درباره همین مسائل اساسی و بنیادی است. پس کسانی که در آرای فیلسوفان می‌اندیشند و دلایلی را که به نظر خودشان محکم است، انتخاب و ارائه می‌کنند، اهل تفکر فلسفی هستند.

روان‌شناسی

۴ ۳۲۶ در این سؤال، امیر احتمال دیگری را در نظر می‌گیرد و چیزی را احتمال می‌دهد که کودکان نمی‌توانند به آن بیندیشند، زیرا استدلال کودکان بر مبنای واقعیت‌های ملموس و بیرونی است: بنابراین امیر در دوران نوجوانی، ۲۰ تا ۲۵ سالگی قرار دارد و از فرضیه‌سازی استفاده کرده است که مربوط به رشد شناختی است.

۴ ۳۲۷ هدف علم روان‌شناسی در اولین گام، توصیف پدیده مورد نظر است. در اینجا پژوهشگر ویژگی‌های دانش‌آموزان دارای سرزنشگی تحصیلی را توصیف و بیان کرده است؛ بنابراین هدف دوم، تبیین پدیده، یعنی شناسایی عوامل مؤثر در به وجود آمدن آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تعریف عملیاتی، برای اندازه‌گیری متغیرها ضروری است و در مرحله روش و اقدام برای پژوهش به کار می‌رود، نه اهداف.

(۲) پیش‌بینی

(۳) کنترل

۳ ۳۲۸ علاوه بر ویژگی‌های حسی، ادراک به شدت از نوع پردازش افراد اثر می‌پذیرد. ادراک جزء شناخت پایه و مرحله دوم آن است.

۲ ۳۲۹ عدم علاقه ← عوامل عاطفی مؤثر در فراموشی

عدم استراحت ← موجب تداخل اطلاعات می‌شود.

ندانستن رنگ تابلو ← عدم رمزگردانی ناشی از کمبود توجه

۴ ۳۴۰ احساس ترحم ← هیجان مرکب ← رشد هیجانی
بازی با هم‌جنسان ← بازی‌های گروهی ← رشد اجتماعی
یادآوری درست خاطرات ← حافظه ← رشد شناختی

۲ ۳۴۱ (الف) تصویر مربع را دیدن و دست خود را بالا نبردن ← رد درست ← یعنی ردیابی نشدن علامت غایب (زیرا باید تصویر دایره را می‌دید و دست خود را بالا می‌برد).

ب) تصویر دایره را ندیدن و دست خود را بالا بردن ← هشدار کاذب ← یعنی ردیابی علامت غایب

۳ ۳۴۲ یکی از کارکردهای حافظه کاری این است که فضای کار برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفهوم حافظه کاری به این معنا است که نمی‌توان صرفاً براساس زمان، انواع حافظه را تقسیم نمود و باید میزان استفاده از اطلاعات را نیز در نظر گرفت.

(۲) ردیابی حسی ذخیره شده در حافظه حسی، در صورت توجه به حافظه کوتاه‌مدت و کاری منتقل می‌شوند.

(۴) نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت، عمدتاً معنایی است، اما ظرفیت اندازش آن نامحدود است.

۴ ۳۳۴ سوفیست‌ها منادی بی‌اعتباری علم و دانش شدند، این گروه به این دلیل که سخن‌اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آن‌ها تنوانته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بیهوهود دانستند و به جای آموزش علوم به فن سخنوری روی آوردند و به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند و به آن‌جا رسیدند که اصل جستجوی حقیقت نتیجه متضاد و بیهوهود بودن سخن‌اندیشمندان و عدم امکان ارائه تفسیر درست از جهان است.

۳ ۳۳۵ می‌توان با تأمل در سخنان سقراط در دادگاه، برخی از اندیشه‌های سقراط درباره خدا، مرگ و ... را به دست آورد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سقراط دانایی را در اقرار به نادانی می‌دانست تا از این طریق بتواند نادانی سوفسطاییان و مدعیان دانش را برای همگان برملا کند.

(۲) سقراط در دفاعیات خود از کسانی یاد کرد که دشمن او هستند و به هر ترتیب که شده حکم مرگ وی را از دادگاه خواهند گرفت.

(۴) سقراط در دفاعیات خود می‌گوید: این سخن که «سفرطاط رفتاری خلاف دین آتنیان در پیش گرفته و در بی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد، باطل را حق جلوه دهد و این کار را به دیگران بیاموزد» افتراضی بیش نیست که از دیرباز به من نسبت داده شده و ملتous هم همان را تکرار کرد.

۳۴۳

۳ رضا و رُزا غیرهم‌جنس هستند، پس نمی‌توانند همسان باشند،
زیرا دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند.

۳۴۴

۱ طبق قانون تکمیل، تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت
کامل ببینیم، پس [ ] را به صورت مستطیل کامل درک می‌کنیم.
طبق قانون استعمار، گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم،
از این‌رو // / را به همین صورت ادامه می‌دهیم.
طبق قانون مشابهت، اشیا را طبق شباهت آن‌ها در یک مقوله طبقه‌بندی
می‌کنیم، پس شکل | | | را به صورت یک خط سه‌تایی و یک خط یکی
ادراک می‌نماییم.

۳۴۵

۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) اشاره به فرآیندهای ذهنی و
شناخت دارند که به طور مستقیم قابل مشاهده نیست، اما گزینه (۳) به رفتار
قابل مشاهده مطالعه و درس خواندن اشاره دارد.

۳۴۶

۳ موضوع مورد توجه اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و
جزایی داشته باشد، عادت را از بین می‌برد. برخی از محرك‌ها دارای تغییرات
درونی بیشتری نسبت به بقیه هستند. اضافه کردن عناصر زیبایی شناختی (در
این مثال تبدیل یک جمله ساده به تابلوی خطاطی)، از عوامل ایجاد تمرکز
است که تغییرات درونی محرك‌ها نام دارد.

۳۴۷

۱ پاسخ‌گویی به سؤال گزینه (۱)، نیاز به حافظه رویدادی دارد؛ زیرا
در برگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می‌شود.
سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده حافظه معنایی هستند؛ زیرا پاسخ‌گویی به آن‌ها نیاز
به ذخیره دانش معنایی دارد.

۳۴۸

۲ در هفت سال دوم کودک فرمانبردار است و در این دوره باید
کم‌کم زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند. هفت سال دوم تقریباً برابر با کودکی
دوم در تقسیم‌بندی دوره زندگی است.

۳۴۹

۴ در روش علمی همواره به دنبال جستجوی چیزی هستیم.
در جستجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.

۳۵۰

۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴) اشاره به خطای حذف کردن یا
فراموشی دارند، یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناختی اطلاعاتی که قبلاً وارد
حافظه شده است، ولی گزینه (۲) اشاره به خطای اضافه کردن دارد، یعنی فرد
چاله‌های ایجادشده را پر می‌کند و رویدادی که اتفاق نیفتاده است را به
غلط ادعا می‌کند که آن رویداد اتفاق افتاده است.